

ประกาศเทศบาลเมืองเขลางค์นคร
เรื่อง อนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ด้วยเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการวางแผนพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ และแก้ไขเพิ่มเติม

ดังนั้น เพื่อให้การพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้ดำเนินการเป็นไปตามแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นครที่กำหนดไว้ จึงอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายไพฑูรย์ โปธิทอง)
นายกเทศมนตรีเมืองเขลางค์นคร

แผนพัฒนา
เทศบาลเมืองเขลางค์นคร
(พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

งานวิเคราะห์นโยบายและแผน
ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ
กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ
เทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้าน/ชุมชน/ตำบล

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร เดิมมีฐานะเป็นสุขาภิบาล ได้รับประกาศจัดตั้งเป็นสุขาภิบาลตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการจัดตั้งสุขาภิบาลชุมพู่ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ณ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๑๒ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๘๖ ตอนที่ ๒๒ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๑๒ ขณะนั้นมีพื้นที่ในการปกครอง ๔ ตำบล ๓๗ หมู่บ้าน พื้นที่ ๑๕๐.๑๔ ตารางกิโลเมตร เขตการปกครองได้ถูกเทศบาลนครลำปางขยายเขตเข้ามาประมาณ ๑๑ ตารางกิโลเมตร ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๓๔ และในพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง พ.ศ.๒๕๓๔ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๘ ตอนที่ ๑๘๖ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๔ เหลือประมาณ ๑๓๙.๑๔ ตารางกิโลเมตร ๔ ตำบล ๓๗ หมู่บ้าน และได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๒ พร้อมเปลี่ยนชื่อเทศบาลเป็นเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เปลี่ยนชื่อและเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลตำบลเป็นเทศบาลเมือง เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ และได้มีการประกาศยุบสภาตำบลพระบาทมารวมเขตเทศบาล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง รวมสภาตำบลกับเทศบาล เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งทำให้มีพื้นที่เพิ่มขึ้นเป็น ๑๙๕.๔๙ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ ๔ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลชุมพู่ ตำบลปงแสนทอง ตำบลพระบาท และตำบลกล้วยแพะ และมีชุมชนย่อย ๖๔ ชุมชน ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางหลวงแผ่นดินสายพหลโยธิน ๖๐๔ กิโลเมตร

ปัจจุบันเทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีสำนักงานตั้งอยู่ เลขที่ ๙๙๙ หมู่ ๑๒ ชุมชนบ้านร้อง ตำบลชุมพู่ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง สภาพทั่วไปภายในเขตเทศบาลเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ สังกมส่วนใหญ่เป็นสังคมชนบทกึ่งเมือง ระยะห่างจากตัวเมืองนครลำปาง ประมาณ ๓-๕ กิโลเมตร เนื่องจากมีพื้นที่เชื่อมต่อจากใจกลางเมืองเขตเทศบาลนครลำปาง จึงมีประชาชนตั้งบ้านเรือนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ตลอดจนเป็นพื้นที่ส่วนขยายทางเศรษฐกิจของเมืองลำปาง จึงมีการตั้งบริษัท ห้าง ร้าน โรงงาน อยู่เป็นจำนวนมาก ตลอดจนพหลโยธิน ซึ่งเป็นถนนสายหลักที่เชื่อมไปสู่จังหวัดสำคัญทางภาคเหนือตอนบน เช่น จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แพร่ น่าน ตาก ประกอบกับมีเส้นทางด่วนสายกรุงเทพ-อินทร์บุรี ตัดผ่าน ทำให้การคมนาคม มีความสะดวกรวดเร็ว ประชากรส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพเกษตรกรรม ค้าขาย และรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรม

ตราสัญลักษณ์เทศบาลเมืองเขลางค์นคร

เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๔๗ กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลตำบลชมพู พร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อเป็น "เทศบาลเมืองเขลางค์นคร" สืบเนื่องจากเทศบาลมีจำนวนประชากร ขนาดพื้นที่และ จำนวนรายได้ที่เข้าหลักเกณฑ์ ต้องเลื่อนจากเทศบาลขนาดเล็ก ขึ้นมาเป็นเทศบาลขนาดกลางพร้อมกับได้ จัดทำตราสัญลักษณ์ขึ้นมาใหม่สำหรับดวงตราสัญลักษณ์นี้ได้รับความกรุณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ทรงภูมิปัญญา ผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน ร่วมระดมสมองพิจารณาคัดเลือก จนได้ดวงตราสัญลักษณ์และมีความหมาย ดังนี้

๑. **ดวงอาทิตย์และรัศมี** หมายถึงความสว่างไสวของแสงอาทิตย์จนเกิดประกายส่องแสงอย่าง รุ่งโรจน์ ซึ่งแสดงถึงเมืองที่กำลังเจริญรุ่งเรืองไปด้วยแหล่งอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผาจนสามารถส่งไป แข่งขันยังต่างแดน

๒. **องค์ธาตุ** หมายถึงเมืองที่มีพุทธศาสนาประจำอยู่ ซึ่งได้บรรจุพระสารีริกธาตุขององค์พระศาสดา ไว้เพื่อให้ประชาชนใช้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ ซึ่งประกอบด้วย พระรัตนตรัยอันมี องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระธรรมคำสอน และพระสงฆ์ที่เป็นสาวกขององค์พระศาสดา เพื่อที่จรรโลงสืบสานพุทธศาสนา ตลอดไป

๓. **ฐานองค์ธาตุจำนวน ๔ ชั้น ซึ่งแต่ละชั้น** หมายถึง ความมั่นคง แข็งแรง และความเข้มแข็งของ พื้นที่ทั้ง ๔ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลชมพู ตำบลปางแสนทอง ตำบลพระบาทและตำบลกล้วยแพะ ที่มีความ มั่นคงเข้มแข็งในทุก ๆ ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เช่นวิถีชีวิตความเป็นอยู่วัฒนธรรม แหล่งอารยธรรมรวมทั้งแหล่งอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่กระจายตัวอยู่ทั่วไปในพื้นที่ ทั้ง ๔ ตำบล

๔. **ภูเขา** หมายถึงแหล่งต้นกำเนิดที่เป็นที่ตั้งของเมืองเขลางค์นครสมัยแรกเริ่ม ที่อุดมไปด้วย ทรัพยากรป่าเขาลำเนาไพร แม่น้ำใหญ่น้อยหลายสาขาที่ไหลมาบรรจบลงในลำน้ำแม่วังปัจจุบัน ซึ่งเป็นแหล่ง อาหารและน้ำที่อุดมสมบูรณ์ เพื่อใช้หล่อเลี้ยงชีพชาวเมืองเขลางค์นครในอดีตที่ผ่านมา

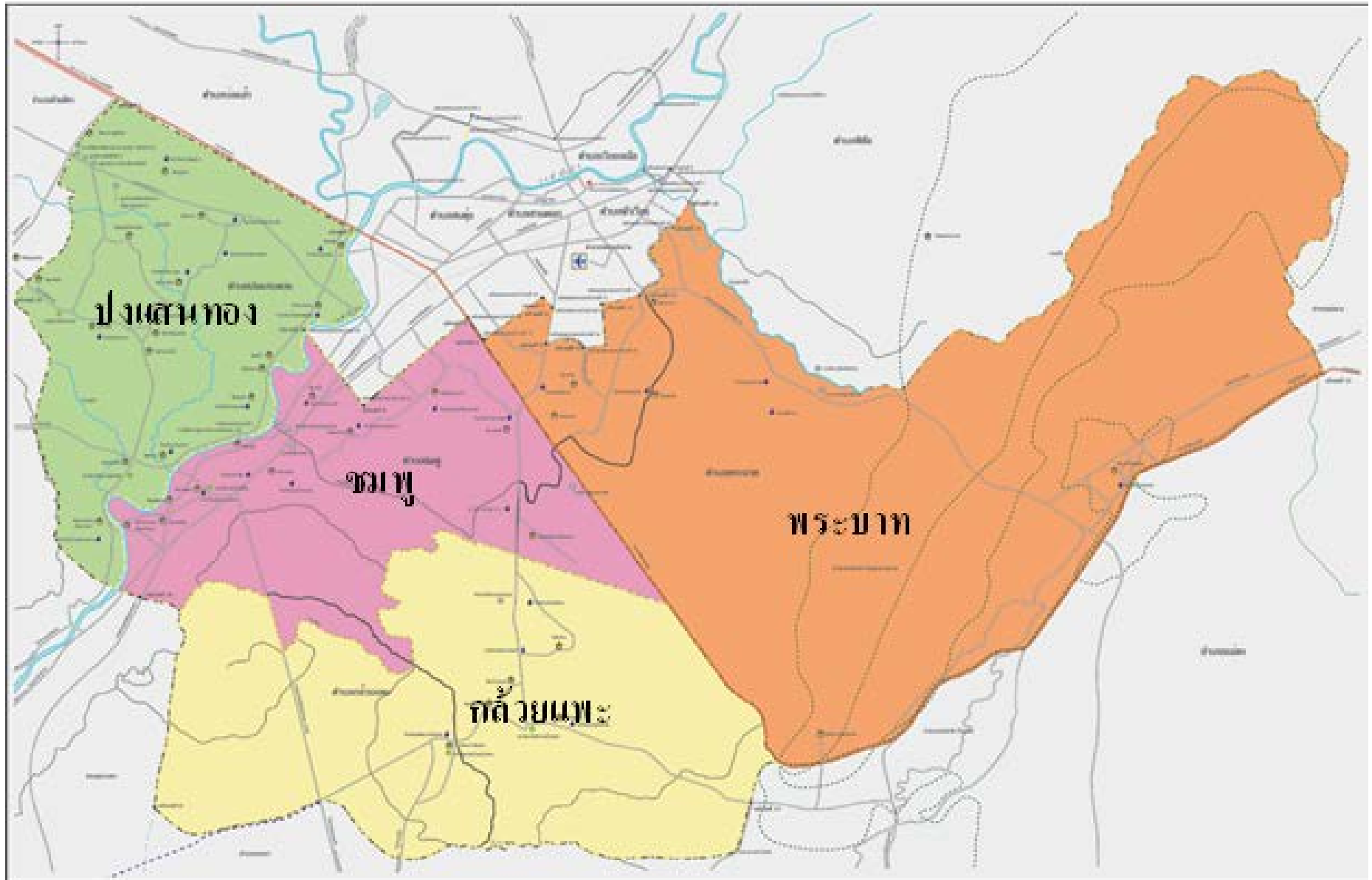
๕. **รูปหอยสังข์** หมายถึงเส้นอาณาเขตปกครองของเมืองเขลางค์นครยุคแรกที่ตั้งเมือง ที่มีลักษณะ เป็นรูปวงรี ๆ คล้ายรูปหอยสังข์ ซึ่งสมัยพระนางจามเทวี ธิดาक्षัตริย์ละโว้เสด็จมาครองเมืองหริภุญชัย ราว พ.ศ.๑๒๐๓ ซึ่งต่อมาทรงสร้างเมืองเขลางค์นครให้เจ้าอนันตยศราชโอรสแฝดของพระองค์ให้มา ครองเมือง และสร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๑๒๒๓

๖. **รถม้าพร้อมสารพัด** หมายถึงผู้นำท้องถิ่นที่สามารถขับเคลื่อนหรือบริหารบ้านเมืองไปพร้อมกัน ทุกๆ ด้านเช่น ด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง มั่นคง และรวดเร็วประดุจม้า ที่เทียมรถและทะยานตัวออกไป และรถม้าเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดลำปางจากอดีตถึงปัจจุบัน

เทศบาลเมืองเขลางค์นครตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนบน สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง มีภูเขาล้อมรอบ และบางส่วนเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางรถไฟ ๖๓๔ กิโลเมตร และเส้นทางหลวงแผ่นดินสายพหลโยธิน ๖๐๔ กิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อกับตำบลและอำเภอข้างเคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลพิชัย ตำบลบ่อแฮ้ว อำเภอเมืองลำปาง และเขตเทศบาลนครลำปาง
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอแม่ทะ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลพิชัย อำเภอเมืองลำปาง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอห้างฉัตร และอำเภอเกาะคา

แสดงขอบเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีพื้นที่จำนวน ๑๙๕.๔๙ ตารางกิโลเมตร

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศ เทศบาลเมืองเขลางค์นครอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๒๖๘.๘๐ เมตร มีสภาพทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ และที่ราบเชิงเขาเป็นบางส่วน เป็นองค์ประกอบครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตชุมชนเมืองกึ่งชนบท

ที่มา : เว็บไซต์ของสถานีอุตุนิยมวิทยาลำปาง

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะอากาศโดยทั่วไป ลักษณะอากาศของจังหวัดลำปางขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล ๒ ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจะพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดลำปางมีอากาศเย็นและแห้งทั่วไป กับลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน ทำให้จังหวัดลำปางมีฝนตกทั่วไป

ลักษณะภูมิอากาศ เทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีอุณหภูมิต่ำสุด ๙.๕ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุด ๔๓.๘ องศาเซลเซียส และมีอุณหภูมิต่ำสุด - สูงสุดเฉลี่ยประมาณ ๒๐.๕ - ๓๘.๕ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนวัดได้เฉลี่ย ๑,๐๖๐.๕๐ มิลลิเมตรต่อปี

ที่มา : เว็บไซต์ของสถานีอุตุนิยมวิทยาลำปาง

๑.๔ ลักษณะของดิน

ในแต่ละเขตพื้นที่ลักษณะของดินจะแตกต่างกันออกไป ซึ่งสามารถจำแนกลักษณะดินส่วนใหญ่ของแต่ละตำบลในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร จำแนกได้ ดังนี้

ตำบลปางแสนทอง

ลักษณะเด่นกลุ่มดินทรายแบ่งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดสีเทาที่เกิดจากตะกอนแม่น้ำหรือตะกอนน้ำพารูปพัด ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่มีวัตถุต้นกำเนิดดินเป็นพวกตะกอนลำนํ้า พบบนสันดินริมน้ำเก่า เนินตะกอนรูปพัด หรือที่ราบตะกอนน้ำพา พบบริเวณพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด เป็นดินสีเทา การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง เนื้อดินเป็นพวกดินทรายแบ่งหรือดินร่วนละเอียด สีดินเป็น สีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลปนแดง บางแห่งในดินล่างลึกๆ มีจุดประสีเทาและสีน้ำตาล อาจมีแร่ไมกาหรือก้อนปูนปะปนอยู่ด้วย ดินชั้นบนมักมีปฏิกิริยาเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง ส่วนชั้นดินล่างถ้ามีก้อนปูนปะปน มีปฏิกิริยาเป็นกลางถึงเป็นด่างจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๗.๐-๘.๕

การใช้ประโยชน์ ใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น ข้าวโพด อ้อย ฝ้าย ยาสูบ ถั่วต่างๆ และสับปะรด บางแห่งใช้ปลูกไม้ผลหรือเป็นที่อยู่อาศัย

ตำบลชมพู

ลักษณะเด่นกลุ่มดินเหนียวสีเทาที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกิริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

สมบัติของดินเป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบในบริเวณที่ราบตะกอนน้ำพา มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินสีเทาที่มีการระบายน้ำเลวหรือค่อนข้างเลว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน มักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีส ปะปนอยู่ และในชั้นดินล่างลึกๆ อาจพบก้อนปูน ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย แต่ถ้าดินมีก้อนปูนปะปน จะมีปฏิกิริยาเป็นกลางหรือด่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์ ใช้ทำนา ในบริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก และยาสูบในช่วงฤดูแล้ง ข้าวที่ปลูกโดยมากให้ผลผลิตค่อนข้างสูง

ตำบลพระบาท

ลักษณะเด่นกลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

สมบัติของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อหยาบที่ส่วนใหญ่มาจากหินตะกอน พบบริเวณพื้นที่ดอน ที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นจนถึงเนินเขา หรือเป็นพื้นที่ภูเขา เป็นดินลึก มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนละเอียดที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือแดง และอาจพบจุดประสีต่างๆ ในชั้นดินล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง

การใช้ประโยชน์ ใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่นมันสำปะหลัง ข้าวโพด ข้าวฟ่าง อ้อย ปอ งาม และถั่ว บางแห่งใช้ปลูกไม้ผล และไม้ยืนต้น

ตำบลกล้วยแพะ

ลักษณะเด่น เป็นกลุ่มดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกริยาดินกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

ลักษณะของดิน เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือจากการสลายตัวผุพังแล้วถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อหยาบ พบในบริเวณที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ ส่วนใหญ่มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วเป็นส่วนใหญ่ เนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทรายหรือดินร่วน ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย หรือดินร่วนเหนียว ดินมีสีน้ำตาลอ่อนถึงสีเทา พบจุดประพวงสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปน บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่าง ดินชั้นบนมักมีปฏิกริยาเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง ส่วนดินชั้นล่างจะเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง

การใช้ประโยชน์ ส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งใช้ปลูกอ้อย หรือปลูกพืชล้มลุกในฤดูแล้ง
ที่มา : เว็บไซต์ของสถานีพัฒนาที่ดินลำปาง

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครได้จัดตั้งชุมชนย่อยขึ้นตามนโยบายกระทรวงมหาดไทย เพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนของตนเองเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นปัจจุบันมีชุมชนทั้งหมด ๖๔ ชุมชนดังนี้

ตำบลปงแสนทอง	๒๑	ชุมชน
ตำบลชมพู	๒๐	ชุมชน
ตำบลพระบาท	๑๖	ชุมชน
ตำบลกล้วยแพะ	๗	ชุมชน

(ข้อมูล ณ สิงหาคม ๒๕๖๔)

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลโดยการจัดทำประชาคมเพื่อรับทราบปัญหาความต้องการ เพื่อเทศบาลจะได้นำข้อมูลมาจัดทำโครงการพัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม

การเมือง การบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

๒.๒ การเลือกตั้ง

ในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้น ๔๙,๙๗๒ คน
(ข้อมูล ณ เดือนเมษายน ๒๕๖๔)

ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครให้ความสนใจกับกิจกรรมทางการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้นกว่าที่ผ่านมาจากประวัติการลงแข่งขันทางการเมืองที่มีผู้สนใจเข้าสมัครรับเลือกตั้งมากขึ้นจากเดิม ไม่มีผู้ใดลงสมัครรับเลือกตั้งแข่งขันดังสถิติการออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งดังนี้

- เลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล วันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยแยกตามเขตเลือกตั้งได้ดังนี้
  - เขตเลือกตั้งที่ ๑ จำนวนผู้มีสิทธิ ๑๖,๙๖๖ คน มีผู้มาใช้สิทธิ ๑๒,๑๕๗ คน
  - เขตเลือกตั้งที่ ๒ จำนวนผู้มีสิทธิ ๑๖,๙๓๕ คน มีผู้มาใช้สิทธิ ๑๑,๗๖๙ คน
  - เขตเลือกตั้งที่ ๓ จำนวนผู้มีสิทธิ ๑๖,๐๗๒ คน มีผู้มาใช้สิทธิ ๑๑,๑๓๕ คน
 รวมจำนวนผู้มีสิทธิทั้งสิ้น ๔๙,๙๗๓ คน และจำนวนผู้มาใช้สิทธิทั้งสิ้น ๓๕,๐๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๑๘
- คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดลำปาง ประกาศและรับรองผลการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔

๓. ด้านประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

(ข้อมูลเปรียบเทียบย้อนหลัง ๓ - ๕ ปี และการคาดการณ์ในอนาคต)

รายการ	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗	ปี ๒๕๖๘
ประชากรชาย	๒๘,๕๑๘	๒๘,๔๒๓	๒๘,๑๗๑	๒๘,๐๙๙	๒๘,๐๐๑	๒๗,๙๐๓	๒๗,๘๐๕	๒๗,๗๐๗
ประชากรหญิง	๓๑,๔๑๖	๓๑,๓๘๙	๓๑,๒๐๗	๓๑,๒๔๖	๓๑,๐๕๕	๓๐,๘๖๖	๓๐,๖๗๘	๓๐,๔๙๑
รวมประชากร	๕๙,๙๓๔	๕๙,๘๑๒	๕๙,๓๗๘	๕๙,๓๔๕	๕๙,๐๕๖	๕๘,๗๖๙	๕๘,๔๘๓	๕๘,๑๙๘

หมายเหตุ * ข้อมูลจากงานทะเบียนราษฎร สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลเมืองเขลางค์นคร
ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๔

ปัจจุบันประชากรในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครมีจำนวนทั้งสิ้น ๕๙,๓๔๕ คน เป็นชาย ๒๘,๐๙๙ คน เป็นหญิง ๓๑,๒๔๖ คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๒๖,๐๒๒ หลังคาเรือน

ข้อมูลแสดงจำนวนประชากร และครัวเรือนเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ตำบล	ประชากรชาย (คน)	ประชากรหญิง (คน)	รวม (คน)	จำนวนครัวเรือน
ปงแสนทอง	๘,๒๓๘	๙,๑๓๒	๑๗,๓๗๐	๗,๔๐๓
ชมพู	๙,๔๑๕	๑๐,๖๔๗	๒๐,๐๖๒	๙,๒๔๘
พระบาท	๖,๒๕๙	๖,๘๓๘	๑๓,๐๙๗	๖,๓๒๘
กล้วยแพะ	๔,๑๘๗	๔,๖๒๙	๘,๘๑๖	๓,๐๔๓
รวมทั้งสิ้น	๒๘,๐๙๙	๓๑,๒๔๖	๕๙,๓๔๕	๒๖,๐๒๒

(ข้อมูล ณ เดือน เดือนกันยายน ๒๕๖๔ : ที่ม่างานทะเบียนราษฎร สำนักปลัดเทศบาล)

การคาดการณ์ในอนาคต เนื่องจากเทศบาลเมืองเขลางค์นครเป็นสังคมเมืองกึ่งชนบท จึงมีการเคลื่อนย้ายประชากรในพื้นที่ และยังมีประชากรแฝงอยู่จำนวนหนึ่ง อีกทั้งมีอัตราการเกิดลดลง จึงอาจจะทำให้จำนวนประชากรของเทศบาลเพิ่มจำนวนขึ้นหรือลดลงในอนาคตได้

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ช่วงอายุประชากร	ตำบล ปงแสนทอง (คน)	ตำบลชมพู (คน)	ตำบล พระบาท (คน)	ตำบล กล้วยแพะ (คน)	รวม (คน)
๐ - ๑๗ ปี	๒,๓๓๘	๒,๕๕๗	๒,๑๕๕	๑,๑๘๒	๘,๒๓๒
๑๘ - ๒๕ ปี	๑,๔๕๘	๑,๕๘๒	๑,๑๘๕	๖๐๑	๔,๘๒๖
๒๖ - ๔๐ ปี	๓,๖๖๕	๔,๒๑๕	๒,๙๒๒	๑,๗๗๐	๑๒,๕๗๒
๔๑ - ๖๐ ปี	๕,๕๙๒	๖,๓๑๒	๔,๐๗๖	๒,๗๒๘	๑๘,๗๐๘
๖๐ ปีขึ้นไป	๔,๓๑๗	๕,๓๙๖	๒,๗๕๙	๒,๕๓๕	๑๕,๐๐๗
รวม	๑๗,๓๗๐	๒๐,๐๖๒	๑๓,๐๙๗	๘,๘๑๖	๕๙,๓๔๕

(ข้อมูล ณ เดือน กันยายน ๒๕๖๔ : ที่มงานทะเบียนราษฎร สำนักปลัดเทศบาล)

๔.สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบ อยู่จำนวน ๑๒ แห่ง ไม่มีสถานศึกษาในสังกัดแต่ได้ให้การสนับสนุนสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ดังนี้

๑. โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ) จำนวน ๗ แห่ง มีจำนวนนักเรียน ดังนี้

โรงเรียน	จำนวนครู (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)
๑. โรงเรียนชุมชนบ้านพอนวิทยา	๓๖	๔๒๐
๒. โรงเรียนบ้านกาสมเขม	๖	๕๔
๓. โรงเรียนบ้านโทกหัวช้าง	๖	๗๘
๔. โรงเรียนบ้านป่าต้นกุ่มเมือง	๕	๕๖
๕. โรงเรียนบ้านศรีหมวดเกล้า	๓	๓๕
๖. โรงเรียนวัดพระเจ้านั่งแท่น	๑๐	๗๑
๗. โรงเรียนวัดหลวงวิทยา	๑๕	๘๘

ข้อมูล กองการศึกษา เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

๒. โรงเรียนมัธยมศึกษา (สังกัดกรมสามัญศึกษา) จำนวน ๑ แห่ง

โรงเรียน	จำนวนครู (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จิตต์อารี	๖๓	๘๐๐

๓. สถาบันการอาชีวศึกษา

จำนวน ๑ แห่ง

สถาบันการอาชีวศึกษา	จำนวนครู (คน)	จำนวนนักเรียน (คน)
วิทยาลัยสารพัดช่าง	๓๒	๒๖๒

๔. มหาวิทยาลัย

จำนวน ๒ แห่ง

มหาวิทยาลัย	จำนวนอาจารย์ (คน)	จำนวนนักศึกษา (คน)
๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพาง	๖๐๓	๔,๗๑๖
๒. มหาวิทยาลัยเนชั่นลำปาง	-	-

ข้อมูล ณ เดือน ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ในความดูแลของเทศบาลเมืองเขลางค์นครมีดังนี้

ลำดับ	ชื่อสถานศึกษา	หมู่ที่	ตำบล	จำนวนครู (คน)	จำนวนเด็กเล็ก (คน)
๑.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดกล้วยหลวง	๑	กล้วยแพะ	๓	๓๒
๒.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองเขลางค์นคร	๑๒	ชมพู	๓	๓๐
๓.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดหนองห้า	๗	พระบาท	๒	๒๐
๔.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโทกหัวช้าง	๓	พระบาท	๓	๓๐
๕.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านบุญเกิด	๒	พระบาท	๒	๒๐
๖.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านผาลาด	๔	พระบาท	๒	๒๐
๗.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านกาด	๗	ปงแสนทอง	๒	๒๐
๘.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปากกล้วย	๔	ปงแสนทอง	๓	๓๐
๙.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านไร่บ้านน้อย	๕	ปงแสนทอง	๒	๒๐
๑๐.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านฟ่อน	๒	ชมพู	๒	๒๐
๑๑.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านศรีหมวดเกล้า	๔	ชมพู	๒	๒๐
๑๒.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองยาง	๘	ชมพู	๓	๒๐
รวม				๒๙	๒๘๒

ข้อมูล กองการศึกษา เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

๔.๒ สาธารณสุข

๑) สถานบริการสาธารณสุข

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีหน่วยงานราชการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม รับผิดชอบดูแลงานด้านป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ งานสุขาภิบาลอนามัยและสิ่งแวดล้อม งานส่งเสริมสุขภาพ งานรักษาความสะอาด งานกองทุนหลักประกันสุขภาพ และงานสัตวแพทย์ เพื่อให้บริการครอบคลุมประชาชนและบริการด้านการรักษาสัตว์ ภายในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เทศบาลเมืองเขลางค์นครได้รับการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๗ แห่ง เพื่อให้การบริการด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนในพื้นที่ ๔ ตำบลได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพประกอบด้วย

๑. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านศรีหมวดเกล้า
๒. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านกาด
๓. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านแม่กีย

๔. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านโทกหัวช้าง
๕. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านกล้วยม่วง
๖. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านพอน
๗. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล บ้านกล้วยแพะ

ผู้ใช้บริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	จำนวนประชาชนผู้มารับการรักษา ปีงบประมาณ		
	๒๕๖๐ (คน)	๒๕๖๑ (คน)	๒๕๖๒ (คน)
๑.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านศรีหมวดเกล้า	๙,๕๖๙	๙,๖๘๕	๗,๙๗๒
๒.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านภาค	๕,๓๙๕	๕,๑๒๙	๕,๓๖๑
๓.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกล้วยม่วง	๕๐๕	๖๗๐	๑,๔๐๘
๔.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกล้วยแพะ	๓,๓๘๗	๒,๓๐๕	๒,๖๒๑
๕.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโทกหัวช้าง	๗,๒๙๗	๖,๕๙๐	๗,๗๔๖
๖.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านแม่กีย	๒,๙๖๔	๖,๕๑๕	๖,๑๘๐
๗.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านพอน	๖,๙๒๗	๖,๖๒๒	๖,๙๓๖
รวม	๓๖,๐๔๔	๓๗,๘๑๖	๓๘,๒๒๔

แผนภาพแสดง ผู้ใช้บริการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล	จำนวนประชาชนผู้มารับการรักษา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓				
	๑.โรคความดันโลหิตสูง (คน)	๒.ภาวะไขมันในเลือดสูง (คน)	๓. ปวดกล้ามเนื้อและกระดูก (คน)	๔.โรคเบาหวานที่ไม่มีการแทรกซ้อน (คน)	๕.ใช้หวัด/ระบบทางเดินหายใจ (คน)
๑.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านศรีหมวดเกล้า	๕,๙๔๗	๔,๖๕๖	๔,๕๗๒	๒,๐๐๐	๑,๓๒๐
๒.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านภาค	๕๕๖	๓๓๕	๔๐๘	๓๓๑	๑๙๒
๓.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกล้วยม่วง	๘๘๒	๕๙๐	๒๙๗	๒๕๙	๑๓๒
๔.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านกล้วยแพะ	๑,๕๖๙	๑,๒๙๑	๘๖๒	๒๙๖	๑๙๕

โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล	จำนวนประชาชนผู้มารับการรักษา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓				
	๕.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบ้านโศกหัวช้าง	๑.โรคความดัน โลหิตสูง (คน)	๒.โรคเบาหวาน (คน)	๓.โรคติดเชื้อ ทางเดินหายใจ ส่วนบนแบบ เฉียบพลันอื่นๆ (คน)	๔.โรคเนื้อเยื่อ ผิดปกติ (คน)
รวม จำนวน	๑,๒๙๑	๘๙๐	๔๐๘	๓๘๐	๑๕๔
๖.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบ้านแม่ก๊วย	๑.โรคความดัน โลหิตสูง (คน)	๒.โรคเบาหวาน (คน)	๓.โรคระบบ ทางเดินหายใจ (คน)	๔.โรคผิวหนัง (คน)	๕.โรคฟันและ กระดูก(คน)
รวม	๒,๒๙๗	๑,๓๒๙	๓๕๖	๒๘๙	๓๗๖
๗.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลบ้านพอน	๑.โรคความดัน โลหิตสูง (คน)	๒.โรคเบาหวาน (คน)	๓.โรคเนื้อเยื่อ ผิวหนังผิดปกติ (คน)	๔.โรคอื่นของจมูก และไซนัส (คน)	๕.ความผิดปกติ อื่นๆของฟัน และโครงสร้าง (คน)
รวม จำนวน	๒,๘๘๓	๑,๐๓๐	๔๒๕	๓๑๔	๒๔๑

ที่มา โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๔

ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ยังมีคลินิกเอกชนที่ให้การรักษาผู้ป่วยภายในเขตจำนวน ๑ แห่ง (ในชุมชนบ้านพอน) และโรงพยาบาลของรัฐให้บริการในรัศมี ๑๐ - ๑๕ กิโลเมตร จำนวน ๔ แห่ง คือ

๑. โรงพยาบาลลำปาง เป็นโรงพยาบาลศูนย์ประจำจังหวัดลำปาง ขนาด ๗๔๓ เตียง สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ให้บริการรักษาทั่วไปผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอก ตั้งอยู่ที่เลขที่ ๒๘๐ ถนนพหลโยธิน ตำบลหัวเวียง อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง และทำหน้าที่เป็นศูนย์แพทยศาสตรศึกษา ชั้นคลินิกและสถาบันสมทบเพื่อการผลิตแพทย์ให้กับคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๒. โรงพยาบาลค่ายสุรศักดิ์มนตรี เป็นโรงพยาบาลทหารขนาด ๘๐ เตียง ในสังกัดค่ายสุรศักดิ์มนตรี ตั้งอยู่ที่ เลขที่ ๑ ถนนพหลโยธิน ตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ให้การรักษาพยาบาลให้กับกำลังพลและครอบครัวของหน่วยทหารรวมทั้งประชาชนทั่วไปที่มาใช้บริการเพิ่มขึ้นทุกปี ปัจจุบันโรงพยาบาลค่ายสุรศักดิ์มนตรีมีอาคารบริการผู้ป่วยทั้งหมด ๖ อาคารได้แก่

๑. อาคารอุบัติเหตุ
๒. อาคารบริการผู้ป่วย - อาคารหอผู้ป่วย และอาคารบริการผู้ป่วยสูติ-นรีเวชกรรม
๓. อาคารบริการและสำนักงาน
๔. อาคารกายภาพบำบัด
๕. อาคารแพทย์ทางเลือก
๖. อาคารผู้ป่วยนอกใหม่ ๔ ชั้น

ทั้งหมดออกแบบให้เป็นอาคารประหยัดพลังงาน โดยมีช่องแสงหลายทาง มีประตูทางออกหลายทาง มีความโล่ง อากาศถ่ายเทได้สะดวก ทำให้ประหยัดค่าไฟฟ้าและเครื่องปรับอากาศได้มาก มีทางเดินเชื่อมต่อกันอย่างสะดวกอาณาบริเวณมีความสวยงามร่มรื่น

นับจากการปรับสภาพกองพยาบาลให้เข้าลักษณะโรงพยาบาล โรงพยาบาลค่ายสุรศักดิ์มนตรี มีการพัฒนาทางด้านกายภาพและคุณภาพการบริการมาโดยตลอดจนได้รับการยอมรับจากหน่วยงานผู้บังคับบัญชาและผู้ใช้บริการทั้งที่เป็นกำลังพลทหารและครอบครัว ข้าราชการพลเรือนและประชาชนทั่วไป เข้ารับบริการ อีกทั้งให้การสนับสนุนกิจกรรมของโรงพยาบาลอย่างต่อเนื่อง

๓. โรงพยาบาลเกาะคา ได้เริ่มเปิดให้บริการเฉพาะผู้ป่วยนอก อย่างไม่เป็นทางการ ตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ เนื่องในทรงเจริญพระชนมายุ ครบ ๕ รอบโดยเป็นโรงพยาบาลสาขาของโรงพยาบาลลำปาง อำเภอเกาะคามีประชากรถึง ๖๘,๔๘๙ คน จึงได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อยกฐานะโรงพยาบาลเริ่มก่อสร้างในปี ๒๕๓๖ แล้วเสร็จ และได้เปิดให้บริการในเดือนกันยายน ปี ๒๕๓๗ จากได้เปิดขนาด ๑๐ เตียง ได้มีผู้มารับบริการ ในแผนกผู้ป่วยนอกเฉลี่ย ๒๐๐ คน และผู้ป่วยใน ๑๐ คนต่อวันมีเตียงไม่เพียงพอต่อการให้บริการ จึงได้รับงบประมาณให้เปิดทำการเป็นโรงพยาบาลขนาด ๖๐ เตียง เพื่อรองรับผู้บริการในแผนกผู้ป่วยนอกที่มีมารับบริการเฉลี่ยต่อวันกว่า ๓๐๐ คน โรงพยาบาลเปลี่ยนนโยบายการให้บริการ เพื่อรองรับพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าและด้วยโรงพยาบาลเกาะคาได้ปรับลดเตียงให้เหลือเพียง ๔๗ เตียง ในปี ๒๕๕๘ ได้สร้างตึกเพื่อขยายขนาดโรงพยาบาลและรองรับคนไข้ ปัจจุบันโรงพยาบาลเกาะคามีขนาด ๑๒๐ เตียง

๔. โรงพยาบาลเวชศาสตร์ลำปาง เป็นโรงพยาบาลเฉพาะทางด้าน การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ในภาคเหนือ ที่ ตั้งขึ้นภายใต้การกำกับดูแลของสถาบันสิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นโรงพยาบาลศูนย์กลางเครือข่ายในการพัฒนาระบบบริหารด้านการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์คนพิการ และผู้สูงอายุ ระดับตติยภูมิ (Tertiary Care) สังกัดกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข โรงพยาบาลเวชศาสตร์ ลำปางจัด มีพื้นที่รับผิดชอบ ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน อุตรดิตถ์ พิษณุโลก สุโขทัย ตาก เพชรบูรณ์ พิจิตร นครสวรรค์ กำแพงเพชร และอุทัยธานี มีภารกิจหลักด้านบริการทางการแพทย์เฉพาะทางด้าน การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์เปิดให้บริการทั้งผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน ให้บริการตรวจวินิจฉัย บำบัดรักษา ด้านเวชศาสตร์ฟื้นฟู ได้แก่ ด้านการพยาบาลฟื้นฟูสภาพ ด้านกายภาพบำบัด ด้านกิจกรรมบำบัด ด้านกายอุปกรณ์ ด้านการแก้ไขการพูด ด้านฟื้นฟูสมรรถภาพเด็ก และศูนย์สาธิตอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ

๔.๓ อาชญากรรม

สรุปสถิติคดีอาญา - ยาเสพติดในพื้นที่ความรับผิดชอบของ สถานีตำรวจภูธรเขลางค์นคร

เขตตำบล	ปี พ.ศ. ๒๕๖๑				ปี พ.ศ. ๒๕๖๒				ปี พ.ศ. ๒๕๖๓			
	ตำบล ปงแสน ทอง	ตำบล ชมพู	ตำบล พระ บาท	ตำบล กล้วย แพะ	ตำบล ปงแสน ทอง	ตำบล ชมพู	ตำบล พระ บาท	ตำบล กล้วย แพะ	ตำบล ปงแสน ทอง	ตำบล ชมพู	ตำบล พระ บาท	ตำบล กล้วย แพะ
กลุ่มที่ ๑ ชีวิต ร่างกาย เพศ	๑	๖	๑๐	๑	๒	๓	๔	-	-	๑	๖	-
กลุ่มที่ ๒ เกี่ยวกับทรัพย์สิน	๖	๘	๑๑	๑๔	๑	๑๐	๑๘	๒	๔	๑๐	๗	-
กลุ่มที่ ๓ ฐานพิเศษ	-	๓	๓	๒	๒	๒	๓	-	๒	๑	๒	-
กลุ่มที่ ๔ รัฐเป็น ผู้เสียหาย	๑๗	๒๒๘	๑๒๕	๑๑	๑๖	๕๖	๑๒๓	-	๑๖	๓๓	๙๙	๑๐
รวม	๒๔	๒๔๕	๑๔๙	๒๘	๒๑	๗๑	๑๔๘	๒	๒๒	๔๕	๑๑๔	๑๐
ยาเสพติด	๗๖	๑๑๒	๘๐	๓๗	๘๒	๑๒๑	๑๔๕	-	๑๐๐	๑๗๘	๑๓๑	๔๒
รวมทั้งหมด	๑๐๐	๓๕๗	๒๒๙	๖๕	๑๐๓	๑๙๒	๒๙๓	๒	๑๒๒	๒๒๓	๒๔๕	๕๒

ที่มาของข้อมูล สถานีตำรวจภูธรเขลางค์นคร ข้อมูล ณ เดือน เมษายน ๒๕๖๔

นอกจากนั้น เทศบาลได้เพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในชุมชน จึงได้ติดตั้งกล้องวงจรปิด ตั้งแต่บริเวณซุ้มประตูบ้านเหล่าบุญเกิด – สุสานบ้านโทกหัวช้าง ตำบลพระบาท ติดตั้ง ๔ จุด จำนวน ๘ ตัว ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ และหมู่บ้านจิตต์อารีย์วิลเลจ ๑ ตำบลพระบาท ติดตั้ง ๑๑ จุด จำนวน ๑๒ ตัว ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑

ที่มา งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ณ เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๔.๔ ยาเสพติด

ในทางภูมิศาสตร์ จังหวัดลำปางเป็นจังหวัดพื้นที่ภาคเหนือตอนบน มีพื้นที่ติดต่อกับ ๗ จังหวัด คือ เชียงราย พะเยา แพร่ สุโขทัย ตาก ลำพูน เชียงใหม่ มีเส้นทางหลักที่เป็นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ และ หมายเลข ๑๑ และเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด รวม ๘ เส้นทาง บรรดาขบวนการค้ายาเสพติดจึงใช้เป็นเส้นทางผ่านของยาเสพติดเป็นประจำ การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ โดยเฉพาะในเขตชุมชนเมือง ซึ่งเป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาจำนวนมากทั้งภาครัฐและเอกชน ประกอบกับมีแหล่งพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดและการเกิดปัญหาสังคม เช่น สถานบริการ แหล่งมั่วสุม สถานบันเทิง สถานประกอบการ บ้านเช่า หอพัก โຕะสนุก ร้านเกมส์อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ที่ต้องเฝ้าระวังตรวจตราแบบบูรณาการอย่างต่อเนื่อง

ปัญหายาเสพติดในเขตรับผิดชอบของเทศบาลเมืองเขลางค์นครถือว่าเป็นปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่ง เนื่องจากมีสถานศึกษาและโรงงานในพื้นที่เป็นจำนวนมาก จึงก่อให้เกิดพื้นที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดและการเกิดปัญหาสังคม เช่น สถานบริการ แหล่งมั่วสุม สถานบันเทิง สถานประกอบการ บ้านเช่า หอพัก โຕะสนุก ร้านเกมส์อินเทอร์เน็ต ฯลฯ ซึ่งเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ก็ได้จัดกิจกรรมเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบบูรณาการอย่างต่อเนื่อง

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ดำเนินภารกิจการสงเคราะห์ประชาชน ดังนี้

๑. การดำเนินงานตามแนวนโยบายแห่งรัฐ ได้แก่ การรับลงทะเบียนผู้มีสิทธิรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยความพิการ และเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ ซึ่งจะดำเนินการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้มีสิทธิเดือนละ ๑ ครั้ง ภายในวันที่ ๑๐ ของทุกเดือน การรับลงทะเบียนตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดตลอดจนเป็นหน่วยรับเรื่องการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีและนำเรื่องส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณา ดำเนินการต่อไป

๒. การสงเคราะห์ผู้ประสพภัยธรรมชาติและสาธารณภัย การสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม โดยดำเนินการออกสำรวจตรวจสอบข้อเท็จจริงผู้ขอรับการสงเคราะห์ ซึ่งเน้นการประสานความร่วมมือและการบูรณาการทำงานร่วมกันแบบสหวิชาชีพตามบทบาทอำนาจหน้าที่ เพื่อให้บริการหรือจัดหาบริการหรือประสานส่งต่อขอรับบริการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การให้คำปรึกษาแนะนำ การปรับทัศนคติ การปรับพฤติกรรมผู้ขอรับการสงเคราะห์และ/หรือครอบครัวเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตภายใต้ความร่วมมือและยอมรับจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

การให้การสงเคราะห์ในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ประเภทที่ให้การสงเคราะห์	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	
	จำนวน (ราย)	งบประมาณ (บาท)	จำนวน (ราย)	งบประมาณ (บาท)	จำนวน (ราย)	งบประมาณ (บาท)
๑. การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ธรรมชาติและสาธารณภัย - ภัยหนาว - อัคคีภัย - วาตภัย - ภัยจากศัตรูพืช - ภัยจากโรคพืช	๑๓๓ - - - -	- - - - -	๒๒๕ - - - -	- - - - -	๙๐๔ ๑ - - -	- ๑๕,๐๐๐ - - -
๒. การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ - ผู้สูงอายุ - ผู้พิการหรือทุพพลภาพ - ผู้ป่วยเอดส์	๑๐,๘๔๙ ๒,๑๐๔ ๑๓๓	๘๖,๕๙๒,๙๐๐ ๒๐,๑๐๐,๘๐๐ ๗๙๘,๐๐๐	๑๑,๙๙๑ ๒,๑๑๕ ๑๓๕	๙๒,๘๕๘,๘๐๐ ๒๐,๑๔๔,๘๐๐ ๘๑๐,๐๐๐	๑๒,๕๒๕ ๒,๑๕๕ ๑๓๕	๙๗,๐๕๑,๓๐๐ ๒๐,๔๓๔,๔๐๐ ๘๒๕,๐๐๐
๓. การมอบทุนการศึกษาและ ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นใน การศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา	-	-	-	-	๒๗	๖๙,๓๕๐
๔. การมอบสิ่งของเครื่องใช้ อุปโภค-บริโภค เงิน สงเคราะห์ให้แก่ ผู้ประสบ ปัญหาความเดือดร้อน (งบประมาณจากกองทุน สังคมสงเคราะห์และ สวัสดิการ เทศบาลเมือง เขลางค์นคร)	๒	๔,๐๐๐	๑๐	๒๘,๐๐๐	๔	๑๑,๙๕๐
๕. การออกเยี่ยมบ้าน ตรวจสอบ ข้อเท็จจริงผู้ขอรับการ สงเคราะห์ร่วมกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	๒	-	๑	-	๕	-
๖. การประสานงานเพื่อขอรับ เงินสงเคราะห์ สิ่งของ เครื่องใช้อุปโภค-บริโภค และ ความช่วยเหลืออื่น ให้แก่ผู้ประสบปัญหา ความเดือดร้อน และ ผู้ไร้ที่พึ่ง	๘๖	-	๓๔	-	๖๐	-

ประเภทที่ให้การสงเคราะห์	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑		ปีงบประมาณ ๒๕๖๒		ปีงบประมาณ ๒๕๖๓	
	จำนวน (ราย)	งบประมาณ (บาท)	จำนวน (ราย)	งบประมาณ (บาท)	จำนวน (ราย)	งบประมาณ (บาท)
๗. การประชุมสหวิชาชีพเพื่อหาแนวทางให้ความช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเป้าหมาย	๑	-	๑	-	๓	
๘. การรับลงทะเบียนตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด	๑๒๑	-	๒๗๓	-	๔๗๑	-
๙. การรับคำขอค่าจัดการศพของผู้สูงอายุ ส่งต่อให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง	-	-	๑	-	๖๗	-
๑๐. การดำเนินการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่พักอาศัยให้แก่ ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ไร้ที่พึ่ง โดยได้รับการสนับสนุน งบประมาณจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง	๑๐	-	๒	-	๑	-

(ที่มา : กองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองเขลางค์นคร)

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง (ทางบก, ทางน้ำ, ทางราง ฯลฯ)

การคมนาคม มี ๓ ทางคือ

๑. ทางรถไฟมีทางรถไฟเส้นทางระหว่างกรุงเทพฯ – เชียงใหม่ผ่านอำเภอเมืองลำปาง ๑ สาย
๒. ทางรถยนต์มีเส้นทางทางหลวงแผ่นดินที่เชื่อมระหว่างจังหวัดลำปางกับจังหวัดตาก ลำพูน แพร่ พะเยา และเชื่อมระหว่างอำเภอ ตำบล หมู่บ้านต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึงประชาชนสามารถเดินทางไปได้สะดวก
๓. ทางอากาศมีท่าอากาศยานพาณิชย์จำนวน ๑ แห่งตั้งอยู่ในหมู่ที่ ๕ ตำบลพระบาท อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง โดยสายการบินบางกอกแอร์เวย์ และสายการบินนกแอร์ บริการทุกวัน

๕.๒ การไฟฟ้า

ได้รับการจ่ายกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปางเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่จ่ายพลังงานไฟฟ้าแก่ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครกระจายทั่วไปตามตำบลหมู่บ้านต่างๆ ปัจจุบันมีหมู่บ้านที่ได้รับบริการกระแสไฟฟ้าครบทุกหมู่บ้าน

สถิติย้อนหลังที่ผ่านมา เทศบาลเมืองเขลางค์นครได้ขยายเขตไฟฟ้าให้ประชาชนในเขตต่าง ๆ ดังนี้

ปีงบประมาณ	โครงการ
พ.ศ. ๒๕๖๐	๓
พ.ศ. ๒๕๖๑	๙
พ.ศ. ๒๕๖๒	-
พ.ศ. ๒๕๖๓	๑๕
พ.ศ. ๒๕๖๔	๔

๕.๓ การประปา

ปัจจุบันการประปาในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครอยู่ในความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาคสาขาลำปางเป็นบางส่วนและมีการจัดทำประปาหมู่บ้านและใช้น้ำบาดาลจากการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อการอุปโภคบริโภค

จำนวนชุมชนที่ใช้น้ำประปาหมู่บ้าน จำนวน ๓๙ ชุมชน

จำนวนชุมชนที่ใช้น้ำประปาส่วนภูมิภาค จำนวน ๓๘ ชุมชน

ซึ่งบางชุมชนมีน้ำใช้การอุปโภค บริโภค ทั้งประปาหมู่บ้าน และประปาส่วนภูมิภาค ส่วนบางชุมชนมีน้ำใช้เฉพาะประปาหมู่บ้าน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตำบล	ลำดับ	ชุมชน	ประปาหมู่บ้าน	ประปาส่วนภูมิภาค
ปงแสนทอง	๑	บ้านปงแสนทอง		✓
	๒	บ้านศรีก้า		✓
	๓	บ้านหอมสม	✓	✓
	๔	บ้านวังแคว้ง		✓
	๕	บ้านลำปางกลางตะวันตก	✓	✓
	๖	บ้านป่าตันกุ่มเมือง	✓	
	๗	บ้านปากกล้วย	✓	
	๘	บ้านหลวง	✓	
	๙	บ้านไร่นาน้อย	✓	✓
	๑๐	บ้านหนองบัว	✓	
	๑๑	บ้านทุ่งกูด้าย		✓
	๑๒	บ้านกาดใต้	✓	
	๑๓	บ้านกาดโป่ง	✓	
	๑๔	บ้านช้าง	✓	
	๑๕	มงคลกาญจน์		✓

ตำบล	ลำดับ	ชุมชน	ประปาหมู่บ้าน	ประปาส่วนภูมิภาค
	๑๖	บ้านสบตุ๋ย		✓
	๑๗	บ้านแม่ก๊วย	✓	✓
	๑๘	บ้านสำเภา	✓	
	๑๙	บ้านหนองห้าตะวันตก	✓	
	๒๐	บ้านไร่ช่วงเปา	✓	✓
	๒๑	บ้านไร่สันติสุข	✓	
ชมพู	๑	บ้านย่าเป้า		✓
	๒	บ้านฟ่อน		✓
	๓	บ้านห้วยหล่อ	✓	
	๔	บ้านศาลาดอน		✓
	๕	บ้านศรีหมวดเกล้า ๑		✓
	๖	บ้านศรีหมวดเกล้า ๒		✓
	๗	บ้านกาดเมฆตะวันตก	✓	✓
	๘	บ้านกาดเมฆตะวันออก	✓	
	๙	บ้านศรีปังชัย		✓
	๑๐	บ้านชมพู		✓
	๑๑	บ้านจอมเมือง		✓
	๑๒	บ้านหนองยาง		✓
	๑๓	บ้านแพะดอนตัน	✓	✓
	๑๔	บ้านหนองหัวหงอก	✓	✓
	๑๕	บ้านต้า		✓
	๑๖	บ้านลำปางกลางตะวันออก		✓
	๑๗	บ้านร้อง		✓
	๑๘	บ้านกลางทุ่ง	✓	✓
	๑๙	บ้านป่าแลว ๑	✓	✓
	๒๐	บ้านหนองเจริญ		✓

ตำบล	ลำดับ	ชุมชน	ประปาหมู่บ้าน	ประปาส่วนภูมิภาค
พระบาท	๑	บ้านป่าขาม		✓
	๒	ชุมชนลำปางคูน		✓
	๓	บ้านบุญเกิด	✓	✓
	๔	สันติภาพ		✓
	๕	ชุมชนธนวรรณ		✓
	๖	บ้านโทกหัวช้าง	✓	✓
	๗	บ้านผาลาด	✓	
	๘	อ่วมเย็นบ้านผาลาด	✓	
	๙	บ้านหนองปล้อง	✓	✓
	๑๐	ชุมชนศรีพูนทรัพย์		✓
	๑๑	บ้านกอกชุม	✓	✓
	๑๒	จิตต์อารีวิลเลจ ๑		✓
	๑๓	หนองห้าตะวันออก	✓	
	๑๔	บ้านป่าแลว ๒	✓	
	๑๕	บ้านหนองวัวเฒ่า	✓	
	๑๖	บ้านหัวฟุ้งสามัคคี	✓	✓
กล้วยแพะ	๑	บ้านกล้วยหลวง	✓	
	๒	บ้านกล้วยหลวงพัฒนา	✓	
	๓	บ้านกล้วยแพะ	✓	
	๔	บ้านประสพสุข	✓	
	๕	บ้านกล้วยม่วง	✓	
	๖	บ้านหัวฝาย	✓	
	๗	บ้านกล้วยกลาง	✓	

(ที่มา : กองช่าง เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ข้อมูล ณ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔)

๕.๔ โทรศัพท์

สำนักงานเทศบาลเมืองเขลางค์นคร โทร. (๐๕๔) ๒๒๕๙๖๗

๕.๕ ไปรษณีย์/การสื่อสาร/การขนส่งวัสดุ ครุภัณฑ์

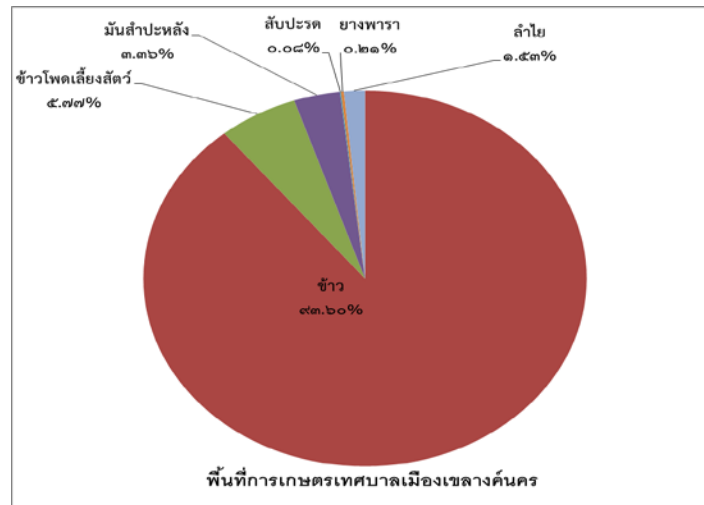
- สำนักงานเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ตั้งอยู่ เลขที่ ๙๙๙ หมู่ ๑๒ ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ๕๒๑๐๐
- เว็บไซต์เทศบาลเมืองเขลางค์นคร www.kelangnakorn.go.th
- Facebook : kelangnakorn
- การขนส่งภาคเอกชน อาทิ Kerry Express J&T Express SCG Express

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

ภาคการเกษตรถือว่ามีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการเกษตรจะหมายถึง การเพาะปลูกพืชต่างๆ รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์และการประมง อีกทั้ง การเกษตรยังเป็นอาชีพหลักของประเทศ สำหรับในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตร ๔ ตำบล รวม ๓๐,๖๙๓ ไร่ จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ๕,๐๔๕ ครัวเรือน โดยมีพืชเศรษฐกิจที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้ จำนวน ๖ ประเภท ดังนี้

ตำบล	ข้าว		ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์		มันสำปะหลัง		สับปะรด		ยางพารา		ลำไย	
	จำนวนเกษตรกร	พื้นที่การเกษตร	จำนวนเกษตรกร	พื้นที่การเกษตร	จำนวนเกษตรกร	พื้นที่การเกษตร	จำนวนเกษตรกร	พื้นที่การเกษตร	จำนวนเกษตรกร	พื้นที่การเกษตร	จำนวนเกษตรกร	พื้นที่การเกษตร
ปงแสนทอง	๘๙๒	๖,๔๘๔.๑๓	๑	๒.๕๐	-	-	-	-	-	-	๑๐	๒๒.๘๗
ชมพู่	๖๘๓	๔,๖๗๕.๓๗	-	-	-	-	-	-	-	-	๒๔	๕๖.๓๙
พระบาท	๒๓๔	๑,๘๐๐.๙๘	๔๑	๘๓๗.๔๐	๓๗	๕๓๕.๕๒	๓	๑๕.๗๘	๘	๔๒.๒๔	๕๙	๒๐๑.๐๗
กล้วยแพะ	๑,๒๐๗	๔,๘๓๖.๗๕	๑๕	๓๑๓.๒๙	๗	๑๓๖.๓๖	-	-	-	-	๑๐	๒๕.๓๖
รวม	๓,๐๑๖	๑๗,๗๙๗.๒๓	๕๗	๑,๑๕๓.๑๙	๔๔	๖๗๑.๘๘	๓	๑๕.๗๘	๘	๔๒.๒๔	๑๐๓	๓๐๕.๖๙

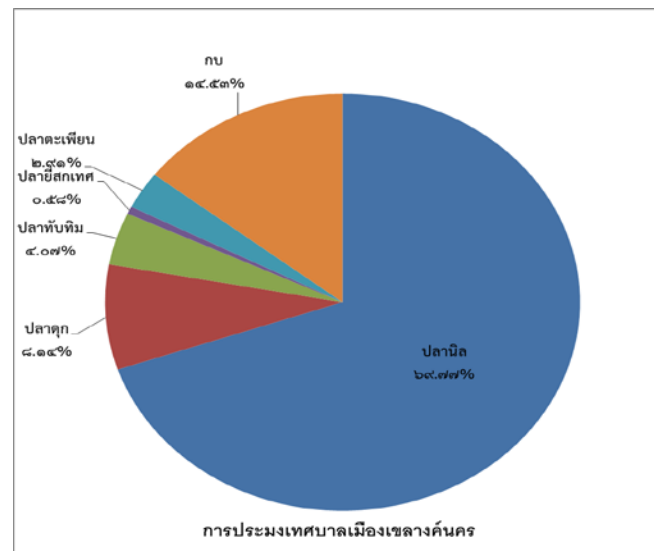

(ข้อมูล ณ เดือน มีนาคม ๒๕๖๔ : ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองลำปาง)

๖.๒ การประมง

ในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครมีเกษตรกรประกอบอาชีพประมงน้ำจืด จำนวน ๑๐๙ ราย ดังนี้

ตำบล	ปลานิล		ปลาดุก		ปลาทับทิม		ปลาอีสกเทศ		ปลาตะเพียน		กบ	
	จำนวนเกษตรกร	จำนวนบ่อ/กระชัง	จำนวนเกษตรกร	จำนวนบ่อ/กระชัง	จำนวนเกษตรกร	จำนวนบ่อ/กระชัง	จำนวนเกษตรกร	จำนวนบ่อ/กระชัง	จำนวนเกษตรกร	จำนวนบ่อ/กระชัง	จำนวนเกษตรกร	จำนวนบ่อ/กระชัง
ปงแสนทอง	๒๐	๓๒	๔	๔	๑	๔	-	-	๔	๔	๑	๙
ชมพู	๑๔	๒๖	-	-	-	-	-	-	-	-	๕	๑๕
พระบาท	๓๙	๔๕	๖	๖	๓	๓	๑	๑	๑	๑	๑	๑
กล้วยแพะ	๑๗	๑๗	๔	๔	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๙๐	๑๒๐	๑๔	๑๔	๔	๗	๑	๑	๕	๕	๗	๒๕

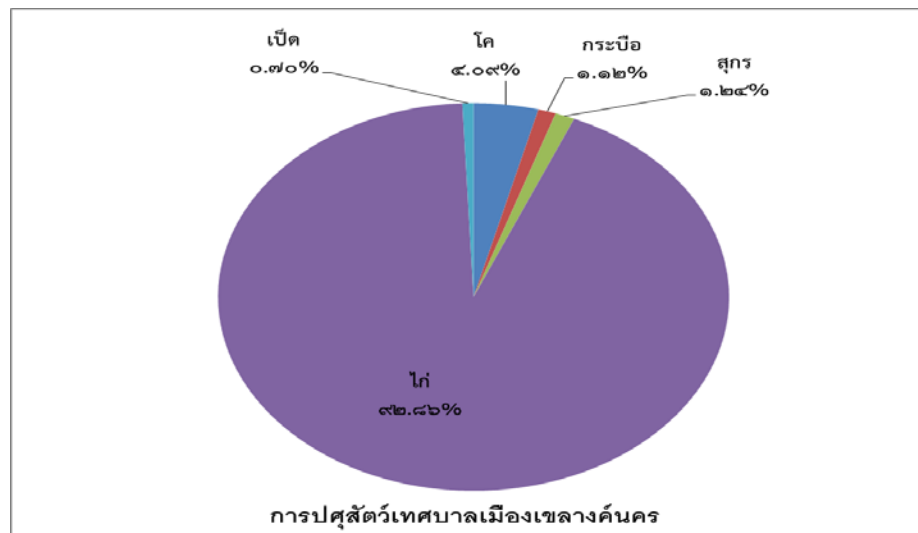

(ข้อมูล ณ เดือน มีนาคม ๒๕๖๔ : ที่มา สำนักงานประมงอำเภอจังหวัดลำปาง)

๖.๓ การปลูสัตว์

ในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครมีเกษตรกรทำปลูสัตว์ จำนวน ๑,๒๓๙ ราย ดังนี้

ตำบล	โค		กระบือ		สุกร		ไก่		เป็ด	
	จำนวนเกษตรกร	จำนวนสัตว์	จำนวนเกษตรกร	จำนวนสัตว์	จำนวนเกษตรกร	จำนวนสัตว์	จำนวนเกษตรกร	จำนวนสัตว์	จำนวนเกษตรกร	จำนวนสัตว์
ปงแสนทอง	๕๕	๕๔๓	๑๐	๑๙๑	-	-	๓๔๗	๑๑,๑๔๓	-	-
ขมพู่	๒๕	๒๘๑	๔	๔๔	๔	๒๕๕	๑๙๒	๕,๙๗๗	๑	๑๕๐
พระบาท	๒๘	๒๖๙	๓	๖๘	๖	๒๐๐	๒๕๗	๘,๐๓๗	๑	๑๐๘
กล้วยแพะ	๓๒	๔๑๑	๕	๑๑๐	-	-	๒๙๑	๙,๐๒๓	-	-
รวม	๑๔๐	๑,๕๐๔	๒๒	๔๑๓	๑๐	๔๕๕	๑,๐๘๗	๓๔,๑๘๐	๒	๒๕๘

(ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๔ : ที่มา สำนักงานปลูสัตว์อำเภอเมืองลำปาง)

๖.๔ การบริการ

สรุปการให้บริการประชาชนตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาของทางราชการ
พ.ศ. ๒๕๕๘ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ ถึง ๒๕๖๓

ลำดับ ที่	ชื่อกระบวนการที่ให้บริการ	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๕๙	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๐	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๑	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๒	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๓	รวม
สำนักปลัดเทศบาล							
- งานทะเบียนราษฎร							
๑	การแก้ไขรายการในเอกสาร การทะเบียนราษฎร	๗๑๒	๑,๒๗๘	๑,๒๘๑	๑,๑๐๒	๑,๑๖๙	๕,๕๔๒
๒	การแก้ไขรายการบ้าน กรณี มีรายการบ้านผิดไปจาก ข้อเท็จจริง หรือบ้านเลขที่ ซ้ำกัน	๓๘๗	๕๙๓	๖๗๗	๖๐๒	๘๒๒	๓,๐๘๑
๓	การขอเลขที่บ้าน	๑๒๘	๒๔๒	๒๔๘	๓๑๓	๓๒๐	๑,๒๕๑
๔	การขอเลขที่บ้าน กรณี ทะเบียนบ้านชั่วคราว	๕๐	๔๔	๕๒	๖๐	๗๑	๒๗๗
๕	การขอหนังสือรับรอง การเกิด ตามมาตรา ๒๐/๑	๑	-	-	๑	๓	๕
๖	การจำหน่ายชื่อและรายการ บุคคลออกจากทะเบียนบ้าน กรณีมีชื่อและรายการบุคคล ในทะเบียนบ้านมากกว่า ๑ แห่ง	-	๔	๔	๑	-	๙
๗	การจำหน่ายชื่อและรายการ บุคคลออกจากทะเบียนบ้าน เมื่อปรากฏว่าบุคคลใน ทะเบียนบ้านได้ตายไปแล้ว แต่ยังไม่ได้จำหน่ายชื่อและ รายการบุคคล	๑๙๖	๒๓๐	๓๐๙	๒๗๐	๓๒๗	๑,๓๓๒
๘	การแจ้งขอทำหน้าที่เป็น เจ้าบ้าน	-	๔๕	๒๑	๒๙	๑๘	๑๑๓
๙	การตรวจ คัด และรับรอง เอกสารการทะเบียนราษฎร กรณีเอกสารต้นฉบับหรือ เอกสารหลักฐานที่ เก็บต้นฉบับเอกสาร การทะเบียน	๑๐	๑๔	๖๑	๔	๓๐	๑๑๙
๑๐	การตรวจ คัดและรับรอง เอกสารการทะเบียนราษฎร	๑๐๙	๑๗๗	๘๗	๑๐๕	๑๗๘	๖๕๖

ลำดับ ที่	ชื่อกระบวนการงานที่ให้บริการ	จำนวน ผู้ใช้บริการ ปี ๒๕๕๙	จำนวน ผู้ใช้บริการ ปี ๒๕๖๐	จำนวน ผู้ใช้บริการ ปี ๒๕๖๑	จำนวน ผู้ใช้บริการ ปี ๒๕๖๒	จำนวน ผู้ใช้บริการ ปี ๒๕๖๓	รวม
๑๑	การเพิ่มชื่อ กรณีการใช้สูติ บัตร ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ หรือทะเบียนบ้านแบบเดิม	๙	๓	-	-	-	๑๒
๑๒	การเพิ่มชื่อ กรณีคนต่างด้าว ที่มีหนังสือเดินทางเข้ามาใน ประเทศไทย ซึ่งระยะเวลา การอนุญาตให้อยู่ใน ประเทศไทยยังไม่สิ้นสุด มีความประสงค์ขอเพิ่มชื่อ ในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๓	-	๗	๑	๔	-	๑๒
๑๓	การเพิ่มชื่อ กรณีคนสัญชาติ ไทยที่เกิดในต่างประเทศ โดยมีหลักฐานการเกิด	-	๑	-	-	-	๑
๑๔	การรับแจ้งการเกิด กรณีเกิด ในบ้านและเกิดนอกบ้าน	-	๒	-	-	-	๒
๑๕	การรับแจ้งการตาย กรณี ตายในบ้าน และ ตายนอกบ้าน	๒๒๙	๓๔๙	๓๔๑	๒๙๕	๓๓๐	๑,๕๔๔
๑๖	การรับแจ้งการตาย กรณี ไม่ทราบว่าผู้ตายเป็นใคร	-	๑	-	-	-	๑
๑๗	การรับแจ้งการตาย เกินกำหนด	-	-	-	๒	๑	๓
๑๘	การรับแจ้งการย้าย กลับเข้าที่เดิม	๘	๔๗	-	๔๔	๑	๑๐๐
๑๙	การรับแจ้งการย้ายเข้า	๔๑๔	๘๐๐	๘๒๐	๖๑๒	๖๐๐	๓,๒๔๖
๒๐	การรับแจ้งการย้ายที่อยู่ของ คนที่ออกไปจากบ้านเป็น เวลานาน และไม่รู้ว่าจะ ไปอยู่ที่ใด	๒	-	-	๕๔	๒	๕๘
๒๑	การรับแจ้งการย้าย ปลายทาง	๔๘๗	๖๔๑	๖๕๕	๗๗๓	๗๐๓	๓,๒๕๙
๒๒	การรับแจ้งการย้ายออก	๑๕๑	๒๖๑	๒๙๑	๒๕๕	๒๓๓	๑,๑๙๑
๒๓	การรับแจ้งการย้ายออกจาก ทะเบียนบ้านกลาง	๓	๓	-	-	๒	๘
๒๔	การรับแจ้งการย้ายออกแล้ว แต่ใบแจ้งการย้ายที่อยู่ สูญหาย หรือชำรุดก่อน แจ้งย้ายเข้า	๒๓	๒	-	-	-	๒๕

ลำดับ ที่	ชื่อกระบวนงานที่ให้บริการ	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๕๙	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๐	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๑	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๒	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๓	รวม
๒๕	การรับแจ้งการย้ายออกและ ย้ายเข้าในเขตสำนัก ทะเบียนเดียวกัน	๒๕๓	๓๐๘	๓๓๐	๓๓๗	๔๔๕	๑,๖๗๓
๒๖	การแจ้งรื้อถอนบ้าน หรือ บ้านถูกทำลาย	๓	๑๔	๒๖	๒๖	๒๘	๙๗
- งานรักษาความสงบ							
๒๗	การโฆษณาด้วยการปิดทิ้ง หรือโปรยแผ่นประกาศหรือ ใบปลิวในที่สาธารณะ	-	๑	-	-	๑๓	๑๔
กองช่าง							
- งานควบคุมอาคาร							
๒๘	การแจ้งก่อสร้างอาคาร ตามมาตรา ๓๙ ทวิ	๑	-	-	-	-	๑
๒๙	การขออนุญาตก่อสร้าง อาคารตามมาตรา ๒๑	๒๗๒	๔๗๐	๔๗๑	๕๒๓	๕๖๔	๒,๓๐๐
๓๐	การแจ้งถมดิน (เริ่มปี ๒๕๖๑ เดือน สิงหาคม)	-	-	-	-	๒	๒
๓๑	การแจ้งขุดดิน (เริ่มปี ๒๕๖๑ เดือน สิงหาคม)	-	-	-	-	๕	๕
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม							
- งานสุขาภิบาลอนามัยและสิ่งแวดล้อม							
๓๒	การขอต่ออายุใบอนุญาต จัดตั้งสถานที่จำหน่าย อาหารหรือสถานที่สะสม อาหาร พื้นที่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตร	-	-	-	-	๔๔	๔๔
๓๓	การขอใบอนุญาตจัดตั้ง ตลาด	๑	-	๕	๔	-	๑๐
๓๔	การขอต่ออายุใบอนุญาต จัดตั้งตลาด	๕	-	-	๑	๔	๑๐
๓๕	การขอใบอนุญาตจัดตั้ง สถานที่จำหน่ายอาหารและ สถานที่สะสมอาหาร พื้นที่ เกิน ๒๐๐ ตารางเมตร	๓๒	-	๑	๓	๑๐	๔๖
๓๖	การขอใบอนุญาตประกอบ กิจการที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ	๑๔๒	๒๓๗	๒๓๑	๑๗๑	๑๓๙	๙๒๐

ลำดับ ที่	ชื่อกระบวนการงานที่ให้บริการ	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๕๙	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๐	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๑	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๒	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๓	รวม
๓๗	การขอต่อใบอนุญาตประกอบ กิจการที่เป็นอันตรายต่อ สุขภาพ	๔๒๘	๘๐๕	๗๙๐	๗๖๘	๘๐๓	๓,๕๙๔
๓๘	การขอหนังสือรับรองการ แจ้งจัดตั้งสถานที่จำหน่าย อาหารและสถานที่สะสม อาหาร พื้นที่ไม่เกิน ๒๐๐ ตารางเมตร	๒๒๗	๑๗๒	๓๙๑	๕๑	๑๐	๘๕๑
- งานสัตว์แพทย์							
๓๙	แบบแจ้งและตอบรับการ แจ้งการฆ่าสัตว์ (เริ่มปี ๒๕๖๓ เดือนมกราคม)	-	-	-	-	๑๑๘	๑๑๘
กองสวัสดิการสังคม							
- งานสังคมสงเคราะห์							
๔๐	การลงทะเบียนและยื่นคำ ขอรับเงินเบี้ยความพิการ	๒๖๑	๑๗๒	๑๕๔	๑๙๘	๑๙๔	๙๗๙
๔๑	การลงทะเบียนและยื่นคำ ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	๘๖๕	๙๓๐	๑,๑๗๒	๑,๖๐๒	๖๓๕	๕,๒๐๔
๔๒	การขอรับการสงเคราะห์ ผู้ป่วยเอดส์	๒	-	๔	-	-	๖
กองคลัง							
- งานผลประโยชน์และกิจการพาณิชย์							
๔๓	การรับชำระภาษีป้าย	๑๙๐	๕๘๕	๑,๐๙๙	๙๒๔	๑,๑๔๖	๓,๙๔๔
๔๔	การรับชำระภาษีบำรุงท้องที่	๙๙๐	๕,๔๙๔	๓,๖๘๕	๓,๒๕๒		๑๓,๔๒๑
๔๕	การรับชำระภาษีโรงเรือน และที่ดิน	๗๐๒	๑,๗๓๖	๒,๐๖๑	๑,๕๐๗		๖,๐๐๖
๔๖	การรับชำระภาษีที่ดินและ สิ่งปลูกสร้าง (เริ่มปี ๒๕๖๓)					๑,๐๑๖	๑,๐๑๖
๔๗	การจดทะเบียนพาณิชย์ (ตั้งใหม่) ตาม พ.ร.บ. ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ.๒๕๕๙ กรณีผู้จดทะเบียนเป็น บุคคลธรรมดา	๖๘	๑๖๐	๑๓๗	๑๖๔	๑๓๕	๖๖๔
๔๘	การจดทะเบียนพาณิชย์ (เปลี่ยนแปลงรายการจด ทะเบียน) ตาม พ.ร.บ. ทะเบียนพาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๕๙ กรณีผู้จดทะเบียน เป็นบุคคลธรรมดา	๒๑	๓๒	๕๙	๕๑	๒๓	๑๘๖

ลำดับ ที่	ชื่อกระบวนการงานที่ให้บริการ	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๕๙	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๐	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๑	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๒	จำนวน ผู้ให้บริการ ปี ๒๕๖๓	รวม
๔๙	การจดทะเบียนพาณิชย์ (เลิกประกอบพาณิชย์กิจ) ตาม พ.ร.บ.ทะเบียน พาณิชย์ พ.ศ. ๒๕๔๙ กรณี ผู้จดทะเบียนเป็นบุคคล ธรรมดา	๔๓	๕๙	๖๗	๗๑	๕๖	๒๙๖

๖.๕ การท่องเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยวในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครแบ่งเป็น ๒ ประเภท

๑) แหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมได้แก่

❖ วัดพระธาตุดอยม่วงคำ

วัดพระธาตุดอยม่วงคำตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ระหว่างอำเภอเมือง และอำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง อยู่ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ ๒๐ กิโลเมตร บนเส้นทางสายลำปาง-แม่ทะ ประวัติวัดพระธาตุดอยม่วงคำ เกิดขึ้นมาหลายร้อยปีมาแล้ว แต่ไม่มีหลักฐานแน่นอนมีแต่ตำนานเล่าขานถึงเรื่อง “ผาสามเส้า – หมาขนคำ” มาเป็นเวลายาวนาน

ณ ผาสามเส้าเชิงดอยม่วงคำมีสุนัขตัวหนึ่งเคยอาศัยอยู่กับพรานป่า คราวหนึ่งได้หลงเข้าไปในป่าและได้ดื่มน้ำในรอยเท้าช้าง จึงได้ตั้งท้องขึ้น เมื่อกลับมาพบเจ้าของ พรานป่าก็ได้ปลดปล่อยสุนัขขึ้นเรือนเพราะเกรงว่าจะถูกรักษาที่เป็นสุนัขตัวเดียวที่ท้องโดยไม่มีสุนัขอื่นในป่าแห่งนั้น

นางสุนัขได้เกิดลูกแฝดในโพรงหินเชิงผาสามเส้า โดยให้ชื่อหญิงคนที่ว่าบัวแก้ว และคนน้องมีชื่อว่า บัวตอง นางสุนัขได้หาผลไม้ เสื้อผ้าให้ลูกนุ่งจนโตเป็นหญิงงามทั้งคู่ วันหนึ่งพรานป่าเห็นหญิงงามสองพี่น้องจึงไปทูลพระยาเจ้าเมือง พระยาเจ้าเมืองจึงยกไพร่พลขบวนช้างม้าเดินทางไปถึงผาสามเส้า เพื่อรับนางทั้งสองไปเป็นมเหสีและให้สร้างปราสาทให้นางทั้งสองอยู่

ส่วนนางสุนัขกลับผาสามเส้าไม่พบลูกก็คร่ำครวญเห่าหอนหาลูกจนพระอินทร์สงสารจึงบันดาลให้นางสุนัขพูดภาษาคนได้เพื่อติดตามหาลูกในเมือง นางสุนัขเดินทางไปถึงวังนางบัวแก้วจึงบอกให้ทหารที่เฝ้าวังว่าขอพบเจ้านายเก่า นางบัวแก้วได้ยินเข้ากลัวจะมีคนรู้ว่านางมีแม่เป็นหมาจึงสั่งทหารไล่ฆ่าไล่แทงแม่หมาจนได้รับบาดเจ็บสาหัส แม่หมาจึงหนีไปที่ปราสาทนางบัวตอง ก็ได้รับการปรนนิบัติดูแลรักษาแม่หมาเป็นอย่างดี นางบัวตองเกรงว่าแม่หมาจะได้รับอันตราย จึงทูลขอหีบจากพระยาเจ้าเมืองเพื่อใช้เป็นที่หลบซ่อนแม่หมา โดยบอกว่าจะเอาไว้เก็บของมีค่า พอครบวันที่สามพระยาเจ้าเมืองขอดูของมีค่าในหีบ ซึ่งเป็นเวลาเดียวกับที่พระอินทร์นิมิตแก้ว แหวน เงิน ทอง ใส่ในหีบ และรับเอาศพแม่หมา “หมาขนคำ” ซึ่งถอดจิตขึ้นไปบนสวรรค์ เมื่อพระยาเจ้าเมืองพบแก้วแหวน เงินทองก็ชอบใจถามว่าได้มาจากไหน นางบัวตองจึงทูลว่าได้มาจาก

ป่าอันเป็นที่อยู่อาศัยของนาง พระยาเจ้าเมืองปรารธนาอยากได้ทรัพย์สมบัติที่นางบัวตองบอก จึงแต่งรู้พลให้นางบัวตองนำไปเอาสมบัติ ฝ่ายนางบัวตองได้ตัดสินใจจะฆ่าตัวตายเพราะความเศร้าโศกคิดถึงแม่หมา อีกทั้งเกรงอาญาที่ทูลว่ามีทรัพย์อยู่ที่ผาสสามเส้าโดยไม่เป็นความจริง นางจึงตัดสินใจขึ้นไปบนเชิงผาสสูงเหนือห้วยแล้วจึงกระโดดลงเบื้องล่าง บังเอิญเบื้องล่างนั้นมีผีเสื้อห้วยตนหนึ่ง ซึ่งเป็นยักษ์ฉนิลอนป่วยเป็นโรคฝักกัดหนองที่หัวเข่า อาการเจ็บปวดที่ทรมานมาช้านานก็หายเป็นปลิดทิ้ง นางผีเสื้อยักษ์จึงขอบอกขอบใจนางบัวตอง พร้อมทั้งปลอบใจให้นางกลับวังและขนเอาทรัพย์สมบัติของนางผีเสื้อกลับไปด้วย

นางบัวตองได้ขนทรัพย์สมบัติกลับวังเป็นจำนวนมากและได้รับแต่งตั้งให้เป็นอัครมเหสี ฝ่ายนางบัวแก้วใคร่ทราบเรื่องจึงสอบถามจากนางบัวตอง ซึ่งนางได้เล่าตามความเป็นจริงทุกประการ นางบัวแก้วจึงเกิดความริษยาและมักใหญ่ใฝ่สูง จึงทูลขอหีบจากพระยาเจ้าเมือง เพื่อนำไปใส่ทรัพย์สมบัติ พระยาเจ้าเมืองจึงแต่งรู้พลติดตามนางไปสู่ผาสสามเส้าเมื่อถึงบริเวณที่นางผีเสื้ออยู่ นางก็บอกให้ทหารหยุดเพื่อที่นางจะได้ไปเจรจากับนางยักษ์ฉนิลอน ก็พบว่ากำลังนอนหลับอยู่ นางจึงยกเท้าขึ้นเหยียบ ทำให้นางผีเสื้อยักษ์โกรธมากที่นางบังแก้วกระทำหมิ่นประมาท อีกทั้งรู้ว่านางบัวแก้วออกดีบุญ ไม่รู้จักบุญคุณแม่ จึงจับนางฉีกกินเป็นอาหารและได้โล่กินรู้พลอีกเป็นจำนวนมาก ผู้คนจึงพากันแตกตื่นหนีเตลิดลงเขาไปคนละทิศละทางและได้นำเรื่องไปทูลพระยาเจ้าเมือง หลังจากเหตุการณ์ร้ายผ่านพ้นไป

พระยาเจ้าเมืองและนางบัวตองก็ได้ครองคู่อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุขจนนางบัวตองได้ประสูติราชบุตรสององค์ให้ชื่อว่า “เจ้าศรีบุญเรือง” และ “เจ้าบุญศิริ”

ตามตำนานวัดพระธาตุดอยม่วงคำ ตัวละครในเรื่อง “ผาสสามเส้า-หมาขนคำ” ได้กลับชาติมาเกิดดังนี้

- ๑.แม่หมา ได้มาเกิดเป็นนางปฎาจารา
- ๒.นางบัวตอง ได้มาเกิดเป็นนางยโสธรา (พิมพ์า)
- ๓.พระยาเจ้าเมือง ได้มาเกิดเป็นสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
- ๔.พระยาช้าง ได้มาเกิดเป็นพระยาสุปปะ พุทธะ
- ๕.นายพราน ได้มาเกิดเป็นพระอุทายีเถระ
- ๖.นางผีเสื้อยักษ์ ได้มาเกิดเป็นองคคูสิมาร
- ๗.เจ้าศรีบุญเรือง ได้มาเกิดเป็นพระราหุล
- ๘.เจ้าบุญศิริ ได้มาเกิดเป็นนางอุบลวรรณาเถรี

❖ วัดม่อนจำศีล

วัดม่อนจำศีลตั้งอยู่เลขที่ ๒๑๑ ถนนม่อนจำศีล บ้านป่าขาม หมู่ที่ ๑ ตำบลพระบาท อำเภอเมืองจังหวัดลำปาง สังกัดคณะสงฆ์มหานิกายที่ดินวัดมีเนื้อที่ ๗๐ ไร่ ๙๘ ตารางวา ตราจองเลขที่ ๑๐๙ อาณาเขตทิศเหนือจดทางสาธารณประโยชน์และลำเหมืองชลประทาน ทิศใต้จรดที่ว่างเปล่าและลำเหมืองชลประทาน ทิศตะวันออกที่ว่างเปล่า ทิศตะวันตกจรดลำเหมืองชลประทาน

วัดม่อนจำศีลเป็นวัดที่เก่าแก่ คาดว่าสร้างสมัยพระนางจามเทวี ซึ่งถูกทิ้งไว้ให้ร้างมานาน มีเจดีย์ (เจดีย์สี่ทองซึ่งบรรจุพระเกศของพระพุทธเจ้า) และซุ้มพระเจ้าทันใจ (เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ประจำวัด) กำแพงล้อมบริเวณเจดีย์ซุ้มประตู ซึ่งปรักหักพังตามกาลเวลา

ต่อมามีพระมหาปา เมืองแปง ซึ่งเป็นพระกรรมฐานได้ธุดงค์มาพบเจดีย์ ซึ่งเห็นว่าเป็นวัดที่เก่าแก่ และเป็นที่ยืนสงบวิเวก เหมาะสมที่จะปฏิบัติธรรม จึงได้เจริญกรรมฐานประจำอยู่ที่นี้ ต่อมาก็ได้มีผู้ทราบข่าวก็พากันขึ้นไปฟังธรรม เจริญกรรมฐาน ถวายทาน และได้เกิดศรัทธา ได้ช่วยกันสร้างวิหารหน้าซุ้มพระเจ้าทันใจ เพื่อเป็นที่บำเพ็ญกุศล

ต่อมาได้ช่วยกันบูรณะองค์เจดีย์ให้ดูดีขึ้น (และได้ก่อหุ้มองค์เดิมเพื่อให้มีขนาดใหญ่ขึ้นอีกหลายครั้ง)

ใน พ.ศ. ๒๔๑๐ ได้มีคหบดีชาวพม่า ได้นำช่างจากมณฑลตะเลมาทำการบูรณะเปลี่ยนรูปทรงของเจดีย์ กำแพง ซุ้มประตูเป็นศิลปะแบบพม่า และได้สร้างวิหารไม้สักอีก ๑ หลัง ใน พ.ศ. ๒๕๒๔ (ในปัจจุบันทรุดโทรมมากยังไม่ได้บูรณะ)

ใน พ.ศ. ๒๔๖๐ ได้ทำการบูรณะใหม่อีกครั้ง พร้อมกับศรัทธาสร้างเจดีย์พระอรหันต์แปดทิศ ขึ้นอีก ๑ องค์ ในช่วงติดต่อกันนั้น มีถ้ำศิลาช่วยได้เกิดศรัทธา จึงได้สร้างเจดีย์ขึ้นอีกองค์หนึ่งใน พ.ศ. ๒๔๗๐-๒๔๗๔ (เจดีย์พระฤาษี)

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ได้เกิดพายุและฟ้าผ่ายอดเจดีย์สี่ทองหักพังลงมา ต่อมาได้ทำการบูรณะในปี พ.ศ. ๒๕๓๓ ซึ่งได้กระเทาะปูนเดิมออกแล้วก่อฉาบใหม่ตรงรูปทรงระฆังคว่ำได้ติดกระฉก ตรงยอดลงรักปิดทองเปลี่ยนยอดฉัตรใหม่พร้อมติดสายล่อฟ้าเพื่อกันฟ้าผ่า

วัดม่อนจำศีล ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา วันที่ ๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๒ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๔๙ เมตร ยาว ๕๐ เมตร และได้ทำการผูกพัทธสีมาเมื่อ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๕

❖ วัดป่าต้นกุ่มเมือง

วัดป่าต้นกุ่มเมือง หมู่ ๔ ตำบลปงแสนทอง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ก่อตั้งครั้งแรกเมื่อไหร่ไม่ปรากฏหลักฐานการบันทึกการเก็บข้อมูล แต่ตามประวัติผู้เฒ่าผู้แก่เล่าขานต่อๆ มาว่า เดิมมีชื่อว่า วัดป่าดงตัน (ป่าพุทรา) และวัดแห่งนี้มีของดีคือพระพุทธรูปทองคำสองพี่น้อง และมีเจดีย์ที่เก่าแก่ ซึ่งเป็นของศักดิ์สิทธิ์ชาวบ้านนับถือเคารพบูชา และชาวนี้นี้ได้แผ่ขยายเป็นวงกว้างออกไปทั่วล้านนา และชาวนี้นี้ทราบถึงเจ้าแม่จามเทวี

ในช่วงปี พ.ศ. ๑๒๕๑-๑๒๕๗ เจ้าแม่จามเทวีจึงได้ชักชวน เสนาอำมาตย์และบริวารทั้งหลายพากันเดินทางมากราบสักการะบูชา พระพุทธรูปทองคำสองพี่น้อง และเจดีย์ ระหว่างการเดินทางมาจากเมืองหริภุญชัย (จังหวัดลำพูน) ถึงวัดป่าตัน ได้ผ่านมาหลายหมู่บ้าน มีอยู่หมู่บ้านหนึ่ง ชาวบ้านหมู่บ้านนั้นทราบข่าวการเดินทางมาของเจ้าแม่จามเทวีชาวบ้านจึงได้นำสินค้าออกมาวางขายตามข้างถนนหนทาง พอเจ้าแม่จามเทวีเดินทางผ่านมาถึงบริเวณหมู่บ้านแห่งนี้ เห็นชาวบ้านนำสินค้ามาวางขายตามข้างถนนหนทาง

จึงได้เอ่ยคำพูดขึ้นว่าหมู่บ้านแห่งนี้น่าจะเป็นภาค (ตลาด) ต่อมาชาวบ้านได้ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า บ้านภาค (บ้านภาคใต้ หมู่ที่ ๗ ตำบลปงแสนทอง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ในปัจจุบัน) แล้วก็เดินทางมากราบสักการะบูชาของดีแห่งวัดป่าตัน

และต่อมาอีกนานเท่าไรและเหตุใดไม่ทราบได้ มีผู้เฒ่าผู้แก่เล่ากันว่าวัดป่าตันไม่มีพระภิกษุสงฆ์มาจำวัดอยู่ขาดการดูแลรักษา จึงได้มีต้นไม้ต้นหญ้าขึ้นเต็มบริเวณวัดและมีเถาวัลย์เลื้อยเจดีย์เต็มไปหมด จึงได้กลายเป็นวัดร้าง ต่อมาชาวบ้านเห็นควรว่า ควรจะบูรณะวัดแห่งนี้ขึ้นมาใหม่ เพื่อเป็นที่บำเพ็ญกุศลทางพุทธศาสนา เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวทางด้านจิตใจของชาวบ้าน จึงได้ตั้งขึ้นมาเป็นวัดอีกครั้งในปี พ.ศ. ๑๗๒๙ แล้วมาประกอบพิธีผูกพัทธสีมา ประมาณ พ.ศ. ๒๔๘๖ เขตวิสุงคามสีมา กว้าง ๔ เมตร ยาว ๙ เมตร ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๒๗๒-๒๒๗๕ มีทหารพม่าได้บุกเข้ามายึดนครลำปาง นำทัพโดยท้าวมหาศมาจากเมืองทริภุชชัย ได้บุกยึดนครลำปางได้ครั้งหนึ่ง แล้วยึดเอาวัดพระธาตุลำปางหลวงเป็นฐานทัพ เพื่อจะบุกเข้ามายึดครองเมืองนครลำปาง ระหว่างทางนำทัพจากวัดพระธาตุลำปางหลวงเข้าตีเมืองนครลำปางต้องผ่านวัดป่าตัน แต่ชาวบ้านที่อาศัยอยู่บริเวณนั้นไม่ยอมให้ทัพพม่าผ่านไปได้อย่างง่ายดาย และชาวบ้านได้รวมพลังสามัคคีช่วยกันตั้งทัพต่อสู้ศึกพม่า เพื่อคุ้มครองป้องกันเมืองนครลำปาง โดยการนำทัพของสมภารวัดนายาง ซึ่งเป็นพระภิกษุในขณะนั้น มีวิชาอาคมเลื่องลือพรายสำแดงอิทธิฤทธิ์ต่างๆ ชนทั้งหลายในจังหวัดนั้นพากันนิยมนับถือว่าเป็นผู้มีบุญ จึงพากันมาเป็นบริวารมาก สมภารวัดสามขาม, วัดบ้านพ่อน ก็พากันออกศึกมาเป็นเสนาขวา ซ้าย ของสมภารวัดนายาง ผู้มีบุญนั้น เกิดเป็นช่องขึ้นกักหนึ่ง รวมไพร่พลตั้งทัพสู้กับทัพของพม่าสู้กันอยู่หลายวันผลสุดท้ายน้ำน้อยยอมแพ้ไฟ ชาวบ้านป่าดงตันก็พ่ายแพ้แก่ทหารพม่าเพราะกำลังพลไม่ได้รับการฝึกฝนในการสู้รบ และอาวุธก็สู้เขาไม่ได้ ทัพค่ายบ้านป่าดงตันก็แตกสลายพ่ายแพ้ทัพของพม่า วัดป่าตันจึงถูกพม่ายึดครอง แล้วต่อมาเจ้าพ่อหนานทิพย์ช้างได้กอบกู้ต่อสู้คืนมาได้สำเร็จ โดยข้ามกำแพงด้วยการลอดทางระบายน้ำ บุกเข้ายังท้าวมหาศเสียชีวิตที่วัดลำปางหลวง ทัพของพม่าจึงแตกพ่ายหนีไป และวัดป่าตันจึงได้ชื่อใหม่ว่า “วัดป่าตันตุ้มเมือง” (ตุ้ม หมายถึง พยุเมืองนครลำปางไว้) และต่อมาได้เปลี่ยนเป็นวัดป่าตันกุ่มเมือง (กุ่ม หมายถึง ป้องกัน หรือ คุ้มครอง) ในปี พ.ศ. ๒๔๑๘ วัดป่าตันกุ่มเมืองได้เปิดการศึกษา มีโรงเรียนปริยัติธรรมแผนกธรรมะสอนแก่พระเณรและชาวบ้านผู้ที่สนใจวัดป่าตันกุ่มเมืองมีการบริหารและปกครองโดยมีเจ้าอาวาส ๗ รูป คือ พระมหาป่า, พระอธิการปิ่นตา, พระอธิการปิ่นใจ, พระวินัยธรณี พ.ศ.๒๔๙๐-๒๔๙๗ พระอธิการคำอ้าย ศรีธมโม พ.ศ. ๒๔๘๙ พระอธิการเรียน สุธมโม, พระครู หล้า จิตจิตโต ปัจจุบันวัดป่าตันกุ่มเมือง มีเนื้อที่ ๑๓ ไร่ ๑ งาน ๙๓ ตารางวา โฉนดที่ดินเลขที่ ๒๓๔๐๓, ๒๓๔๐๔ อาณาเขตทิศเหนือประมาณ ๕ เส้น ๕ วา จรดหมู่บ้าน ทิศใต้ประมาณ ๔ เส้น ๔ วา ๑ ศอก จรดถนนสาธารณะ ทิศตะวันออกประมาณ ๔ เส้น ๘ วา ๑ ศอก จรดทุ่งนาและสวนเอกชน ทิศตะวันตกประมาณ ๑ เส้น ๑ งาน จรดโรงเรียนบ้านป่าตันกุ่มเมือง

❖ วัดสามัคคีบุญญาราม (สำนักสงฆ์คีรีสุบรรพตเดิม)

วัดสามัคคีบุญญารามในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ท่านพระครูการุณยธรรมนิवास (หลวงปู่หลวงกตปุญโญ) ได้ไปสร้างสำนักสงฆ์คีรีสุบรรพตขึ้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นวัดสาขาของวัดป่าสำราญนิवास โดยตั้งอยู่ในพื้นที่บ้านหัวทุ่ง ตำบลพระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดยมีคุณระวุฒิ แจ่มมงคล ซึ่งเป็นคนจังหวัดสมุทรปราการ เป็นผู้ถวายที่ดินให้กับหลวงปู่

ครั้งแรกหลวงปู่ได้เดินทางจากวัดป่าสำราญฯ ไปดูสถานที่ก่อนซึ่งในขณะนั้นการเดินทางลำบากมาก ทางรถยนต์เข้าเกือบไม่ถึง เพราะเป็นทางรถมอเตอร์ไซด์ของชาวบ้านที่เข้าไปหาของป่ามาขาย พอไปถึงที่หลวงปู่ก็บอกว่า “เป็นสถานที่ที่เหมาะสมกับการบำเพ็ญสมณะธรรมมาก เพราะเป็นที่ห่างไกลจากหมู่บ้านพอสมควร และอากาศก็ปลอดโปร่งเย็นสบาย”

หลวงปู่จึงจัดรูป ๕ ดอก บอกเจ้าที่เจ้าทางในสถานที่นั้นให้ได้รับทราบ จึงถือได้ว่าสำนักสงฆ์คีรีสุบรรพต ได้เริ่มก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ นี้เอง จากนั้นได้มีการก่อสร้างกุฏิและศาลาชั่วคราวหลังเล็กๆ พอที่จะเป็นที่อยู่อาศัยและทำวัตรไหว้พระสวดมนต์และเป็นที่ฉันเข้าได้

ต่อมาได้มีการพัฒนา มีการก่อสร้างหลายๆ อย่างตามมา คือ สร้างกุฏิถาวร สร้างศาลาหลังใหม่ให้มั่นคงแข็งแรงมากขึ้นกว่าเดิม และได้ทำการสร้างถนนลาดยางเป็นทางเข้าสำนักสงฆ์แห่งใหม่เป็นที่เรียบร้อย จนการเดินทางสะดวกสบายขึ้นกว่าเดิมหลายเท่า

หลวงปู่หลวงปู่ได้อยู่จำพรรษาอย่างเป็นจริงเป็นจังที่สำนักสงฆ์คีรีสุบรรพต เมื่อเข้าพรรษาในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยอยู่จำพรรษาคิดต่อกันเป็นเวลา ๓ ปี คือ พ.ศ. ๒๕๓๗-๒๕๓๙ แต่หลวงปู่จะกลับลงไปที่วัดป่าสำราญนิवासบ้างในบางโอกาส เช่น เมื่อมีญาติโยมนิมนต์เพื่อทำบุญ มีการบวชพระหรือวันสำคัญในทางพระพุทธศาสนา หรือพักค้างคืนหนึ่งคืน

ในปัจจุบันสำนักสงฆ์คีรีสุบรรพตได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการนำไฟฟ้า ถนนเข้าวัดตลอดจนถึงอาคารเสนาสนะต่างๆ นอกจากนี้ยังสร้างพระเจ้าตนหลวงนครลำปาง (พระนาคปรก) ซึ่งเป็นพระพุทธรูปที่เด่นเป็นสง่าเห็นมาแต่ไกล นอกจากนี้ยังเป็นที่ยึดถือของพระครูการุณยธรรมนิवास (หลวงปู่หลวง กตปุญโญ) ปัจจุบันได้รับวิสุงคามสีมา และเปลี่ยนชื่อเป็นวัดสามัคคีบุญญาราม

❖ สำนักสงฆ์พระธาตุอรัญวาส(ดอยวังเฮือ)

สำนักสงฆ์พระธาตุอรัญวาส(ดอยวังเฮือ) ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ตำบลพระบาท อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง ประวัติการก่อตั้ง “สำนักสงฆ์พระธาตุอรัญวาสดอยวังเฮือ” ประมาณปี พ.ศ.๒๕๑๔ – ๒๕๑๕ หลวงพ่อเมือง (พระครูอุดมเวชวรกุล) เจ้าอาวาสวัดท่าแหน ท่านใช้เป็นสถานที่วิปัสสนากรรมฐานนั่งสมาธิ และได้เริ่มสร้างเจดีย์และกุฏิขึ้น เมื่อหลวงพ่อมรณภาพในปี พ.ศ.๒๕๑๙ หลวงพ่อแสนได้ดูแลมาอย่างต่อเนื่อง กระทั่งในปี พ.ศ.๒๕๔๐ สมเด็จพระญาณสังวรพระสังฆราชเจ้าได้ ประธานพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า อัญเชิญมาบรรจุไว้ในเจดีย์ จากนั้นได้สร้างวิหารและกุฏิเพิ่มขึ้น และมีคณะศรัทธาจากหน่วยงาน กฟผ.และชลประทาน รวมทั้งอดีตนายกรัฐมนตรีน พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้เคยมาทำบุญทอดผ้าป่า

แต่ละปีจะมีงานประจำปี ประมาณเดือน ๙ เหนือ เดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายนของทุกปี โดยจะมีพิธีสงฆ์พระธาตุ สวดมนต์ รักษาศีล ปล่อยโคลมลอย มีคณะศรัทธามารักษาศีลปฏิบัติธรรมอย่างต่อเนื่อง เมื่อหลวงพ่อบุญได้มรณภาพลง ทำให้สำนักสงฆ์พระธาตุอรัญวาสดอยวังเฮือถูกปล่อยให้ร้างมาโดยตลอด จนเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ.๒๕๕๓ คุณชยภร สหพันธ์ ไตรภพ ยิงเจริญ ลูกศิษย์ของหลวงพ่อบุญปัญญาธิโกภิกขุ (ประสิทธิ์ จันทระเดชา) ได้นิมนต์หลวงพ่อบุญปัญญาธิโกภิกขุ (ประสิทธิ์ จันทระเดชา) ซึ่งเป็นอดีตที่ปรึกษาสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ฝ่ายกิจการพิเศษ-ชายแดน ทหารเสือพระราชินี ผู้ผ่านศึกสมรภูมิจากเวียดนาม รุ่งเรืองทางศึกษา ขึ้นไปบนสำนักสงฆ์พระธาตุอรัญวาส (ดอยวังเฮือ) ท่านรู้สึกว่าคุณ นี้ เป็นดินแดนที่ท่านคุ้นเคยและเคยอยู่เคยผูกพันมาก่อน จึงได้มีการบูรณปฏิสังขรณ์ขึ้นมาใหม่อีกครั้ง โดยเฉพาะพระเจดีย์บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ โบสถ์ กุฏิ และสถานที่โดยรอบ ให้เป็นพุทธอุทยานที่ประสูติ ตรัสรู้ แสดงธรรมและปรินิพพาน เถลิงพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนาให้ยืนยาว รุ่งเรืองตลอดไป

ปัจจุบันมีพุทธศาสนิกชน เดินทางมาปฏิบัติธรรม ณ สำนักสงฆ์พระธาตุอรัญวาส(ดอยวังเฮือ) นอกจากนี้หลวงพ่อบุญปัญญาธิโกภิกขุ (ประสิทธิ์ จันทระเดชา) ยังได้สร้างพระพุทธรูปพระพุทธเจ้า ๒๘ พระองค์ ซึ่งองค์สุดท้ายคือ พระพุทธรูปพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นามว่า โคตมะ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปเรืองแสงแห่งเดียวในประเทศไทย โดยทางสำนักสงฆ์พระธาตุอรัญวาส(ดอยวังเฮือ) เปิดให้พุทธศาสนิกชนเข้าสักการะพระพุทธรูปเรืองแสงตั้งแต่วันที่ ๐๙.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๓-๙๙๕-๖๓๖๔

๒) แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติได้แก่

❖ อ่างเก็บน้ำวังเหือหรือ “ทะเลลำปาง” ตั้งอยู่ที่บ้านผาลาดหมู่ที่ ๔ ตำบลพระบาท

เป็นอ่างเก็บน้ำที่มีภูเขาล้อมรอบ เหมาะแก่การพักผ่อนแบบธรรมชาติ โอบล้อมด้วยภูเขามีสันนิยภาพที่สวยงามโดยเฉพาะยามเย็น ตั้งอยู่ในเขต ระหว่าง อ.เมือง-อ.แม่ทะ

การเดินทาง อ่างเก็บน้ำวังเหืออยู่ห่างจากเมืองลำปางประมาณ ๑๘ กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๑๑ (ไปทางเด่นชัย-แพร่) จนถึงสามแยกบ้านผาลาด ขับตรงไปอีกประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร ให้กลับรถย้อนกลับมาทางลำปางก่อนถึงสะพาน จะมีทางแยกให้เลี้ยวซ้ายเข้าไปอีก ๑ กิโลเมตร ก็จะถึงอ่างเก็บน้ำวังเหือ

๒.๖ อุตสาหกรรม

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของเทศบาลเมืองเขลางค์นครส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเนื่องจากเป็นแหล่งงานที่สำคัญของจังหวัดลำปาง มีการจ้างงานด้านอุตสาหกรรมจำนวนมากและมีการประกอบการทางเกษตรกรรม บางส่วนมีการประกอบกิจการพาณิชย์และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรมีแรงงานบางส่วนที่เข้ามารับจ้างในเขตเมืองตามร้านค้าร้านอาหารต่างๆอุตสาหกรรมที่สำคัญได้แก่อุตสาหกรรมเครื่องเคลือบดินเผา (โรงงานเซรามิก) อุตสาหกรรมอาหารกระป๋อง ผลิตภัณฑ์คอนกรีต ตลอดจนสถานประกอบการ ทั้งนี้ ในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีโรงงานที่มีการจดทะเบียนกับเทศบาลแล้ว ดังนี้

- โรงงาน จำนวน ๓๕๒ แห่ง

(ที่มา กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองเขลางค์นคร)

๒.๗ การพาณิชย์/กลุ่มอาชีพ

ประเภทกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จำนวน ๘๓๗ ราย แยกเป็น

- ห้องแบ่งเช่า จำนวน ๑๙๔ แห่ง

- หอพัก จำนวน ๑๓๙ แห่ง

(ข้อมูล ณ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔)

- โรงแรม จำนวน ๔ แห่ง

- โรงงาน จำนวน ๓๕๒ แห่ง

- อื่น ๆ จำนวน ๑๔๘ แห่ง

ประเภทหนังสือรับรองการแจ้ง จำนวน ๔๑๔ แห่ง แยกเป็น

- ร้านอาหารตามสั่ง จำนวน ๑๓๑ แห่ง

- ร้านขายของชำ จำนวน ๒๘๓ แห่ง

กลุ่มอาชีพ

เทศบาลเมืองเขลางค์นครได้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนได้รวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่มอาชีพขึ้น เพื่อให้ประชาชนใช้เวลาว่างทำกิจกรรมที่ร่วมกัน เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ เกิดเครือข่ายของกลุ่มอาชีพ เกิดการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ สร้างความเข้มแข็งของภาคการผลิต ให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน โดยให้กลุ่มอาชีพในแต่ละชุมชนมาจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพกับเทศบาล เพื่อออกหนังสือรับรองให้แก่กลุ่มอาชีพ คือ ใบทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ซึ่งจะมีอายุ ๒ ปี นับตั้งแต่วันลงนามอนุมัติการจดทะเบียนกลุ่มอาชีพ เทศบาลได้ดำเนินการรับจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มอาชีพตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ เป็นต้นมา ปัจจุบันมีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๓๗ กลุ่ม ประกอบด้วย

- กลุ่มที่ ๑ ด้านการเกษตร จำนวน ๓ กลุ่ม
- กลุ่มที่ ๒ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร จำนวน ๗ กลุ่ม
- กลุ่มที่ ๓ อุตสาหกรรมในครัวเรือนและหัตถกรรม ๒๗ กลุ่ม
- กลุ่มที่ ๔ การบริการ - ไม่มีกลุ่มอาชีพ -
- กลุ่มที่ ๕ ร้านค้าปลีก - ไม่มีกลุ่มอาชีพ -

(ที่มา กองสวัสดิการสังคม เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ณ เดือน มกราคม ๒๕๖๔)

๖.๘ แรงงาน

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีการจ้างแรงงานในสถานประกอบการต่าง ๆ ประกอบด้วยแรงงานที่มีฝีมือ ที่ผ่านการอบรมจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานสำหรับผู้ใช้แรงงานในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ การฝึกเตรียมเข้าทำงานการฝึกยกระดับฝีมือแรงงานและการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อเพิ่มศักยภาพฝีมือแรงงานไทยให้ มีมาตรฐานฝีมือทัดเทียมประเทศต่าง ๆ ขณะเดียวกันเป็นการพัฒนาทักษะให้สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน มีทั้งกลุ่มอาชีพธุรกิจบริการ กลุ่มอาชีพช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ กลุ่มอาชีพ ช่างอุตสาหกรรมศิลป์ นอกจากนั้นแล้ว ส่วนหนึ่งมีการเคลื่อนย้ายแรงงาน แรงงานในพื้นที่มาจากแรงงานใน ชุมชนและต่างถิ่น และแรงงานต่างด้าว ซึ่งมีความเคลื่อนของแรงงานเป็นไปตามปัจจัยทางเศรษฐกิจ สถานการณ์ภัยธรรมชาติ สถานการณ์เศรษฐกิจ ได้แก่ การปรับขึ้นลดลงของราคาน้ำมัน ราคาสินค้าอุปโภค บริโภค ที่เพิ่มสูงขึ้น ปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลถึงความเชื่อมั่นของนักธุรกิจ นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ อาจจะทำให้เกิดการชะลอการลงทุน ชะลอการขยายกิจการรวมถึงชะลอการจ้างงาน ในขณะที่ภาคการศึกษามีการ ผลิตคนเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่อง จึงส่งผลต่อการว่างงาน นอกจากนี้ยังมีปัจจัยการเปลี่ยนแปลงทาง เทคโนโลยีการผลิต ต้นทุนการผลิต ฤดูกาล ทศนคติทั้งฝ่ายนายจ้างและผู้ใช้แรงงานเหล่านี้ ล้วนเป็นปัจจัยที่ นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของภาวะด้านแรงงานไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการจ้างงาน การย้ายแรงงาน ฝีมือแรงงาน มาตรฐานแรงงาน ฯลฯ

ในช่วงที่เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - ๑๙) ส่งผลให้แรงงานในภาค เกษตรส่วนใหญ่เคลื่อนย้ายสู่แรงงานนอกภาคเกษตรที่ไม่มากนัก อันเนื่องจากอุตสาหกรรมนอกภาคเกษตร ส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - ๑๙) ส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรม การผลิตลดลง อัตราการมีงานทำในภาคอุตสาหกรรมการผลิตของจังหวัดลดลง ด้านผู้ว่างงานจังหวัดลำปางมี ผู้ว่างงานเพิ่มขึ้นเนื่องจากภาคอุตสาหกรรมทุกภาคส่วนได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ เชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - ๑๙) รวมถึงอัตราการจ้างแรงงานต่างด้าวในจังหวัดลำปาง อัตราการจ้าง แรงงานต่างด้าว (เดินทางเข้าเมืองถูกต้อง, ชาวเขาที่ยังไม่ได้รับสัญชาติไทย และแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองที่ผ่าน

การพิสูจน์สัญชาติ) และผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีเลิกจ้างเพิ่มขึ้นเนื่องจากเป็นช่วงที่สถานประกอบการได้รับผลกระทบจากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - ๑๙) ทำให้สถานประกอบการบางแห่งมีการเลิกจ้างพนักงาน จึงทำให้ภาคแรงงานในเป็นไปตามภาวะการณ์ปัจจุบันด้วย (ที่มา สำนักงานแรงงานจังหวัดลำปาง ณ เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธและนับถือศาสนาคริสต์ อิสลาม พราหมณ์ ฮินดู ซิกข์ เป็นบางส่วน

● วัดในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร	จำนวน	๔๕	แห่ง
● สำนักสงฆ์	จำนวน	๓	แห่ง
● โบสถ์คริสต์ียน	จำนวน	๔	แห่ง
● ศูนย์โยเร	จำนวน	๑	แห่ง

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

เทศบาลเมืองเขลางค์นครมีขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นของตนเองสืบทอดกันมาตั้งแต่อดีตกาลมีภาษาท้องถิ่นของชาวไทยล้านนา ไทลื้อ ภาษาเมี่ยน (เย้า) ประเพณีที่สำคัญมีดังนี้

- ประเพณีการบวช
- ประเพณีเรียกขวัญ
- ประเพณีปีใหม่เมือง (สงกรานต์) มีขึ้นระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ เมษายนของทุกปี หรือเดือน ๗ เหนือ
- ประเพณีแห่ไม้ก้ำศรี ระหว่างเทศกาลปีใหม่เมือง (สงกรานต์) วันที่ ๑๔ - ๑๕ เมษายนของทุกปี
- การฟ้อนผีเดือน ๕ - เดือน ๗ (ช่วงระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน)
- การทอดกฐินผ้าป่า/ประเพณีทอดกฐิน กำหนดจัดภายใน ๑ เดือนหลังออกพรรษา
- ประเพณีตานก๋วยสลาก (สลากภัต) ระหว่างเดือนสิบสองเป็ง (วันเพ็ญเดือนสิบ) ถึงเดือน เกียงเป็ง (วันเพ็ญเดือนสิบเอ็ด)
- ประเพณีล่องสะเปา ชุมชนบ้านพอน กำหนดจัดหลังออกพรรษา ๑ วัน
- ประเพณีลอยกระทงและล่องสะเปา ตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ หรือระหว่าง เดือน พฤศจิกายน มีกิจกรรมการประกวดกระทงขบวนแห่รื่นเริง
- ประเพณีเข้าพรรษา ตรงกับ ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ หรือระหว่างเดือนกรกฎาคม มีกิจกรรมถวายเทียนพรรษาและพิธีทางสงฆ์
- ประเพณีตักบาตรวันขึ้นปีใหม่เดือนมกราคม มีกิจกรรมตักบาตรข้าวสารอาหารแห้ง
- ประเพณีทำบุญสมโภชพระธาตุ มีกิจกรรมทำบุญสวดเบิกพระธาตุตามประเพณี (สร้างน้ำพระธาตุ)

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความสำคัญต่อวิถีชีวิตประจำวันของชาวบ้านเป็นรากฐานของการพัฒนาสังคมหรือชุมชน และเป็นรากฐานของวัฒนธรรม โดยสะท้อนออกมาในรูปของขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา พิธีกรรม ภาษา ความเชื่อ วรรณกรรม ดนตรี การละเล่นพื้นบ้าน มีการถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษทั้งทางตรงและทางอ้อม เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้ตระหนักถึงการส่งเสริมอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้มิให้สูญหาย โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ที่เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการใช้ความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนอย่างกลมกลืนและสมดุล โดยเห็นความสำคัญของการรวบรวมข้อมูล ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น และภาษาท้องถิ่นของชาวไทยล้านนา ไทลื้อ ภาษาเมี่ยน (เย้า) เอาไว้เพื่อมิให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้สูญหายไป จึงได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านปั้นปอน เล่าเจ็ย ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ จากผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร จำนวน ๔ ตำบล ๑๗ คน

๒. รวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านค่าว จ้อย ซอ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ จากผู้สูงอายุในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร จำนวน ๔ ตำบล ๑๘ คน

๗.๔ สินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกเป็นสินค้าที่นำมาจำหน่ายเป็นของฝากแก่นักท่องเที่ยวที่มาเยือนท้องถิ่นนั้นๆ สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนท้องถิ่น ซึ่งผลิตภัณฑ์บางประเภท โดยเฉพาะสินค้าประเภทหัตถกรรมนั้น จะต้องอาศัยฝีมือ ความละเอียด ความชำนาญ รวมถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านของ แต่ละท้องถิ่น สำหรับในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครมีสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ดังนี้

สินค้าพื้นเมือง

๑. กลุ่มสตรีตัดเย็บชุมชนบ้านโทกหัวช้าง ผลิตภัณฑ์กลุ่ม ได้แก่ เสื้อพื้นเมือง ผ้าชิ้นพื้นเมือง เข็มขัด สร้อยคอ กำไล

๒. กลุ่มสตรีตัดเย็บชุมชนบ้านทุ่งกูด้าย ผลิตภัณฑ์กลุ่ม ได้แก่ เสื้อพื้นเมือง

๓. กลุ่มทอผ้าไทลื้อชุมชนบ้านกล้วยหลวง ผลิตภัณฑ์กลุ่ม ได้แก่ ผ้าทอไทลื้อ กระเป๋าย่อม ผ้าขาวม้า

๔. กลุ่มทอผ้าไทลื้อชุมชนบ้านกล้วยม่วง ผลิตภัณฑ์กลุ่ม ได้แก่ ผ้าทอไทลื้อ กระเป๋าย่อม ผ้าขาวม้า ผ้าคลุมไหล่ ผ้าบุโต๊ะ ผ้ารองจาน

ของที่ระลึก

๑. กลุ่มจักสานใบตาลชุมชนบ้านช้าง ผลิตภัณฑ์กลุ่ม ได้แก่ กล่องข้าว กระเป่า โม่บาย โคมไฟทุเรียน พัด

๒. กลุ่มตัดเย็บสตรีชุมชนธนวรรณ ผลิตภัณฑ์กลุ่ม ได้แก่ กระเป๋าผ้า

๓. กลุ่มสตรีตัดเย็บชุมชนบ้านโทกหัวช้าง ผลิตภัณฑ์กลุ่ม ได้แก่ กระเป๋าเงิน พวงกุญแจผ้า

๔. กลุ่มเย็บปักถักร้อยชุมชนบ้านผาลาด ผลิตภัณฑ์กลุ่ม ได้แก่ กล่องทิชชู ชุดตุ๊กตาไหมพรม

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

- มีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ แม่น้ำวัง
- มีน้ำใต้ดินที่สามารถขุดเจาะมาใช้ได้ตามสภาพพื้นที่

๘.๒ ป่าไม้

เทศบาลเมืองเขลางค์นครได้สนองต่อนโยบายรัฐบาลในการสร้างจิตสำนึกการมีส่วนร่วมในการจัดการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มพื้นที่สีเขียวภายในเขตเทศบาล เพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมและช่วยลดภาวะโลกร้อน และรณรงค์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างต่อเนื่อง

พื้นที่เขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีสภาพเมืองกึ่งชนบท ยังมีพื้นที่ดอยพระบาทที่ยังคงสภาพเป็นป่าเบญจพรรณ ชาวบ้านอาศัยเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติ (เห็ด หน่อไม้ ฯลฯ) และมีต้นไม้ใหญ่อยู่บ้าง

บริเวณแถบดอยพระบาท ตำบลพระบาท เชื่อมไปถึงดอยม่วงคำ ถือเป็นผืนป่าแห่งเดียวในอำเภอเมืองลำปาง และมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าไม้ โดยจัดตั้งเป็นป่าชุมชน จึงเป็นป่านอกเขตอนุรักษ์หรือพื้นที่อื่นของรัฐ นอกเขตป่าอนุรักษ์ที่ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งเป็นป่าชุมชน โดยชุมชนร่วมกันรัฐในการอนุรักษ์ฟื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา ตลอดจนใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพในป่าชุมชนอย่างยั่งยืน

ป่าชุมชนเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ประกอบด้วย
มีพื้นที่ป่าไม้ จำนวน ๕๔,๒๖๓,๘๖๒.๘๒ ตารางเมตร
ป่าชุมชนบ้านโทกหัวช้าง เนื้อที่ ๒,๒๗๒-๐-๐๐ ไร่
ป่าชุมชนบ้านผาลาด เนื้อที่ ๙,๘๙๖-๐-๐๐ ไร่
ป่าชุมชนบ้านหัวทุ่งสามัคคี เนื้อที่ ๙๓๒-๐-๐๐ ไร่
ป่าชุมชนบ้านหัวฝาย เนื้อที่ ๒,๘๗๗-๐-๐๐ ไร่

๘.๓ ภูเขา

จังหวัดลำปางเป็นที่ราบที่อยู่ระหว่างทิวเขาผืนน้ำซึ่งเป็นทิวเขาที่มีลักษณะซับซ้อน โดยแนวของทิวเขาเองต่างเชื่อมต่อกันเป็นโครงข่ายอยู่ทางซีกตะวันออกของภาคเหนือ เทศบาลเมืองเขลางค์นคร อยู่ในตอนกลางของจังหวัดลำปาง สภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบและที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ ซึ่งเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ พื้นที่อำเภอห้างฉัตร เมืองลำปาง เกาะคา แม่ทะ และสบปราบ และมีแม่น้ำสำคัญไหลผ่าน

๑. น้ำแม่ต๋อย มีพื้นที่ประมาณ ๘๐๙.๓๘ ตารางกิโลเมตร มีแหล่งต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาในเขตอำเภอเมืองปาน ไหลจากทิศเหนือลงมาทางทิศใต้เข้าเขตอำเภอเมืองลำปางก่อนไปบรรจบกับแม่น้ำวังที่อำเภอเมืองลำปาง พื้นที่ลุ่มน้ำอยู่ในอำเภอเมืองปานและอำเภอเมืองลำปาง รวมตำบลที่อยู่ในพื้นที่ ๔ ตำบล

๒. น้ำแม่น้ำวังตอนกลาง มีพื้นที่ประมาณ ๒,๐๗๗.๐๗ ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่อำเภอห้างฉัตร อำเภอเมืองลำปาง อำเภอเกาะคา และอำเภอแจ้ห่ม มีลุ่มน้ำย่อยที่สำคัญ คือ ลุ่มน้ำแม่ยาว น้ำแม่ไพร น้ำแม่ตาล และน้ำแม่เกียง รวมตำบลที่อยู่ในพื้นที่ ๓๓ ตำบล

ทั้งนี้เทศบาลฯ มีแนวเทือกเขาที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่จำนวน ๒ เทือกเขา คือ เทือกเขาดอยพระบาท และดอยม่วงคำ ตำบลกล้วยแพะ จังหวัดลำปาง

ที่มา : http://www.lampang.go.th/t_lampang/L๖.htm ณ เดือน กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๘.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร นับเป็นท้องถิ่นที่มีต้นทุนทางทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ทั้ง ดิน น้ำ ป่าไม้ แต่อยู่ในสภาพที่ควรได้รับการดูแล บำรุงรักษา ให้คงสภาพเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถอำนวยประโยชน์สืบต่อไปยังลูกหลานในอนาคตได้อย่างยั่งยืน ประกอบด้วย

- ตำบลปงแสนทอง แหล่งน้ำจากชลประทาน ฝายแม่ต๋อย เขื่อนแม่ฮ่อง และลำน้ำแม่ตาล
- ตำบลชมพู แหล่งน้ำจากชลประทาน และห้วยแม่ปุ่น
- ตำบลพระบาท แหล่งน้ำจากชลประทาน อ่างเก็บน้ำดอยวังเฮื้อ และห้วยปุ่นก
- ตำบลกล้วยแพะ แหล่งน้ำจากชลประทาน ห้วยปุ่นก ห้วยแม่ป่ง และ ห้วยน้ำขาว

๙. อื่น ๆ

๙.๑ เทศบาลเมืองเขลางค์นครมีสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้ามี ๓ สถานี คือ

- สถานีสูบน้ำบ้านวังแค้วัง ตำบลปงแสนทอง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
- สถานีสูบน้ำบ้านกล้วยหลวง ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง
- สถานีสูบน้ำบ้านลำปางกลางตะวันตก ตำบลปงแสนทอง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

๙.๒ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่ออุปโภค/บริโภค)

- ประปาภูมิภาคจังหวัดลำปาง
- ประปาชุมชน (น้ำบาดาลและชั้นผิวดิน) มีครบทุกชุมชน

๙.๓ โครงการก่อสร้างจากงบประมาณเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

สถานที่สาธารณประโยชน์	หมู่ที่	ลาน อเนกประสงค์	อาคาร อเนกประสงค์	ศาลา อเนกประสงค์	เครื่องออก กำลังกาย	สนามฟุตบอล	สนามฟุตซอล	สนาม บาสเกตบอล	สวนสาธารณะ	อื่น ๆ
ตำบลพระบาท										
ชุมชนป่าขาม	๑	-	-	๑	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนลำปางคูน	๑	๒	๑	-	๒	-	-	-	๑	-
ชุมชนบุญเกิด	๒	๑	๑	๑	๑	๑	-	๑	-	-
ชุมชนสันติภาพ	๒	๑	-	๑	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนธนวรรณ	๒	-	๑	-	๒	-	-	-	-	-
ชุมชนโทกหัวช้าง	๓	-	-	๑	-	-	-	-	๑	-
ชุมชนผาลาด	๔	๒	๑	-	๑	๑	-	-	-	-
ชุมชนอิวเมียนบ้านผาลาด	๔	-	-	๑	-	๑	-	-	-	ป่าชุมชน,โบสถ์
ชุมชนหนองปล้อง	๕	๓	-	๑	๒	๑	-	-	-	-
ชุมชนศรีพูนทรัพย์	๕	-	๑	๑	๑	-	-	๑	-	-
ชุมชนกอกชุม	๖	๑	-	๑	๒	-	-	-	-	-
ชุมชนจิตต์อารีวิลเลจ ๑	๖	๑	๑	๑	๒	-	-	-	๓	-
ชุมชนหนองห้าตะวันออก	๗	๑	๑	๑	๑	-	๑	-	-	-
ชุมชนป่าแลว ๒	๗	๑	-	๑	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนหนองวัวเฒ่า	๗	๑	๑	๑	๒	-	-	-	-	-
ชุมชนหัวทุ่งสามัคคี	๘	๑	-	๑	๑	-	-	-	-	-
ตำบลกล้วยแพะ										
ชุมชนกล้วยหลวง	๑	-	-	๑	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนกล้วยหลวงพัฒนา	๑	๑	-	๑	-	-	-	-	-	-
ชุมชนกล้วยแพะ	๒	-	๑	๑	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนประสพสุข	๒	๑	-	๑	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนกล้วยม่วง	๓	๑	๑	๑	๑	๑	-	-	-	สวนสมุนไพร
ชุมชนหัวฝาย	๔	๑	๑	๑	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนกล้วยกลาง	๕	-	๑	๑	๒	-	-	-	-	-

สถานที่สาธารณประโยชน์	หมู่ที่	ลาน อเนกประสงค์	อาคาร อเนกประสงค์	ศาลา อเนกประสงค์	เครื่องออก กำลังกาย	สนามฟุตบอล	สนามฟุตบอล	สนาม บาสเกตบอล	สวนสาธารณะ	อื่น ๆ
ตำบลชมพู										
ชุมชนย่าเป้า	๑	-	-	๒	๒	๑	-	-	-	-
ชุมชนพ่อน	๒	๒	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑	ฝายน้ำล้นแม่น้ำวัง
ชุมชนห้วยหล่อ	๒	๑	-	๑	๑	-	-	-	-	สนามเด็กเล่น
ชุมชนศาลาดอน	๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ชุมชนศรีหมวดเกล้า ๑	๔	๑	-	-	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนศรีหมวดเกล้า ๒	๔	๑	-	-	๑	๑	-	-	-	-
ชุมชนกาดเมฆ ตะวันออก	๕	๑	-	-	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนกาดเมฆ ตะวันตก	๕	๑	-	-	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนศรีปังชัย	๖	๑	-	๒	๑	-	๑	๑	-	-
ชุมชนบ้านชมพู	๗	๑	-	๑	๑	-	๑	๑	-	-
ชุมชนจอมเมือง	๗	๑	๑	-	๑	-	-	-	-	สนามตะกร้อ
ชุมชนหนองยาง	๘	๑	-	๑	๑	-	-	๑	-	-
ชุมชนหนองหัวหงอก	๙	๑	-	๑	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนแพะดอนตัน	๙	๑	๑	๑	๒	-	-	-	-	-
ชุมชนบ้านด้า	๑๐	-	-	๑	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนลำปางกลางตะวันออก	๑๑	๑	๑	๑	-	๑	๑	๑	๑	-
ชุมชนบ้านร้อง	๑๒	๑	-	๑	๑	๑	-	-	-	-
ชุมชนกลางทุ่ง	๑๓	-	-	๑	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนป่าแลว ๑	๑๓	๑	-	-	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนหนองเจริญ	๑๔	๑	-	๑	๑	๑	-	-	-	-
ตำบลปงแสนทอง										
ชุมชนปงแสนทอง	๑	๑	๑	๒	๑	-	๑	๑	-	-
ชุมชนศรีก้า	๑	๑	๑	๑	๑	-	-	-	๑	-
ชุมชนหมอสุม	๒	-	-	๑	๒	๑	-	-	-	-
ชุมชนวังแค้วัง	๒	๑	๑	-	๒	๑	-	๑	-	-
ชุมชนลำปางกลาง ตะวันตก	๓	๒	-	๑	๑	๑	-	๑	-	-
ชุมชนป่ากล้วย	๔	๒	๑	-	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนป่าต้นกุ่มเมือง	๔	๑	๑	-	๑	-	๑	-	-	-
ชุมชนไร่บ้านน้อย	๕	๑	-	๑	๑	-	-	-	๑	-

สถานที่สาธารณประโยชน์	หมู่ที่	ลาน อเนกประสงค์	อาคาร อเนกประสงค์	ศาลา อเนกประสงค์	เครื่องออก กำลังกาย	สนามฟุตบอล	สนามฟุตซอล	สนาม บาสเกตบอล	สวนสาธารณะ	อื่น ๆ
ชุมชนหนองบัว	๕	๑	-	๑	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนบ้านหลวง	๕	-	-	๑	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนทุ่งกุ่ม้าย	๖	๒	๑	๑	๑	๑	-	-	-	-
ชุมชนกาดใต้	๗	๑	๑	-	๑	๑	๑	-	-	-
ชุมชนกาดโป่ง	๗	๒	๑	-	๑	-	-	๑	-	-
ชุมชนบ้านช้าง	๗	๑	-	๑	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนสบตุ๋ย	๘	-	-	-	๑	๑	-	-	-	-
ชุมชนมงคลกาญจน์	๘	๑	-	-	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนแม่ก้อย	๙	-	-	๑	๒	-	๑	-	-	-
ชุมชนสำเภา	๙	-	-	-	๑	-	-	๑	-	-
ชุมชนหนองห้าตะวันตก	๑๐	๑	-	-	๑	-	-	-	-	-
ชุมชนไร่ช่วงเปา	๑๑	-	๑	๑	๒	-	-	-	-	-
ชุมชนไร่สันติสุข	๑๑	๑	-	๑	๑	-	-	-	-	-

๙.๔ เทศบาลเมืองเขลางค์นครมีงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นหน่วยงานที่ดูแลเกี่ยวกับการช่วยเหลือประชาชนในกรณีเกิดภัยพิบัติต่างๆ ซึ่งการดูแลในเรื่องสำคัญต้องการความร่วมมือจากทุกฝ่ายจึงจัดตั้งเป็นกองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ที่มีภาระหน้าที่ในการเตรียมการวางแผนอำนวยการและกำกับดูแลการปฏิบัติทั้งทางด้านกฎหมายและด้านการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การป้องกันบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติต่างๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. ให้เป็นองค์กรระดับท้องถิ่นที่มีหน้าที่เตรียมงานด้านการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนให้มีประสิทธิภาพ

๒. เป็นศูนย์อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเขตเทศบาลในยามปกติและเป็นองค์กรประสานกับหน่วยงานฝ่ายทหารในภาวะปกติหรือในภาวะสงคราม

๓. เป็นองค์กรที่ศึกษาค้นคว้าวิจัย เกี่ยวกับการจัดวางมาตรการในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย หรือหลังเกิดภัย

๔. เป็นองค์กรประสานการปฏิบัติการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกับฝ่ายพลเรือนกับฝ่ายทหารและร่วมดำเนินงานด้านความมั่นคงของประเทศ

โดยกองอำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้เตรียมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเพื่อพร้อมรับกับสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นในเขตเทศบาลฯ และพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

- การป้องกันและระงับอัคคีภัย
- การป้องกันและบรรเทาปัญหา อุทกภัย วาตภัย
- การป้องกันภัยพื้นที่เสี่ยงภัย
- การป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่ม
- การกำหนดพื้นที่รับการอพยพประชาชนและส่วนราชการ
- การป้องกันและบรรเทาปัญหาภัยแล้ง
- การป้องกันและบรรเทาภัยจากสภาวะอากาศหนาว
- การป้องกันและบรรเทาภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย
- การป้องกันภัยและบรรเทาภัยทางอากาศ
- การป้องกันและระงับการก่อวินาศกรรม
- การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน
- การแจกจ่ายสิ่งของช่วยเหลือ

ปัจจุบันมีศูนย์อำนวยการหลักตั้งอยู่ที่ สำนักงานเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อาคารป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ถนนสายอินทร์บุรี-เชียงใหม่ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ๕๒๑๐๐ โทร.๐-๕๔๒๑-๙๑๙๙ และขยายจุดบริการงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในครบคลุมทั้ง ๔ ตำบล ดังนี้

- ศูนย์ประจำการตำบลปงแสนทองตั้งอยู่ที่ อาคารร้านค้าชุมชนบ้านป่าต้นกุ่มเมือง
- ศูนย์ประจำการตำบลชมพู ตั้งอยู่ที่ โรงเรียนบ้านยาเป่า (เดิม)
- ศูนย์ประจำการตำบลพระบาท ตั้งอยู่ที่ อาคารป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ศูนย์ประจำการตำบลกล้วยแพะ ตั้งอยู่ที่ อาคารป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

นามเรียกขาน	ม่วงคำ
ความถี่หลัก	๑๖๒.๕๒๕ Mhz
ความถี่รอง	๑๖๒.๑๗๕ Mhz

๒) อัตรากำลังศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

- นักจัดการงานทั่วไป ๑ คน
- เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ๓ คน
- เจ้าพนักงานธุรการ ๑ คน

- ลูกจ้างประจำ ๔ คน
- พนักงานจ้าง ๕๐ คน

- รถดับเพลิง ขนาดบรรจุ ๒,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๒ คัน
- รถยนต์บรรทุกน้ำอเนกประสงค์ ขนาดบรรจุ ๑๐,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๒ คัน
- รถยนต์บรรทุกน้ำอเนกประสงค์ ขนาดบรรจุ ๘,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๑ คัน
- รถยนต์บรรทุกน้ำ ขนาดบรรจุ ๑๐,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๒ คัน
- รถยนต์บรรทุกน้ำ ขนาดบรรจุ ๕,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๑ คัน
- รถยนต์บรรทุกน้ำ ขนาดบรรจุ ๖,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๒ คัน
- รถยนต์ดับเพลิงตรวจการณ์ ขนาด ๘๐๐ ลิตร จำนวน ๒ คัน
- รถยนต์ดับเพลิงชนิดหอน้ำพร้อมบันไดสไลด์ ขนาดความสูง ๓๒ เมตร จำนวน ๑ คัน
- รถพยาบาลกู้ชีพฉุกเฉิน จำนวน ๒ คัน
- รถยนต์เคลื่อนที่เร็วพร้อมอุปกรณ์กู้ภัย จำนวน ๑ คัน
- รถยนต์บรรทุกตรวจการณ์ จำนวน ๒ คัน
- รถบรรทุกซ่อมอเนกประสงค์ (รถกระเช้าตัดกิ่งไม้) จำนวน ๑ คัน
- เครื่องสูบน้ำชนิดใช้น้ำมันเบนซิล จำนวน ๑๖ เครื่อง
- เครื่องสูบน้ำชนิดใช้มอเตอร์ไฟฟ้า (โครโว) จำนวน ๒๐ เครื่อง
- เครื่องสูบน้ำดับเพลิงชนิดหาคาบหาม จำนวน ๓ เครื่อง
- เครื่องสูบน้ำดับเพลิงชนิดลากจูง จำนวน ๓ เครื่อง
- เลื่อยยนต์ขนาดบาร์ ๒๕ จำนวน ๒ เครื่อง
- เลื่อยยนต์ขนาดบาร์ ๑๒ จำนวน ๔ เครื่อง
- รถตู้พยาบาล จำนวน ๑ คัน
- รถยนต์ดับเพลิง (ขนาดบรรจุ ๓,๐๐๐ ลิตร) จำนวน ๑ คัน

สถิติสาธารณภัยในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

ปี พ.ศ.	ประเภทสาธารณภัย				รวมงบประมาณ (บาท)
	อุทกภัย (ครั้ง)	วาตภัย (ครั้ง)	อัคคีภัย (ครั้ง)	อื่นๆ (ครั้ง)	
๒๕๕๔	๑	๑	๓	-	๘๗,๓๘๘
๒๕๕๕	๑	๖	๒	-	๒๕๔,๙๗๓
๒๕๕๖	๑	๓	๑	-	๑๙๕,๐๗๖
๒๕๕๗	-	๓	-	-	๑๖๐,๐๐๐
๒๕๕๘	-	๓	-	-	๑๑๑๘,๗๖๓
๒๕๕๙	-	๔	-	-	๓,๓๒๕,๗๘๑.๕๐
๒๕๖๐	๓๗	๓	๑๕	-	๑๖๘,๗๔๕
๒๕๖๑	๑๐	๓	๓	-	๕๔,๘๕๙
๒๕๖๒	๒๔	๔	๓	-	๕๕,๓๑๔
๒๕๖๓	๑๖	๓	๓๓	-	๖๑,๐๖๓

(ที่มา : งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลเมืองเขลางค์นคร)

ข้อมูล ณ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

.....

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

ในการจัดทำแผนครั้งนี้ได้ยึดกรอบการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ โดยเชื่อมโยงกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ –พ.ศ. ๒๕๘๐) ซึ่งรัฐบาลของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ริเริ่มจัดทำยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว ๒๐ ปี เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคตที่ชัดเจน เชื่อมโยงกับสภาพพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐) ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าว ตลอดจนยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับ ภูมิภาค และระดับท้องถิ่น โดยมีรายละเอียดของร่างแผนฉบับต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ –พ.ศ. ๒๕๘๐)

โดยยุทธศาสตร์ชาติได้กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

๑.๑.๑ ความมั่นคง

- การมีความมั่นคงปลอดภัย จากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน คริวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง

- ประเทศ มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใส ตามหลักธรรมาภิบาล

- สังคม มีความปรองดองและสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง และครอบครัวมีความอบอุ่น

- ประชาชน มีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง พอเพียงกับการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

- ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ

๑.๑.๒ ความมั่งคั่ง

- ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ยกกระดับเป็นประเทศในกลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น

- เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ มีบทบาทสำคัญในระดับภูมิภาคและระดับโลก เกิดสายสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างมีพลัง

- ความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๑.๓ ความยั่งยืน

- การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศน์

- การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลกซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนร่วม

- มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วน เพื่อการพัฒนาในทุกระดับ อย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

- ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคม ยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐโดยมีสาระสำคัญของแต่ละยุทธศาสตร์ สรุปได้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศ และช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๒) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศ และพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

(๓) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

(๔) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาดุลยภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคความมั่นคงรูปแบบใหม่

(๕) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการฉีกกำลังป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

(๖) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ และระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

(๗) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวนอนมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและ บริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์

ทุกด้าน อันได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนา
ทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

(๑) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและสร้าง
ความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม
ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นการ
ยกระดับไปสู่ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

(๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความ
เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิต
และบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาค
บริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหาร
คุณภาพ สะอาดและปลอดภัยของโลก

-ภาคเกษตร โดยเสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีด
ความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่การทำเกษตรยั่งยืนที่เป็น
มิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง และ การพัฒนาสินค้าเกษตรที่มี
ศักยภาพและอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัย

- ภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ยกระดับการพัฒนา
อุตสาหกรรมปัจจุบันที่มีศักยภาพสูง และพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตที่มีศักยภาพ โดยการใช้ดิจิทัลและการค้า
มาเพิ่มมูลค่าและยกระดับห่วงโซ่มูลค่าในระดับสูงขึ้น

- ภาคบริการ โดยขยายฐานการบริการให้มีความหลากหลาย มีความเป็นเลิศ
และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการยกระดับการบริการที่เป็นฐานรายได้เดิม เช่น การท่องเที่ยว และพัฒนาให้
ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านการเงินและธุรกิจบริการที่มีศักยภาพอื่น ๆ
เป็นต้น

(๓) การพัฒนาผู้ประกอบการ และเศรษฐกิจชุมชนพัฒนาทักษะผู้ประกอบการ
ยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจ
ชุมชนและสถาบันเกษตรกร

(๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ และเมืองพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และ
พัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการจัดการ
สิ่งแวดล้อมเมือง และโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

(๕) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบ
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

(๖) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา
กับนานาประเทศ ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่างๆ เพิ่มบทบาทของไทยใน
องค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทย
ให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศมีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิด
วิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มี
ครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ
- (๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง
- (๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์
- (๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพที่ดี
- (๕) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย เสริมสร้างบทบาทของสถาบัน

ครอบครัวในการบ่มเพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม

เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
- (๒) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ
- (๓) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย
- (๔) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็ง

ของชุมชน

- (๕) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ และพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- (๒) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบ

การบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

- (๓) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๔) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๕) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพ

ภูมิอากาศ

- (๖) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- (๑) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม
- (๒) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- (๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- (๔) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๕) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- (๖) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (๗) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

๑.๒ ร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – พ.ศ. ๒๕๗๐)

การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ซึ่งเป็นแผนพัฒนาฯ ฉบับแรกที่เริ่มต้นกระบวนการยกร่างกรอบแผน ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และจะมีผลในการใช้เป็นกรอบเพื่อกำหนดแผนระดับปฏิบัติการในช่วง ๕ ปีที่สองของ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยังคงน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักปรัชญานำทางในการขับเคลื่อน และวางแผนการพัฒนาประเทศ ให้เกิดประสิทธิผลในการขับเคลื่อนพลวัตการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ไปสู่เป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างเป็นรูปธรรม และโดยที่ทั่วโลก รวมถึงไทยยังอยู่ในช่วงเวลาที่ต้อง เผชิญกับความท้าทายจากภายนอกและภายในประเทศที่มีความผันแปรสูงและมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรง มากขึ้นในอนาคต ทั้งที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) และโครงสร้างในประเทศที่ยังคงมีข้อจำกัดภายในที่รอการปรับปรุงแก้ไขในหลายมิติที่กำหนด ทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะต่อไปจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจถึงปัจจัยภายนอก และภายใน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทั้งหมดที่ส่งผลกระทบต่อและมีอิทธิพลกับโครงสร้างและองค์ภาพพ ของประเทศในทุกมิติ เพื่อนำมาประมวลผลและกำหนดกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งไปในอนาคต ให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ตลอดจน สามารถนำพาประเทศให้เติบโตต่อไปท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้น เพื่อให้ประเทศไทยสามารถสร้างสรรค์ โอกาส จากความท้าทายภายนอกและสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในประเทศให้สามารถเติบโต ต่อไปได้อย่างมั่นคง สามารถบรรลุเป้าหมายในระยะ ๒๐ ปี ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติตามกรอบระยะเวลาที่ คาดหวังไว้

แนวคิดของกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓

ภายใต้กระแสแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อาทิ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี อย่างพลิกผัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมสูงวัย และภาวะโลกร้อนจากการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ ร่วมกับปัจจัยเร่งจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ที่ก่อให้เกิดความผันผวนของ สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมแก่หลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยนั้น พบว่าแนวโน้ม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สามารถนำมาซึ่งโอกาสและความเสี่ยงที่จะช่วยผลักดันให้การพัฒนาประเทศไทย ในระยะต่อไปให้เกิดผลสำเร็จ หรือเป็นอุปสรรคหน่วงรั้งการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ไม่สามารถบรรลุ เป้าหมายที่กำหนดไว้ ขึ้นอยู่กับบริบทหรือศักยภาพและขีดความสามารถของประเทศในการรับมือกับ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยโอกาสที่สำคัญสำหรับประเทศไทยซึ่งมีที่มาจากแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงใน ระดับโลก พบว่ามีที่มาจากความก้าวหน้าและความแพร่หลายของเทคโนโลยีเป็นหลัก ซึ่งการสรรค์สร้าง ประโยชน์จากเทคโนโลยีให้เกิดเป็นโอกาสสำหรับประเทศไทยได้นั้น ต้องอาศัยการพัฒนาคนและ ระบบบริหารจัดการด้านดิจิทัลและข้อมูลสารสนเทศให้มีความพร้อมเพื่อรองรับโอกาสที่เกิดขึ้นจากการ เปลี่ยนแปลงให้กระจายลงสู่ทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงเท่าทัน ขณะเดียวกันความเสี่ยงที่คาดว่าจะส่งผลกระทบ เชิงลบและเป็นความท้าทายที่สำคัญต่อประเทศไทยในสิ่งที่จะต้องเร่งแสวงหาแนวทางในการแก้ไขรับมือ นั้น พบว่ามาจากแนวโน้มด้านการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร ความเหลื่อมล้ำด้านดิจิทัล รวมถึงปัญหา สิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ ซึ่งจะบั่นทอนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงยังอาจเป็น เงื่อนไขท้าทายต่อมิติการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการสร้างความเสมอภาคในสังคม ซึ่งบริบทสถานการณ์ ของประเทศไทยที่ยังมีข้อจำกัดภายในหลายประการนั้น หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนแล้ว อาจส่งผลให้ ประเทศไทยมีความเปราะบางยิ่งขึ้นเมื่อต้องเผชิญกับความเสี่ยงต่าง ๆ ที่มีความผันผวนสูง ตลอดจนอาจพลาด โอกาสที่จะใช้ประโยชน์จากพลวัตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ และ

ส่งผลให้ประเทศไทยไม่สามารถก้าวตามโลกได้อย่างเท่าทัน นำไปสู่การสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว และอาจต้องจมกับปัญหาเรื้อรังที่ฉุดรั้งความก้าวหน้าของประเทศในทุกมิติอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในทิศทางที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้เงื่อนไขความท้าทายทั้งหลายดังกล่าว จึงจำเป็นที่ประเทศจะต้องเสริมสร้างให้เกิดความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในระดับโครงสร้างของประเทศบนพื้นฐานของความเข้มแข็ง สมดุล และยั่งยืน เพื่อก้าวข้ามปัญหาอุปสรรคเดิมให้ประเทศไทยมีสมรรถนะเพียงพอต่อการบริหารจัดการความเสี่ยง พร้อมทั้งเร่งเพิ่มศักยภาพในการสร้างสรรคประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วทั้ง

ทั้งนี้ การยกระดับสมรรถนะและศักยภาพของประเทศไทยในระยะเวลายันใกล้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้โดยเป็นรูปธรรม หากอาศัยเพียงการมุ่งแก้ไขเฉพาะหน้าหรือการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานในรายละเอียดเพียงเล็กน้อย เนื่องจากการปรับตัวแบบค่อยเป็นค่อยไปจะไม่เท่าทันต่อพลวัตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วฉับพลันในยุคปัจจุบัน อีกทั้งยังไม่เพียงพอสำหรับการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อที่รุนแรงและแผ่ขยายในวงกว้าง หรือทันต่อการแสวงหาโอกาสที่จะสร้างผลประโยชน์ที่ผลักดันให้ประเทศไทยสามารถบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

๑. พลิกโฉมประเทศไทย สู่อุตสาหกรรมสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Transformation to Hi-Value and Sustainable Thailand)

การวางกรอบทิศทางพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีจุดประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทย หรือ เปลี่ยนแปลงประเทศขนานใหญ่ (Thailand's Transformation) ภายใต้แนวคิด “Resilience” ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการลดความเปราะบาง สร้างความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับตัวให้อยู่รอดได้ในสภาวะวิกฤติ โดยสร้างภูมิคุ้มกันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการพลิกโฉมประเทศไทยครอบคลุมตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงในระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก ในขณะเดียวกัน กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังมุ่งกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการสร้างสมดุลในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาแก่ทุกภาคส่วนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการสร้างสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเอง พร้อมทั้งการปรับเปลี่ยองคัพพพในมิติต่าง ๆ ให้เท่าทันและสอดคล้องกับพลวัตและบริบทใหม่ของโลก โดยคำนึงถึงเงื่อนไขของสถานการณ์และทรัพยากรของประเทศ นอกจากนี้ กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังให้ความสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทุกกลุ่ม และส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาประเทศทั้งหมดตามที่กล่าวถึงข้างต้น การพลิกโฉมประเทศไทย (Thailand's Transformation) ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีเป้าหมายหลักเพื่อพลิกโฉมประเทศไทยไปสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” หรือ “Hi-Value and Sustainable Thailand” โดยใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการยกระดับศักยภาพและพัฒนาประเทศในทุกมิติ เพื่อสนับสนุน เสริมสร้างการสร้างความมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพื่อส่งเสริมโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมอย่างทั่วถึง ตลอดจนทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปในทิศทางที่

ประเทศ สามารถปรับตัวและรองรับกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทัน ตลอดจนสามารถอยู่รอดและเติบโตได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาวไปพร้อมกับการรักษาความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.องค์ประกอบหลักของการขับเคลื่อนประเทศสู่“เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” (Hi-Value and Sustainable Thailand)

เนื่องด้วยเป้าประสงค์ที่ต้องการให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่ระบุทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งเน้นได้อย่างชัดเจน การกำหนดกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมุ่งเน้นคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสูง Hi-Value and Sustainable Thailand ในองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ ๑) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) ๒) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) ๓) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living) และ ๔) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศไทย (Key Enablers for Thailand’s Transformation) โดยภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้านได้มีการกำหนด “หมุดหมาย” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ ‘เป็น’ มุ่งหวังจะ ‘มี’ หรือต้องการจะ ‘จัด’ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญต่อการพลิกโฉมประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ภายในปี ๒๕๗๐ โดยรายละเอียดขององค์ประกอบทั้ง ๔ ด้าน และหมุดหมาย มีดังนี้

๒.๑) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy)

ไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง บนพื้นฐานของการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการพัฒนาต่อยอดและใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม พร้อมกับการลดผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม และมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปรับทิศทางการผลิตเดิมที่มีความสำคัญ แต่มีความเสี่ยงที่จะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในอนาคต และมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาดหรือได้รับผลกระทบเชิงลบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก หากไม่มีการปรับตัว และส่งเสริมภาคการผลิตที่ไทยมีศักยภาพสอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยหมุดหมายที่ประเทศ

ต้องบรรลุให้ได้ภายในระยะ ๕ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อให้เป้าหมาย ของการมี “เศรษฐกิจมูลค่าสูง ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

ภาคเกษตรและอุตสาหกรรมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นแหล่งรายได้และการจ้างงานที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม ภาควิชาการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลายประการที่อาจลดทอนความสามารถในการแข่งขัน อาทิ การแข่งขันด้านราคาที่สูงขึ้นในกลุ่มสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มาตรฐานด้านความปลอดภัยในระดับนานาชาติที่เข้มงวดขึ้นต้นทุนในการจัดหาปุ๋ยเพื่อการเกษตรและค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้นในขณะเดียวกัน ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีอัตโนมัติ และเทคโนโลยีดิจิทัล จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ภาควิชาการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรสามารถนำมาใช้จัดการกับความเสี่ยงและข้อจำกัดข้างต้นและยังเป็นโอกาสในการเพิ่มมูลค่าของผลผลิต ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับรายได้ของเกษตรกรและ ผู้ประกอบการแปรรูป รวมทั้งการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

หมวดหมู่ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน

การท่องเที่ยวเป็นภาคบริการที่สำคัญของไทย โดยสร้างมูลค่าเพิ่มสูงถึงร้อยละ ๑๘ ของ GDP มีการจ้างงานกว่า ๘.๓ ล้านตำแหน่ง และมีห่วงโซ่อุปทานขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงไปยังหลายอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวจึงเป็นหนึ่งในกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยรูปแบบกิจกรรมและการดำเนินธุรกิจ การท่องเที่ยวของประเทศไทยที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้อย่างรวดเร็วจากการดึงดูด นักท่องเที่ยวต่างชาติปริมาณมาก ๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว เมื่อประกอบกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ที่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะธุรกิจภาคบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวหยุดชะงักทั่วโลก และอาจทำให้รูปแบบของตลาดการท่องเที่ยวต้องเปลี่ยนแปลงไปในระยะยาว เมื่อพิจารณาประกอบกับบริบทความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับโลกที่ส่งผลให้รูปแบบการเดินทางและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเปลี่ยนไป ก่อให้เกิดโอกาสในการใช้จุดเด่นและความสร้างสรรค์เพื่อพลิกฟื้นรูปแบบการท่องเที่ยวไทยสู่ท่องเที่ยวที่มีมูลค่าสูง มีเอกลักษณ์บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟู อันเป็นการมุ่งเน้นสู่การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน

ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์สันดาปภายในที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก อย่างไรก็ตาม ตามอุตสาหกรรมยานยนต์เป็นภาคการผลิต ที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่พลิกผันที่สุด ประกอบกับแนวโน้มความพยายามในการลดก๊าซเรือนกระจกระดับโลก ส่งผลให้หลายประเทศมีนโยบายที่จะยกเลิกการใช้ยานยนต์ที่ใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในอนาคตอันใกล้ ดังนั้น การสนับสนุนให้เกิดการปรับนิเวศของอุตสาหกรรมยานยนต์ของไทยไปสู่ยานยนต์ไฟฟ้า จะเป็นโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน

และเพิ่มการจ้างงานในอนาคต นอกจากนี้การเปลี่ยนผ่านของการใช้รถยนต์ภายในประเทศไปสู่การใช้ยานยนต์ไฟฟ้า ยังจะช่วยลดปริมาณการปล่อยมลพิษอากาศและก๊าซเรือนกระจกได้อีกด้วย

หมวดหมู่ที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์และสุขภาพครบวงจรเป็นการต่อยอดจากธุรกิจการรักษาพยาบาลและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ประเทศไทยมีฐานเดิมที่แข็งแกร่งและมีห่วงโซ่อุปทานเชื่อมโยงต่อเนื่องครอบคลุมหลายอุตสาหกรรม ซึ่งแม้โลกจะเกิดวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ประเทศไทยก็ยังได้รับการยอมรับในระดับสากลถึงระบบสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพและสามารถรับมือกับการแพร่ระบาดได้เป็นอย่างดี อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์และสุขภาพครบวงจรของไทยจึงมีศักยภาพที่จะเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต โดยสามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสที่มาพร้อมกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี กระแสความตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพะ รวมถึงการเข้าสู่สังคมสูงวัยทั่วโลกที่ส่งผลให้เกิดความต้องการสินค้าและบริการทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพมีความเฉพาะทางและมีคุณภาพเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งต้องอาศัยการสนับสนุนการลงทุนในงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ให้มีคุณภาพสูงและได้มาตรฐานสากล รวมถึงการต่อยอดองค์ความรู้และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อยกระดับการให้บริการทางการแพทย์และการส่งเสริมสุขภาพขั้นสูงอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของระบบสาธารณสุขในภาพรวมให้เพียงพอและมีการกระจายตัวบุคลากรและทรัพยากรด้านสาธารณสุขอย่างเหมาะสม

หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

ความได้เปรียบด้านภูมิรัฐศาสตร์และศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทย และแนวโน้มการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนความปกติใหม่ภายใต้แนวคิดภูมิภาคนิคม (Regionalism) ประกอบกับไทยเป็นประเทศที่มีแนวระเบียงเศรษฐกิจระดับภูมิภาคพาดผ่านมากที่สุด มีเส้นทางคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ที่ครอบคลุมได้มาตรฐาน และโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักทั้งในประเทศและแนวชายแดนรอบด้าน มีฐานเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าโลก พร้อมทั้งมีความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยมีโอกาสพัฒนาสู่การเป็นประตูการค้า การลงทุนที่สำคัญของภูมิภาค หากมีการเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งและการเชื่อมโยงโครงข่ายโลจิสติกส์ในอาเซียนอย่างไร้รอยต่อ

หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน

ประเทศไทยมีฐานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่เข้มแข็ง โดยมีการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์คิดเป็นมูลค่ากว่าร้อยละ ๑๕.๔ ของการส่งออกทั้งหมด มีโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลที่ครอบคลุมประชากรส่วนใหญ่ของประเทศและมีคุณภาพสูง รวมทั้งมีตลาดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และบริการด้านดิจิทัลขนาดใหญ่อันดับต้น ๆ ของอาเซียน อย่างไรก็ตามห่วงโซ่มูลค่าในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มต่ำ อาทิ การรับจ้างผลิต และยังขาดการพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีในเชิงพาณิชย์เป็นของตัวเอง และโดยที่การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation) ได้ผลักดันให้ภาครัฐ

ภาคเอกชน และภาคประชาชน ต้องมีการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล ทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจและในชีวิตประจำวันมากขึ้น ในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงเป็นโอกาสที่สำคัญของประเทศในการปรับบทบาทจากหนึ่งในห่วงโซ่ที่เปราะบางและสร้างมูลค่าได้ต่ำสูง การเป็นฐานการผลิตสินค้าขั้นสูงและบริการที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อยกระดับผลิตภาพ สร้างมูลค่าเพิ่ม และเกื้อหนุนการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในทุกภาคส่วน

๒.๒) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) ทุกกลุ่มคนในประเทศมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเต็มศักยภาพ ประชาชนได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมและ ได้รับประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และประเทศมีความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ โดยการใช้เทคโนโลยีฐานข้อมูลสารสนเทศ และดิจิทัลแพลตฟอร์ม เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการแข่งขัน ที่เปิดกว้างและเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในเชิงธุรกิจ และผลักดันให้เกิดการเพิ่มผลิตภาพและพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพบริการสาธารณะในเมืองหลักและท้องถิ่นต่างจังหวัด เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในเชิงพื้นที่ที่ลดจนการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยด้วยโอกาสอย่างตรงกับปัญหาความต้องการ การใช้นโยบายการเงินการคลังเพื่อสนับสนุนการกระจายรายได้ และการจัดความคุ้มครองทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มพลวัตการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม (socioeconomic mobility) ทั้งนี้ การมุ่งลดความเหลื่อมล้ำในเชิงธุรกิจเชิงพื้นที่ และเพิ่มพลวัตการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าว จะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ความมั่งคั่ง และการเข้าถึงการศึกษา สาธารณสุข และบริการสาธารณะอื่น ๆ ที่มีคุณภาพ โดยหมายความว่าต้องบรรลุในห่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อผลักดันการสร้าง “สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค” อย่างเป็นรูปธรรม

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้

เศรษฐกิจ ไทยขับเคลื่อนโดย SMEs ถึงร้อยละ ๔๓.๒ และมีการจ้างงานกว่า ๑๑ ล้านคน แต่ SMEs ส่วนใหญ่มีข้อจำกัดทั้ง ในด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การจัดหาแรงงาน และการแข่งขันกับธุรกิจขนาดใหญ่ อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่จะต้องเผชิญการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้บริโภคเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็ว และยังเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถเข้ามาแข่งขันในตลาดได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้สภาพเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวยังเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลให้ SMEs จำนวนมากได้รับผลกระทบและมีแนวโน้มต้องปิดกิจการ ส่งผลต่อการจ้างงานและคุณภาพชีวิตของประชาชนในที่สุด การเพิ่มโอกาสและเร่งพัฒนาศักยภาพของ SMEs ให้สามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการดำเนินธุรกิจตลอดกระบวนการ และสามารถปรับตัวสู่ธุรกิจใหม่ที่มีแนวโน้ม ความต้องการมากขึ้นและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ อาทิ สินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จะช่วยลดทอนความเสี่ยงดังกล่าว พร้อมทั้งลดความเหลื่อมล้ำในด้านรายได้ ความมั่งคั่ง เพิ่มการแข่งขันในตลาด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำไปสู่การยกระดับผลิตภาพ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจทันสมัย และน่าอยู่

ฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และภาคตะวันออก โดยมีกรุงเทพมหานครเป็นเมืองโตเดี่ยว ซึ่งมีระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานที่สูงกว่าเมืองหลักอื่น ๆ ของประเทศอย่างมาก ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ซึ่งนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำในมิติด้านโอกาสอื่น ๆ ทั้งด้านการทำงาน รายได้และการเข้าถึงการศึกษาและบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ ความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่จึงเป็นข้อจำกัดในการพัฒนาประเทศไทยมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม พื้นที่ในภาคต่าง ๆ ของประเทศมีศักยภาพและโอกาสที่สามารถนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาคและประเทศโดยรวม ในขณะเดียวกัน ความก้าวหน้าเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถช่วยให้การกระจาย กิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นไปได้ง่ายขึ้น การย้ายถิ่นฐานของแรงงานกลับสู่ท้องถิ่นต่างจังหวัดจากวิกฤตโควิด ๑๙ และกระแสการให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regionalization) จะเป็นทั้งโอกาสและแรงผลักดันในการพัฒนาพื้นที่ทั้งในแง่ของการส่งเสริมการค้าการลงทุน การเสริมสร้างศักยภาพของท้องถิ่น และชุมชนเพื่อรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การยกระดับคุณภาพของบริการสาธารณะในพื้นที่ และการพัฒนาพื้นที่ที่น่าอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม

แม้ว่าสัดส่วนคนจนโดยรวมจะลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ประเทศไทยยังคงมีคนจน จำนวนหนึ่งที่ยังติดอยู่กับดักความยากจนเรื้อรังและ/หรือข้ามรุ่น โดยที่ผลประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกระจายไปไม่ถึง และยังคงถูกซ้ำเติมด้วยการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ อาทิ วิกฤตเศรษฐกิจ อัตราการฟุ้งเฟ้อในครัวเรือนที่สูงขึ้น และการเข้าถึงไม่ถึงเทคโนโลยี ที่อาจลดทอนโอกาสในการขยับสถานะ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อความเหลื่อมล้ำ โดยเฉพาะเมื่อความยากจนและขัดสนถูกส่งผ่านไปยังรุ่นลูกหลาน ในขณะเดียวกันคนใกล้จนและกลุ่มเปราะบาง โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทั้งแบบดั้งเดิมและแบบใหม่ (gig workers) จำเป็นต้องได้รับความคุ้มครองที่เพียงพอเหมาะสมเพื่อลดความเสี่ยงและสร้างความมั่นคงทางรายได้ ทั้งนี้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสารสนเทศ ถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยระบุกลุ่มเป้าหมาย ปัญหาและความจำเป็นนำไปสู่การออกแบบนโยบายช่วยเหลือครอบครัวยากจนข้ามรุ่นได้อย่างเฉพาะเจาะจง แก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด และสามารถสร้างแต้มต่อได้อย่างเหมาะสม รวมถึงสามารถออกแบบระบบประกันสังคมให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการและรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนไป

๑.๓) **วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living)** ทุกภาคส่วนในสังคมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งสามารถรับมือและมีภูมิคุ้มกันจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ ทั้งการจัดการของภาครัฐและบทบาทของภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อมุ่งจัดการกับปัญหาที่เป็นภัยคุกคามสำคัญทั้งในประเทศไทยและในระดับโลก ซึ่งได้แก่ ปัญหาขยะ มลพิษทางน้ำ มลพิษอากาศ ก๊าซเรือนกระจก และความเสี่ยงของภัยธรรมชาติอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ด้วยการยกระดับ

ระบบการจัดการและโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีที่จูงใจให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตและบริโภคให้มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม โดยหมายความว่าต้องบรรลุในห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อผลักดันการสร้าง “วิถีชีวิตที่ยั่งยืน” อย่างเป็นรูปธรรม

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

ขยะ น้ำเสีย มลพิษ อากาศ และก๊าซเรือนกระจก ถือเป็นผลพลอยได้จากกระบวนการผลิตและบริโภค ซึ่งในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระดับที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยและทำลายความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ โดยปริมาณขยะและน้ำเสียที่มีปริมาณสูงเกินกว่าความสามารถในการกำจัด ได้เล็ดลอดออกสู่สิ่งแวดล้อมจนเป็นผลเสียต่อคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำและสิ่งมีชีวิตในทะเล ในขณะเดียวกัน มลพิษอากาศ PM๒.๕ ซึ่งมีแหล่งที่มาสำคัญจากการจราจรและเผาพื้นที่เกษตร ส่งผลให้หลายพื้นที่ของประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาคุณภาพอากาศที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกของทั้งโลกที่ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จะทำให้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของเทคโนโลยีหลายประการได้ส่งผลให้การจัดการปัญหาทางสิ่งแวดล้อมทั้ง ๔ ประการอย่างยั่งยืนสามารถทำได้ด้วยต้นทุนที่ลดต่ำลงเรื่อย ๆ และยังเป็นโอกาสในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้ในอีกทางหนึ่งด้วย โดยเทคโนโลยีการรีไซเคิลและการบำบัดน้ำเสีย ทำให้สามารถนำวัสดุหลายประเภทและน้ำที่ใช้แล้วมาหมุนเวียนใช้ประโยชน์ได้ใหม่ เทคโนโลยีชีวภาพสามารถนำมาใช้เพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อลดความจำเป็นในการเผาพื้นที่ของเกษตรกร นอกจากนี้ พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้าจะเป็นโอกาสในการลดก๊าซเรือนกระจกและมลพิษอากาศได้อย่างมหาศาล

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ที่ผ่านมาภัยธรรมชาติหลายประเภท โดยเฉพาะ อุทกภัย ภัยแล้ง วัตภัย ไฟป่า และการกัดเซาะชายฝั่ง เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดความสูญเสียเป็นประจำทุกปี ทั้งต่อชีวิต ทรัพย์สิน ทรัพยากรธรรมชาติ และมูลค่าทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีแนวโน้มที่จะส่งผลให้ภัยธรรมชาติข้างต้นทวีความถี่และระดับความรุนแรงเพิ่มขึ้นพร้อมกันนั้น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศยังอาจทำให้ภัยธรรมชาติประเภทอื่น ๆ ที่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยมากเท่าใดนักในปัจจุบัน กลายเป็นภัยคุกคามที่สำคัญในอนาคต อาทิ การเกิดน้ำท่วมพื้นที่ชายฝั่งอันเนื่องมาจากระดับน้ำทะเลที่เพิ่มสูงขึ้น และสภาพอากาศร้อนจัด นอกจากนี้ แนวโน้มการขยายตัวของเมืองที่เพิ่มขึ้นอาจยิ่งซ้ำเติมให้ความเสี่ยงของภัยธรรมชาติเพิ่มขึ้นได้ หากขาดการควบคุมด้านการดำเนินใช้ประโยชน์ที่ดินและพัฒนาสิ่งก่อสร้างอย่างเหมาะสม ดังนั้น การลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งในมิติของการป้องกันและบรรเทาภัย รวมทั้งการปรับตัวเพื่อลดผลกระทบ จึงเป็นความท้าทายที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความยั่งยืนของประเทศในระยะต่อไป

๑.๔) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation) ปัจจัยขับเคลื่อนที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand โดยเฉพาะกลไกการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งระบบการศึกษา และการยกระดับ และ

ปรับทักษะแรงงาน ที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและโลกยุคใหม่ และส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตและบริการที่มีผลิตภาพและมูลค่าสูง และกลไกการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งระเบียบกฎหมาย ระบบงบประมาณ โครงสร้างพื้นฐาน การให้บริการสาธารณะ ตลอดจนการติดตามประเมินผลที่ทันสมัย เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยหมุดหมายที่ต้องบรรลุในระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อสร้าง “ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ”

หมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

คนเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตามคุณภาพการศึกษาและระบบการพัฒนาทักษะแรงงานของไทยยังอยู่ในระดับต่ำ อีกทั้งยังประสบกับความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึง ส่งผลให้ขาดแคลนกำลังแรงงานที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะต่อไปปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้นจากอนาคตของงานและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของทางเทคโนโลยี วิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่มาพร้อมกับความต้องการงานและทักษะประเภทใหม่ ๆ รวมถึงทักษะทางพฤติกรรม (Soft Skills) ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรซึ่งส่งผลให้กำลังแรงงานลดลงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การขาดความพร้อมทางเทคโนโลยีและความแตกต่างระหว่างพื้นที่ยังอาจทำให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและทักษะเพิ่มสูงมากขึ้น อย่างไรก็ตามก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การลดลงของประชากร และการขยายตัวของความเป็นเมืองจะนำมาซึ่งโอกาสในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและฝึกอบรม ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีสมรรถนะสูงเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการเปลี่ยนผ่านประเทศไปสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ต่อไป

หมุดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

ภาครัฐมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศในทุกมิติ อย่างไรก็ตามปัจจุบันภาครัฐของไทยมีขนาดใหญ่ ขาดความคล่องตัวและมีรายจ่ายประจำมาก อีกทั้งยังมีโครงสร้างการบริหารงานแบบรวมศูนย์แต่ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนและมีกฎหมายจำนวนมากที่ยังล้าสมัยและขาดการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ ในระยะต่อไปปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะขยายตัวไปสู่ปัญหาการระทบการคลังที่เพิ่มขึ้นจากการเข้าสู่สังคมสูงวัย ความเสียหายทางเศรษฐกิจจากความล่าช้าในการปรับตัวให้เท่าทันกับเศรษฐกิจฐานเทคโนโลยีและการทำงานรูปแบบใหม่ รวมไปถึงความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนที่มีอย่างจำกัด ท้ามกลางกระแสการตระหนักรู้ของสาธารณชน (Public Awareness) และการขยายตัวของความเป็นเมือง ดังนั้น ภาครัฐจึงจำเป็นต้องปรับโครงสร้างและการบริหารงานให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัวและมีสมรรถนะสูง โดยอาศัยโอกาสจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการปรับปรุงกระบวนการ พัฒนาระบบข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการให้บริการสาธารณะ ตลอดจนมุ่งปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการปรับโครงสร้างและพลิกโฉมประเทศในมิติต่าง ๆ และส่งเสริมศักยภาพของทุกภาคส่วนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

๑.๓.๑ ร่างกรอบแผนพัฒนาภาคเหนือ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

บทบาทของภาค

ภาคเหนือมีทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอัตลักษณ์ มีฐาน ทรัพยากรธรรมชาติ และแหล่งทรัพยากรชีวภาพที่หลากหลาย เป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญ รวมทั้งมีทำเลที่ตั้งที่มีศักยภาพเหมาะสมกับการเชื่อมโยงทั้งในประเทศและอนุภูมิภาค รวมทั้งพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ให้ ความสำคัญกับสุขภาพ และการบริโภคสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ดังนั้น การพัฒนาภาคเหนือ จะต้องนำศักยภาพต่างๆ ของพื้นที่มาใช้ในการต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพและโอกาส เพื่อสร้างมูลค่าสูงตามแนวทาง เศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในการเสริมสร้างขีดความสามารถของธุรกิจท้องถิ่นเพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

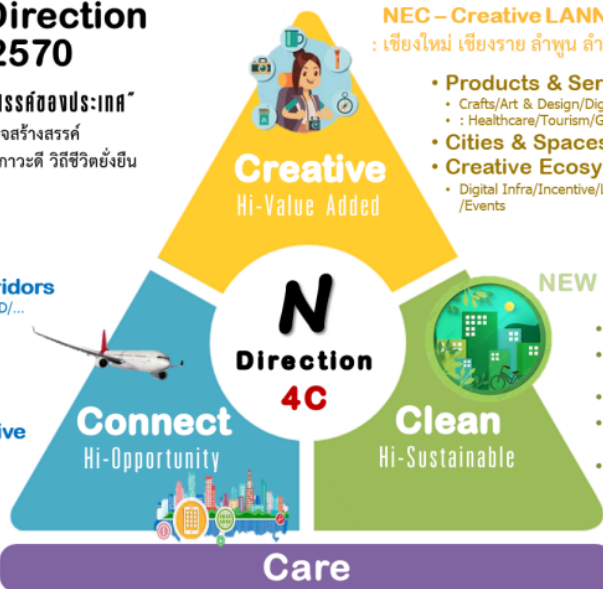
ทิศทางการพัฒนาภาค

มุ่งสู่การพัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศ เชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค และเติบโตอย่างยั่งยืน ตามแนวคิด “เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน” โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา ๔C ได้แก่ Creative พัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง โดยการสร้างระบบนิเวศเมือง และพื้นที่สร้างสรรค์ตลอดจนสามารถพัฒนาสู่การเป็นสินค้าและบริการสร้างสรรค์ Connect สร้างโอกาสในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจภายในประเทศและกับอนุภูมิภาค ทั้งในส่วนของระเบียงเศรษฐกิจพิเศษเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เมืองสร้างสรรค์ และกลุ่มผู้คนสร้างสรรค์ Clean พัฒนาตามแนววิถีใหม่ (New Normal) บนฐานการเติบโตอย่างยั่งยืนของการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การดูแลความสะอาดของเมือง และการใช้พลังงานสะอาด โดยคำนึงถึง Care ที่ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่องกับการดูแลผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสในสังคมและพัฒนาศักยภาพแรงงาน

Northern Direction 2566-2570

เป็น “ฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศไทย”
ตามแนวคิด เศรษฐกิจสร้างสรรค์
สานสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ สุขภาวะดี วิถีชีวิตยั่งยืน

- **Economic Corridors**
  - EEC : Science Park/ R&D/...
  - NeEC : Bio Industry
  - SEC : Tourism
- **Subregion**
  - GMS/ AEC/ BIMSTEC
- **Creative Cities**
- **Digital & Creative People**

NEC – Creative LANNA : เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง

- **Products & Services**
  - Crafts/Art & Design/Digital content
  - : Healthcare/Tourism/Gastronomy
- **Cities & Spaces**
- **Creative Ecosystem**
  - Digital Infra/Incentive/Landscape /Events

NEW Normal

- **Clean Air**
- **Clean Food**
  - Organic/ Smart Farm
- **Clean Cities**
- **Clean Environment**
  - Forest / Water/ Soil
- **Clean Energy**
  - Bio Gas/ Bio Mass

- คุณภาพชีวิต : คนยากจน / Active Aging
- มีมือแรงงาน : Reskill/ Upskill/ Creative skill/ Digital skill

โดยร่างกรอบแผนพัฒนาภาคเหนือ มีประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ยกกระดับทักษะฝีมือแรงงานภาคบริการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาลพิษหมอกควันอย่างยั่งยืน

๑.๓.๒ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ (เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน)

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจท่องเที่ยวและการค้าในพื้นที่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจมูลค่าสูง ด้วยการส่งออกสินค้าและบริการนอกพื้นที่

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาเศรษฐกิจเกษตรสร้างสรรค์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อมเพื่อลดฝุ่นควัน

๑.๓.๓ ร่างแผนพัฒนาจังหวัดลำปาง

วิสัยทัศน์จังหวัดลำปาง “ลำปางเมืองแห่งการเรียนรู้ เชื่อมโยง สร้างสรรค์ น่ายุ่ ยั่งยืน”

การพัฒนาบนฐานของความรู้ เชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับต่อยอดสร้างคุณค่าทางสังคม และสร้างมูลค่าเพิ่มจากเศรษฐกิจจากฐานภูมิสังคมวัฒนธรรมด้วยกระบวนการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ สร้างสภาพแวดล้อมเมืองให้น่ายุ่ และสร้างคุณภาพในการพัฒนาทุกมิติเพื่อไปสู่ความยั่งยืน

เรียนรู้ : เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ สังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมทางสังคมที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันของเมืองเพื่อกำหนดอนาคตของเมืองจากฐานภูมิสังคมวัฒนธรรมจากภูมิหลังสู่ภูมิอนาคตที่สร้างสรรค์ น่ายุ่ ยั่งยืน

เชื่อมโยง : เป็นเมืองแห่งการเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ โดยใช้โอกาสจากเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ Northern Economic Corridor : NEC – Creative LANNA เพื่อเชื่อมโยงกับภูมิภาคต่าง ๆ ขยายฐานเศรษฐกิจของจังหวัดโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐานในการสร้างเศรษฐกิจใหม่เพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถสู่การแข่งขันในตลาดโลก “Local to Global”

สร้างสรรค์ : เป็นเมืองแห่งเศรษฐกิจสร้างสรรค์จากฐานภูมิทางสังคมวัฒนธรรมต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจทั้งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมและหัตถอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ เกษตรนวัตกรรมและสร้างสรรค์ และสังคมสร้างสรรค์

นำอยู่ : เป็นเมืองนำอยู่อัจฉริยะ ที่เน้นการต่อยอดจากฐานเศรษฐกิจที่มีในพื้นที่ตามแนวทางการพัฒนาพื้นที่และเมืองนำอยู่อัจฉริยะ ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ช่วงปีที่ ๑๖ - ๒๐ ในการพัฒนาพื้นที่เมืองลำปางเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคมและการบริการให้กับพื้นที่โดยรอบ

ยั่งยืน : เป็นเมืองแห่งการพัฒนาแบบยั่งยืน พัฒนาตามกรอบแนวทางเป้าหมายการพัฒนาแบบยั่งยืน เน้นกระบวนการมีส่วนร่วม การบูรณาการการทำงานและการให้ความสำคัญกระบวนการพัฒนาทุกมิติอย่างสมดุลเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

พันธกิจ

๑) สนับสนุนอำนวยความสะดวกและเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจภายในจังหวัดให้สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเรียนรู้

๒) พัฒนาระดับขีดความสามารถในการประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนให้มีประสิทธิภาพสามารถแข่งขันได้ในตลาดการค้าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและตลาดโลก

๓) ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์และบริการของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนทั้งภาคผลิตภาคบริการและพาณิชย์กรรมทั้งภายในและภายนอกประเทศ

๔) ส่งเสริมให้มีการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปคุณภาพสากล สร้างมูลค่าเพิ่มสอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

๕) กำหนดนโยบายจัดทำแผนงานเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างทางกายภาพบุคลากรและการบริหารจัดการในการพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดให้เป็นศูนย์กระจายสินค้าที่ได้มาตรฐาน

๖) พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสังคมลำปาง ให้มีความเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกัน รั้ววัฒนธรรมท้องถิ่นและถิ่นกำเนิดตามวิถีลำปางโดยดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๗) เสริมสร้างพัฒนาขีดความสามารถในการรักษาชีวิตทรัพย์สินและความมั่นคง ของคนในจังหวัดส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและชุมชนในการสร้างความเข้มแข็งมั่นคงตลอดจนการเฝ้าระวังและป้องกันภัยในชุมชน

๘) สนับสนุนส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนในสังคม มีการดำเนินงานการบริหารจัดการในทุกระดับให้โปร่งใสและเป็นธรรมภายใต้หลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์รวม

๑) เพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเน้นส่งเสริมการท่องเที่ยว การค้า การลงทุน และการเกษตร ที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนตามศักยภาพของพื้นที่ และแก้ไขปัญหาความยากจน ด้วยการเสริมสร้างอาชีพตอบสนองต่อความต้องการของตลาด

๒) เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจังหวัดลำปางทุกกลุ่มช่วงวัย ในด้านการพัฒนาสังคมและสวัสดิการสังคม อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๓) เพื่อเสริมสร้างจังหวัดลำปางให้เป็นสังคมที่มั่นคง ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติภายใต้กลไกการเชื่อมประสานความสัมพันธ์ปรองดองที่มีประสิทธิภาพ

๔) เพื่อสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติให้อุดมสมบูรณ์ สุวีถีการดำรงชีวิตที่ยั่งยืนของประชาชน และคุณภาพที่ดีของสิ่งแวดล้อม

ประเด็นการพัฒนาของจังหวัด

ประเด็นที่ ๑ : การท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้และสร้างสรรค์

วัตถุประสงค์ : เพื่อพัฒนาสินค้าและบริการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวครบวงจรบนพื้นฐานที่สอดคล้องกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่ ที่เน้นเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเรียนรู้ตลอดจนยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบนิเวศ และทรัพยากรที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ เพื่อกระจายโอกาสในการสร้างรายได้ไปสู่ชุมชนและเมืองอย่างทั่วถึงและยั่งยืน

เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยว	๑	๒	๓	๔	๕
ชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่เพิ่มขึ้น	จำนวนชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	๑	๒	๓	๔	๕
สินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวของจำนวนสินค้าและบริการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมที่ได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา (เฉลี่ยร้อยละ)	๑	๒	๓	๔	๕
ความยั่งยืนทางภูมินิเวศ ภูมิสังคม และภูมิวัฒนธรรม	พื้นที่ที่มีการดำเนินการสงวนรักษา อนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติมรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติละฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืนในพื้นที่	๑ ชุมชน	๒ ชุมชน	๒ ชุมชน	๓ ชุมชน	๓ ชุมชน

**ประเด็นที่ ๒ : อุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรม การค้าการลงทุนเชิงสร้างสรรค์และเรียนรู้
ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม**

วัตถุประสงค์ : เป็นแหล่งผลิตสินค้าอัตลักษณ์อุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ชุมชนบนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และเรียนรู้ จากทุนทางสังคมและวัฒนธรรม รวมถึงการเป็นจุดเชื่อมโยงโลจิสติกส์ของภาคเหนือ ที่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสาขาอุตสาหกรรมและบริการ	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสาขาอุตสาหกรรม (เฉลี่ยร้อยละ)	๑	๑	๒	๒	๓
	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสาขาบริการ (เฉลี่ยร้อยละ)	๑	๒	๒	๓	๔
การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดลำปางในสาขาอุตสาหกรรม	อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดในสาขาอุตสาหกรรม (เฉลี่ยร้อยละ)	๑	๑	๑	๑	๑
ผู้ประกอบการเศรษฐกิจฐานมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง	อัตราการเติบโตของมูลค่าเศรษฐกิจฐานของมูลค่าสินค้า OTOP (เฉลี่ยร้อยละ)	๒	๒	๒	๒	๒
การเพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายสินค้าอัตลักษณ์อุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่สำคัญ	อัตราการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายสินค้าอัตลักษณ์อุตสาหกรรม หัตถอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่สำคัญ	๑	๒	๓	๓	๓

ประเด็นที่ ๓ : เกษตรนวัตกรรมสร้างสรรค์และปลอดภัย

วัตถุประสงค์ : เป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ และเกษตรแปรรูปที่มีคุณภาพมาตรฐานโดดเด่นของภาคเหนือและของประเทศ

เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสาขา การเกษตรเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวภาคเกษตร (ร้อยละ)	๒	๒	๒	๓	๓
สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (ร้อยละ)	๑	๑	๒	๓	๔
สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (ร้อยละ)	๑	๑	๒	๒	๓
วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น	จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ ๑ ตำบล ๑ วิสาหกิจ	๑	๑	๑	๑	๑
สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)	๑	๑	๒	๒	๓
สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)	๑	๑	๒	๒	๓
สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น	สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)	๑	๑	๑	๒	๒

ประเด็นที่ ๔ : ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างสรรค์ และยั่งยืน

วัตถุประสงค์ : ประชาชนทุกกลุ่มวัยได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต สามารถเข้าถึงบริการ
ขั้นพื้นฐานของภาครัฐ

เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
ประชาชนทุกกลุ่มวัย ได้รับการพัฒนา คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	ด้านการพัฒนาคน (People)	๗๐	๗๐	๗๕	๗๕	๘๐
ผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัดเพิ่มขึ้น	อัตราการเปลี่ยนแปลงของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (ร้อยละ)	๑	๑	๒	๒	๓
หนี้เฉลี่ยต่อรายได้ เฉลี่ยครัวเรือนลดลง	อัตราส่วนหนี้เฉลี่ยต่อรายได้ เฉลี่ยของครัวเรือน (เท่า)	๖	๔	๓	๒	๑
ประชากรที่เข้าถึง อินเทอร์เน็ตเพิ่มมาก ขึ้น	ร้อยละของประชากรที่เข้าถึง อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ)	๖๐	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐
อัตราการฆ่าตัวตายมี จำนวนลดลง	อ ต ร า ก ร ฆ่า ตั ว ต า ย (ต่อแสนคน)	๗	๕	๓	๒	๑

ประเด็นที่ ๕ : ด้านความมั่นคง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลอดภัย มั่นคง
ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ : ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินมีการบริหารจัดการสาธารณสุข
อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนภายใต้สิ่งแวดล้อมที่ดี

เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดี ประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ลดลง	การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อ ทรัพย์สิน (ต่อแสนคน)	ต่ำกว่า ค่ากลาง	ต่ำกว่า ค่ากลาง	ต่ำกว่า ค่ากลาง	ต่ำกว่า ค่ากลาง	ต่ำกว่า ค่ากลาง
จำนวนของประชากร ในเรือนจำ	จำนวนของประชากรใน เรือนจำ (ต่อแสนคน)	ต่ำกว่า ค่ากลาง	ต่ำกว่า ค่ากลาง	ต่ำกว่า ค่ากลาง	ต่ำกว่า ค่ากลาง	ต่ำกว่า ค่ากลาง

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
พื้นที่ป่าไม้ในจังหวัดเพิ่มขึ้น	อัตราการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ป่าไม้ในจังหวัด (ร้อยละ)	๑	๒	๓	๔	๕
ขยะที่กำจัดถูกต้องเพิ่มขึ้น	สัดส่วนปริมาณขยะที่กำจัดถูกต้องต่อปริมาณขยะที่เกิดขึ้น (ร้อยละ)	๔๐	๕๐	๖๐	๗๐	๘๐
ครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปาเพิ่มขึ้น	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา (ร้อยละ)	๒๐	๒๕	๓๕	๔๕	๕๕

๑.๔ ทิศทางการพัฒนา และยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง

วิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปางเป็นองค์กรแห่งความสุข”

องค์กรแห่งความสุข หมายความว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่มีบุคลากร มีความรู้ ความสามารถ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยให้หลักกฎหมาย หลักธรรมาภิบาล หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน หลักการบูรณาการ ร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน การเชื่อมโยง การประสานแผนงาน/โครงการ การบริหารงานที่ควบคู่ไปกับการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาศักยภาพของทุนมนุษย์/ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ สาธารณะอย่างทั่วถึง ภายใต้ความเป็นกลาง ความเสมอภาค เป็นธรรมและเป็นสังคมแห่งความสุข

พันธกิจ

๑. สร้างสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นสังคมแห่งมีความสุข โดยประชาชน ได้รับบริการสาธารณะที่ทั่วถึง เสมอภาค เป็นธรรม ภายใต้การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

๒. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีภูมิคุ้มกัน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีทักษะ ในการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม/ภูมิปัญญาท้องถิ่น การนำปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

๓. การให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบนฐานแห่งอำนาจ/หน้าที่ หลักกฎหมาย ความรู้ความคิดสร้างสรรค์ การบูรณาการ หลักธรรมาภิบาล การเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและ การให้บริการสาธารณะที่ประชาชนมีความพึงพอใจ

ประเด็นยุทธศาสตร์/กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์	กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา
๑. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	๑.๑ การก่อสร้าง/การปรับปรุง/การบำรุงรักษาถนน สะพานและการบำรุงสายทางอื่น ๑.๒ การพัฒนาด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการและแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ๑.๓ การไฟฟ้าสาธารณะ ๑.๔ การวางผังเมือง
๒. ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๒.๑ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักของประชาชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๒.๒ การอนุรักษ์ การฟื้นฟู การเฝ้าระวังและการป้องกัน/การรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. ด้านการพัฒนาสังคม/ชุมชน	๓.๑ การพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน ๓.๒ การศึกษา ๓.๓ การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ๓.๔ การป้องกันรักษาและส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน ๓.๕ การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน
๔. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	๔.๑ การส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน ๔.๒ การส่งเสริมการค้าและการใช้สินค้าท้องถิ่น ๔.๓ การส่งเสริมการท่องเที่ยว
๕. ด้านการบริหารและพัฒนาองค์กร	๕.๑ การพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น ๕.๒ การพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติงาน ๕.๓ การพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศ

๑.๕ Thailand ๔.๐

ประเทศไทยมีการปรับโมเดลเศรษฐกิจอยู่หลายครั้ง เริ่มจาก “โมเดลประเทศไทย ๑.๐” ที่เน้นภาคการเกษตร ไปสู่ “โมเดลประเทศไทย ๒.๐” ที่เน้นอุตสาหกรรมเบา และก้าวสู่ “โมเดลประเทศไทย ๓.๐” ในปัจจุบันที่เน้นอุตสาหกรรมหนัก ภายใต้ “โมเดลประเทศไทย ๓.๐” นั้น นอกจากต้องเผชิญกับกับดักประเทศรายได้ปานกลางแล้ว เรายังต้องเผชิญกับ “กับดักความเหลื่อมล้ำของความมั่งคั่ง” และ “กับดักความไม่สมดุลในการพัฒนา” กับดักเหล่านี้เป็นประเด็นที่ท้าทายรัฐบาล ในการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจเพื่อก้าวข้าม “ประเทศไทย ๓.๐” ไปสู่ “ประเทศไทย ๔.๐”

“ประเทศไทย ๔.๐” เป็นความมุ่งมั่นของนายกรัฐมนตรี ที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ ไปสู่ “Value-Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” กล่าวคือ ในปัจจุบัน ยังติดอยู่ในโมเดลเศรษฐกิจแบบ “ทำมาก ได้น้อย” ต้องปรับเปลี่ยนเป็น “ทำน้อย ได้มาก” นั้น หมายถึงการขับเคลื่อนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างน้อยใน ๓ มิติสำคัญ คือ

๑. เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม”

๒. เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม

๓. เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น

การเปลี่ยนผ่านทั้งระบบใน ๔ องค์ประกอบสำคัญ คือ

๑. เปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิม (Traditional Farming) ในปัจจุบัน ไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) โดยเกษตรกรต้องร่ำรวยขึ้น และเป็นเกษตรกรแบบเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur)

๒. เปลี่ยนจาก Traditional SMEs หรือ SMEs ที่มีอยู่ รัฐต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพสูง

๓. เปลี่ยนจาก Traditional Services ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไปสู่ High Value Services

๔. เปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง

การพัฒนา “เครื่องยนต์เพื่อขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจชุดใหม่” (New Engines of Growth) ด้วยการแปลง “ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ” ของประเทศที่มีอยู่ ๒ ด้าน คือ “ความหลากหลายเชิงชีวภาพ” และ “ความหลากหลายเชิงวัฒนธรรม” ให้เป็น “ความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน” โดยการเติมเต็มด้วยวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบเป็น “๕ กลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย” ประกอบด้วย

๑. กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ (Food, Agriculture & Bio-Tech)

๒. กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ (Health, Wellness & Bio-Med)

๓. กลุ่มเครื่องมืออุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม (Smart Devices, Robotics & Mechatronics)

๔. กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์ และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว (Digital, IoT, Artificial Intelligence & Embedded Technology)

๕. กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง (Creative, Culture & High Value Services)

กล่าวโดยสรุปกระบวนการทัศน์ในการพัฒนาประเทศ ภายใต้ “ประเทศไทย ๔.๐” มี ๓ ประเด็นที่สำคัญ

๑. เป็นจุดเริ่มต้นของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในการขับเคลื่อนไปสู่การเป็นประเทศที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน อย่างเป็นรูปธรรม

๒. เป็น “Reform in Action” ที่มีการผลักดันการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ การปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนา และการปฏิรูปการศึกษาไปพร้อมๆ กัน

๓. เป็นการผนึกกำลังของทุกภาคส่วนภายใต้แนวคิด “ประชารัฐ” โดยเป็นประชารัฐที่ผนึกกำลังกับเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ การวิจัยพัฒนา และบุคลากรระดับโลก ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของการ “รู้จักเต็ม รู้จักพอ และรู้จักปัน”

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร

๒.๑ วิสัยทัศน์

“เมืองแห่งคุณภาพ”

(คุณภาพคน คุณภาพชีวิต คุณภาพการบริหารจัดการ)

๒.๒ ยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. จัดการศึกษาในระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพ
๒. ส่งเสริมการจัดการศึกษา ให้มีโอกาสด้านการศึกษาที่เท่าเทียมและเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ
๓. สนับสนุนการจัดบริการสาธารณะด้านการศึกษา สำหรับเด็กระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ดีมาก
๒. ระดับความสำเร็จของเด็ก เยาวชนและประชาชน ในการร่วมกิจกรรมการบริหารจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาสังคมสู่คุณภาพ
๓. ร้อยละของจำนวนเด็กและเยาวชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรม
๔. จำนวนสถานศึกษา ที่ได้รับการสนับสนุนการจัดบริการสาธารณะด้านการศึกษา สำหรับเด็กระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐
๑. จำนวนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ที่ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ ดีมาก	๑๒ แห่ง	๑๒ แห่ง	๑๒ แห่ง	๑๒ แห่ง	๑๒ แห่ง
๒. ระดับความสำเร็จของเด็ก เยาวชนและประชาชน ในการร่วมกิจกรรมการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมสู่คุณภาพ	ระดับ ๓	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๔	ระดับ ๕
๓. ร้อยละของจำนวนเด็กและเยาวชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๗	ร้อยละ ๘	ร้อยละ ๙
๔. จำนวนสถานศึกษา ที่ได้รับการสนับสนุนการจัดบริการสาธารณะด้านการศึกษาสำหรับเด็กระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา	สังกัดเทศบาลฯ ๑๒ แห่ง โรงเรียนในสังกัด สพฐ. ๘ แห่ง	สังกัดเทศบาลฯ ๑๒ แห่ง โรงเรียนในสังกัด สพฐ. ๘ แห่ง	สังกัดเทศบาลฯ ๑๒ แห่ง โรงเรียนในสังกัด สพฐ. ๘ แห่ง	สังกัดเทศบาลฯ ๑๒ แห่ง โรงเรียนในสังกัด สพฐ. ๘ แห่ง	สังกัดเทศบาลฯ ๑๒ แห่ง โรงเรียนในสังกัด สพฐ. ๘ แห่ง

กลยุทธ์

๑. พัฒนาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองเขลางค์นคร ให้เป็นไปตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ
๒. ส่งเสริมการศึกษาเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ให้มีโอกาเรียนรู้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน
๓. ส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตให้แก่เด็กและเยาวชน โดยจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ตามความต้องการของแต่ละบุคคล
๔. สนับสนุนการจัดบริการสาธารณะด้านการศึกษาสำหรับเด็กระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ยุทธศาสตร์การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดีครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ การป้องกัน และควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามต่อสุขภาวะ
๒. เพื่อให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี
๓. เพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่มีทีมสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
๔. เพื่อการกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
๕. เพื่อพัฒนาและสร้างระบบ รับมือ ปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

ตัวชี้วัด

๑. อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี
๒. ร้อยละของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าร่วมกิจกรรมการดูแลสุขภาพอนามัย
๓. ร้อยละของความพึงพอใจในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อในพื้นที่
๔. ร้อยละของประชาชนเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขทุกกลุ่มวัย
๕. ร้อยละของผู้ป่วยได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านร่างกายและจิตใจอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐
๑. อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี	๖๒	๖๔	๖๖	๖๘	๗๐
๒. ร้อยละของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าร่วมกิจกรรมการดูแลสุขภาพอนามัย	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕	๙๐
๓. ร้อยละของความพึงพอใจในการป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อในพื้นที่	๗๕	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕
๔. ร้อยละของประชาชนเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขทุกกลุ่มวัย	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕	๙๐
๕. ร้อยละของผู้ป่วยได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านร่างกายและจิตใจอย่างมีประสิทธิภาพ	๖๐	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐

กลยุทธ์

๑. การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ การป้องกัน และควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามต่อสุขภาพ
๒. พัฒนาคุณภาพการให้บริการสุขภาพและการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขในทุกกลุ่มวัย
๓. พัฒนาและสร้างระบบ รับมือ ปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
๔. การให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี
๕. เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายและจิตอาสาด้านสาธารณสุขในการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชนในชุมชน
๖. เพิ่มประสิทธิภาพการบริการสาธารณะด้านสาธารณสุข
๗. เพิ่มอัตรากำลังและประสิทธิภาพบุคลากรด้านสาธารณสุข
๘. เพิ่มวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ให้เพียงพอควบคุมการบริการด้านสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม คุณภาพชีวิต และความเข้มแข็งของชุมชน การรักษาความสงบภายในและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. ประชาชนในชุมชนมีความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ
๒. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้มีความพร้อมสามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาประสิทธิภาพเครือข่ายการเกษตรปลอดภัย
๔. เสริมสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของชุมชนตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๕. เพิ่มขีดความสามารถด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความสงบและความปลอดภัยในเขตพื้นที่ของเทศบาล

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละความพึงพอใจต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้านการจัดสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์
๒. จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ
๓. ระดับความสำเร็จของการขยายฐานของเครือข่ายครัวเรือนการเกษตรปลอดภัย
๔. ร้อยละของชุมชนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการสู่ชุมชนเข้มแข็ง
๕. ระดับความสำเร็จของการจัดการความเสี่ยง ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความปลอดภัยในเขตพื้นที่เทศบาลที่มีมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐
๑. ร้อยละความพึงพอใจต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนด้านการจัดสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์	๘๕	๘๕	๘๕	๘๕	๘๕
๒. จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕	๓๐
๓. ระดับความสำเร็จของการขยายฐานของเครือข่ายครัวเรือนการเกษตรปลอดภัย	๕๐	๙๕	๑๖๒	๒๔๒	๓๖๒
๔. ร้อยละของชุมชนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการสู่ชุมชนเข้มแข็ง	๒๐	๓๐	๔๐	๕๐	๖๐
๕. ระดับความสำเร็จของการจัดการความเสี่ยงด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การรักษาความปลอดภัยในเขตพื้นที่เทศบาลที่มีมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด	๖๐	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐

กลยุทธ์

๑. เสริมสร้างและพัฒนาความสามารถของประชาชน กลุ่ม องค์กร ให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม มีคุณภาพ มีคุณค่า สามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง
๒. ส่งเสริมความเข้มแข็ง กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน กลุ่มเครือข่ายทุกระดับ
๓. ส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรทั้งระบบและเพิ่มขีดความสามารถของภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน
๔. ส่งเสริมและสนับสนุนประชาชนทุกช่วงวัยให้เข้าถึงสวัสดิการสังคมอย่างเป็นธรรม และทั่วถึง
๕. พัฒนา และจัดระเบียบสังคมเพื่อเสริมสร้างสังคมให้อยู่ในระเบียบกฎหมายที่กำหนด
๖. พัฒนาการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยและความปลอดภัยให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : ยุทธศาสตร์การฟื้นฟู บำรุงศาสนา ส่งเสริมและสืบสาน ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น กีฬา นันทนาการ และการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. เด็ก เยาวชน และประชาชน มีส่วนร่วมในการทำนุบำรุงศาสนา ส่งเสริม และสืบสาน ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒. ชุมชนได้รับการพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยว
๓. เด็ก เยาวชน และประชาชน ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนด้านการกีฬา และจัดกิจกรรมนันทนาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

ตัวชี้วัด

๑. ระดับความสำเร็จในการทำนุบำรุงศาสนา ส่งเสริม และสืบสานศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๒. โครงการด้านการส่งเสริม และสืบสานศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน ๓ โครงการ ที่ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการ
๓. จำนวนแหล่งเรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยวโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน
๔. ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐
๑. ระดับความสำเร็จในการทำนุบำรุงศาสนา ส่งเสริมและสืบสาน ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น	ระดับ ความสำเร็จ ระดับ ๓	ระดับ ความสำเร็จ ระดับ ๓	ระดับ ความสำเร็จ ระดับ ๔	ระดับ ความสำเร็จ ระดับ ๔	ระดับ ความสำเร็จ ระดับ ๕
๒. ร้อยละของชุมชนที่มีส่วนร่วมโครงการส่งเสริมและสืบสานศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามโครงการที่กำหนด ๓ โครงการ	ร้อยละ ๓๐	ร้อยละ ๔๐	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๗๐
๓. จำนวนแหล่งเรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยวโดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	๑ แห่ง	๑ แห่ง	๑ แห่ง	๒ แห่ง	๒ แห่ง
๔. ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๕	ร้อยละ ๙๐

กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมทำนุ บำรุง ศาสนาให้ยั่งยืน
๒. อนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นในชุมชน
๓. ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน
๔. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเด็ก เยาวชน และประชาชน ในด้านกีฬาและนันทนาการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ : ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. เพื่อบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สภาพแวดล้อมของชุมชนมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน
๓. เพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละของการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. ระดับความพึงพอใจในการจัดการสิ่งแวดล้อม
๓. คุณภาพแหล่งน้ำสาธารณะผ่านเกณฑ์มาตรฐาน
๔. ร้อยละชุมชนน้ำอยู่สบายมากกว่าหรือเท่ากับ
๕. ร้อยละของแม่น้ำลำคลอง แหล่งน้ำธรรมชาติที่ไม่มีสิ่งรุกร้าผิตกูหมายมากกว่าหรือเท่ากับ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐
๑. ร้อยละของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกิจกรรมดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๖๐	๖๕	๗๐	๗๕	๘๐
๒. ระดับความพึงพอใจในการจัดการสิ่งแวดล้อม	๗๐	๗๕	๘๐	๘๕	๙๐
๓. คุณภาพแหล่งน้ำสาธารณะผ่านเกณฑ์มาตรฐาน	๘๐	๘๕	๙๐	๙๕	๙๕
๔. ร้อยละชุมชนน้ำอยู่สบายมากกว่าหรือเท่ากับ	๔๐	๔๕	๕๐	๕๕	๖๐
๕. ร้อยละของแม่น้ำลำคลอง แหล่งน้ำธรรมชาติที่ไม่มีสิ่งรุกร้าผิตกูหมายมากกว่าหรือเท่ากับ	๕๐	๕๓	๕๖	๕๘	๖๐

กลยุทธ์

๑. อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ
๒. เพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็งในการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และพร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศของชุมชน
๓. เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะ น้ำเสียชุมชน และแหล่งน้ำสาธารณะ
๔. ปรับปรุงภูมิทัศน์ และพัฒนาระบบบำรุงรักษาภูมิทัศน์ของเมืองอย่างยั่งยืน
๕. ส่งเสริม สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียวและสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนของชุมชนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
๖. เสริมสร้างเครือข่ายและจิตอาสา ในการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน เป็นชุมชนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
๗. เพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือ อุปกรณ์ ในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม
๘. การอนุรักษ์ ฟื้นฟู แม่น้ำลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ : ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการที่มีคุณภาพ
รองรับการขยายเมือง

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. ประชาชนสัญจรไปมาสะดวก ปลอดภัย มีน้ำอุปโภคบริโภค มีไฟฟ้าทุกครัวเรือน มีสาธารณูปการครอบคลุมทุกพื้นที่ และมีความพึงพอใจในการบริการมากที่สุด
๒. มีระบบข้อมูลการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ เชื่อมโยงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. มีการจัดทำ/ปรับปรุงผังเมืองรวมเมือง และผังเมืองรวมชุมชน แสดงประโยชน์การใช้ที่ดิน

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละโครงการถนนปลอดภัยที่ก่อสร้าง ปรับปรุง
๒. จำนวนครัวเรือนที่มีน้ำอุปโภคและบริโภค
๓. จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้
๔. ร้อยละโครงการสร้าง/ปรับปรุงสวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น และสวนสุขภาพ
๕. ร้อยละของจำนวนเส้นทางคลองและลำธารสาธารณะระบายน้ำในความรับผิดชอบ ที่ได้รับการปรับปรุงให้น้ำสามารถไหลผ่านได้ไม่ติดขัด
๖. จำนวนระบบข้อมูลการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานฯ
๗. ระดับความพึงพอใจด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานฯ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐
๑. ร้อยละโครงการถนนปลอดภัยที่ก่อสร้าง ปรับปรุง	๕๐	๖๐	๗๐	๘๐	๙๐
๒. จำนวนครัวเรือนที่มีน้ำอุปโภคและบริโภค	๑๐๐ ครัวเรือน	๑๐๐ ครัวเรือน	๑๐๐ ครัวเรือน	๑๐๐ ครัวเรือน	๑๐๐ ครัวเรือน
๓. จำนวนครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้	๑๐๐ ครัวเรือน	๑๐๐ ครัวเรือน	๑๐๐ ครัวเรือน	๑๐๐ ครัวเรือน	๑๐๐ ครัวเรือน
๔. จำนวนโครงการสร้าง/ปรับปรุง สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น สวนสุขภาพ อาคารอเนกประสงค์ และลานอเนกประสงค์	๒ โครงการ	๒ โครงการ	๒ โครงการ	๒ โครงการ	๒ โครงการ
๕. ร้อยละของจำนวนเส้นทางคลองและลำธารสาธารณะระบายน้ำในความรับผิดชอบ ที่ได้รับการปรับปรุงให้น้ำสามารถไหลผ่านได้ไม่ติดขัด	๗๐	๘๐	๙๐	๑๐๐	๑๐๐
๖. จำนวนระบบข้อมูลการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานฯ	๒ ระบบ	๒ ระบบ	๒ ระบบ	๒ ระบบ	๒ ระบบ
๗. ระดับความพึงพอใจด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด

กลยุทธ์

๑. ก่อสร้าง ปรับปรุง ถนน สะพาน ทางเท้า และระบบระบายน้ำ
๒. พัฒนาแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคให้ครอบคลุมทั่วบริเวณ และพัฒนาแหล่งน้ำสาธารณะให้สะอาด และน้ำสามารถไหลผ่านได้ไม่ติดขัด
๓. ส่งเสริม/สนับสนุนการขยายเขตประปา ขยายเขตไฟฟ้า และการติดตั้งไฟส่องสว่าง
๔. สร้างและปรับปรุงสวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น สวนสุขภาพ อาคารอเนกประสงค์ และลานอเนกประสงค์ เพื่อการนันทนาการ
๕. พัฒนาฐานข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐานทุกภารกิจ
๖. จัดทำ/ปรับปรุงผังเมืองรวมเมือง และผังเมืองรวมชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ : ยุทธศาสตร์การบริหารองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อสนับสนุนการบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. มีการบริหารงานองค์กรตามมาตรฐานที่หน่วยงานกำกับดูแล และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องกำหนด
๒. ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารสำคัญของเทศบาลอย่างทั่วถึง มีเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ๆ สำหรับอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ และมีความพึงพอใจในการให้บริการเพิ่มขึ้น
๓. รายได้จากการจัดเก็บภาษีเพิ่มมากขึ้น

ตัวชี้วัด

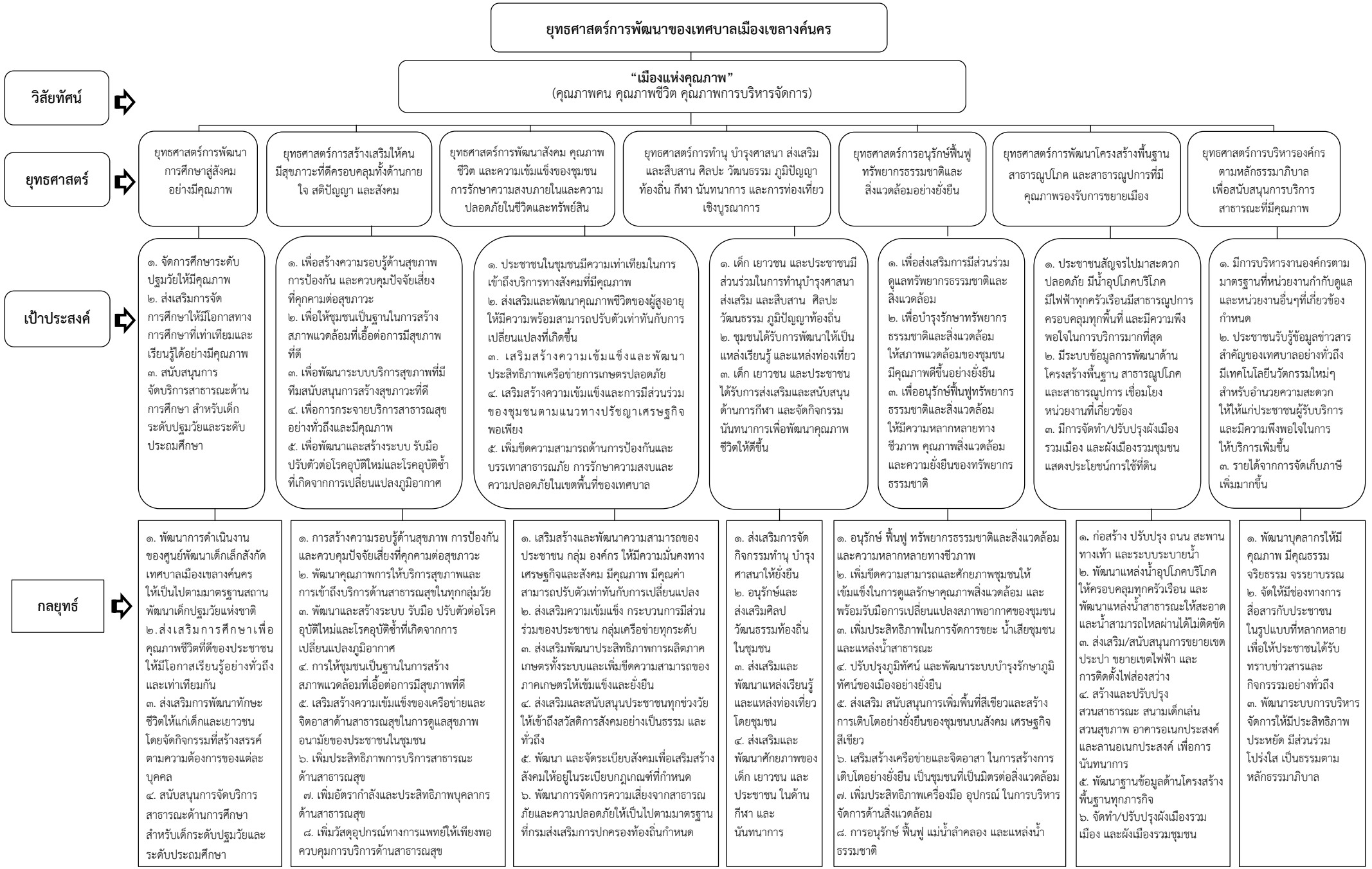
๑. ค่าคะแนนผลการประเมินประสิทธิภาพ (LPA.) ของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร
๒. ค่าคะแนนผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA.) เทศบาลเมืองเขลางค์นคร
๓. จำนวนประชาชนที่เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของเทศบาลเพิ่มขึ้น
๔. จำนวนเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ๆ สำหรับอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ
๕. ผลสำเร็จของการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล
๖. ร้อยละของระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการในภาพรวม

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐
๑. ค่าคะแนนผลการประเมินประสิทธิภาพ (LPA.) ของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐
๒. ค่าคะแนนผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA.) เทศบาลเมืองเขลางค์นคร	๙๕ (AA)	๙๕ (AA)	๙๕ (AA)	๙๕ (AA)	๙๕ (AA)
๓. จำนวนประชาชนที่เข้าถึงข้อมูลข่าวสารของเทศบาลเพิ่มขึ้น	๒,๐๐๐ คน	๒,๐๐๐ คน	๒,๐๐๐ คน	๒,๐๐๐ คน	๒,๐๐๐ คน

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐
๔. จำนวนเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ๆ สำหรับอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้รับบริการ	๑	๑	๑	๑	๑
๕. ผลสำเร็จของการจัดเก็บรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเองเมื่อเทียบกับทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี	๘๐	๘๒	๘๕	๘๘	๙๐
๖. ร้อยละของระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการในภาพรวม	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐	๙๐

กลยุทธ์

๑. พัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ
๒. จัดให้มีช่องทางการสื่อสารกับประชาชนในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข่าวสารและกิจกรรมอย่างทั่วถึง
๓. พัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ ประหยัด มีส่วนร่วม โปร่งใส เป็นธรรมตามหลักธรรมาภิบาล

๒.๓ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

จากการกำหนดวิสัยทัศน์ของเทศบาลเขลางค์นคร “เมืองแห่งคุณภาพ” จึงได้กำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ที่มุ่งเน้นการบรรลุผลตามวิสัยทัศน์ข้างต้นว่า “คุณภาพคน คุณภาพชีวิต คุณภาพการบริหารจัดการ” ประกอบด้วย

คุณภาพคน เป็นการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพราะคนเป็นรากฐานในการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นครให้แข็งแกร่ง การเสริมสร้างให้คนมีสุขภาพที่ดี มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะความคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม มีความภูมิใจในอัตลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศาสนาและวัฒนธรรม มีจิตอาสา เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีครอบครัวที่มั่นคง ตามกรอบแนวทางการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัว และเสริมสร้างบทบาทสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นกรอบความคิดในการดำรงอยู่และปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชน นำมาประยุกต์ใช้ และเป็นการมองโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยมุ่งเน้นการรอดพ้นจากภัยและวิกฤต

คุณภาพชีวิต เป็นการพัฒนาการดำรงชีวิตของประชาชน มีการจัดสวัสดิการสังคมสงเคราะห์ ให้ครอบคลุมครบถ้วนกับทุกกลุ่ม มีความเป็นธรรมและเสมอภาคสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคม มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อกระจายความเจริญ และยกระดับศักยภาพของชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ มีการพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ ทั้งป้องกันและควบคุมโรค พร้อมปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ และอุบัติซ้ำที่เกิดขึ้น มีการทำนุ บำรุง และส่งเสริมศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ และมีการพัฒนาขีดความสามารถ และพัฒนาช่องทางในการเพิ่มรายได้

คุณภาพการบริหารจัดการ เป็นการพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ชุมชนได้อย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลเป็นกรอบแนวทาง อาทิ การพัฒนาระบบบริหารจัดการบุคลากรภาครัฐ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มารับบริการ การบริหารงานแบบบูรณาการระหว่างหน่วยงาน โดยเทศบาลสามารถประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment: LPA) เป็นการประเมินผลการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในชั้นพื้นฐานประจำปี ตามกรอบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดได้ร้อยละ ๙๐ ขึ้นไป และการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ร้อยละ ๙๕ ขึ้นไป

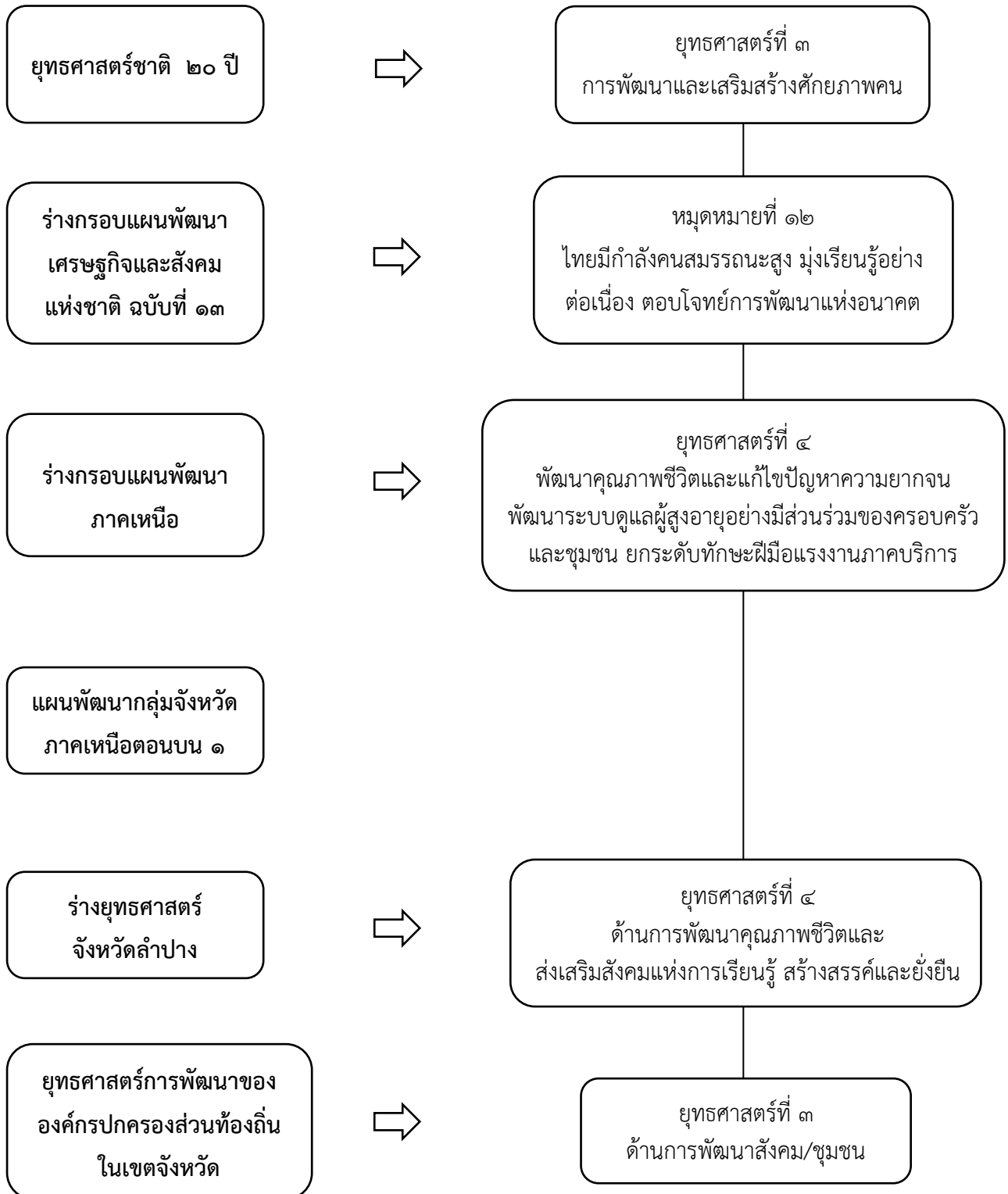
๒.๔ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ประเทศไทยจะได้รับการพัฒนาโดยรวมก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนนั้น การพัฒนาในระดับภูมิภาค ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ โดยเฉพาะการพัฒนาในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องมีความเชื่อมโยงกันทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด ภูมิภาค และประเทศต้องเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และมีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน ไม่เป็นการดำเนินการที่ต่างคนต่างคิด ต่างทำ แต่อย่างไรก็ดีทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีความอิสระในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและงบประมาณแต่ควรคำนึงถึงบริบท อำนาจหน้าที่ และทิศทางการพัฒนาของคนทั้งชาติเป็นสำคัญด้วย

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันทั้งในระดับอำเภอ จังหวัด ภูมิภาค และประเทศชาติ อาศัยข้อมูลในการวิเคราะห์และจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในสองระดับคือ ระดับที่ ๑ ข้อมูลจากบนลงล่าง (top down) คือเกิดความเชื่อมโยงตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ร่างกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ร่างกรอบแผนพัฒนาภาคเหนือ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ร่างกรอบแผนพัฒนาจังหวัดลำปาง แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง แผนพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร Thailand ๔.๐ นโยบายผู้บริหารท้องถิ่น และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระดับที่ ๒ ข้อมูลจากล่างขึ้นบน (bottom up) โดยมีการเก็บข้อมูลจากแผนชุมชน ปัญหาความต้องการของประชาชน จากการประชาคมระดับชุมชนจนถึงกระบวนการประชาคมท้องถิ่นเพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและข้อมูลพื้นฐานต่างๆ เป็นต้น ความเชื่อมโยงในภาพรวมของในระดับชาติ ภูมิภาค จังหวัด และท้องถิ่น คือการมุ่งสร้าง “เมืองแห่งคุณภาพ” (คุณภาพคน คุณภาพชีวิต คุณภาพการบริหารจัดการ) เพื่อเกิดสังคมแห่งความสุข เกิดความมั่นคง ยั่งยืน สมดุล ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

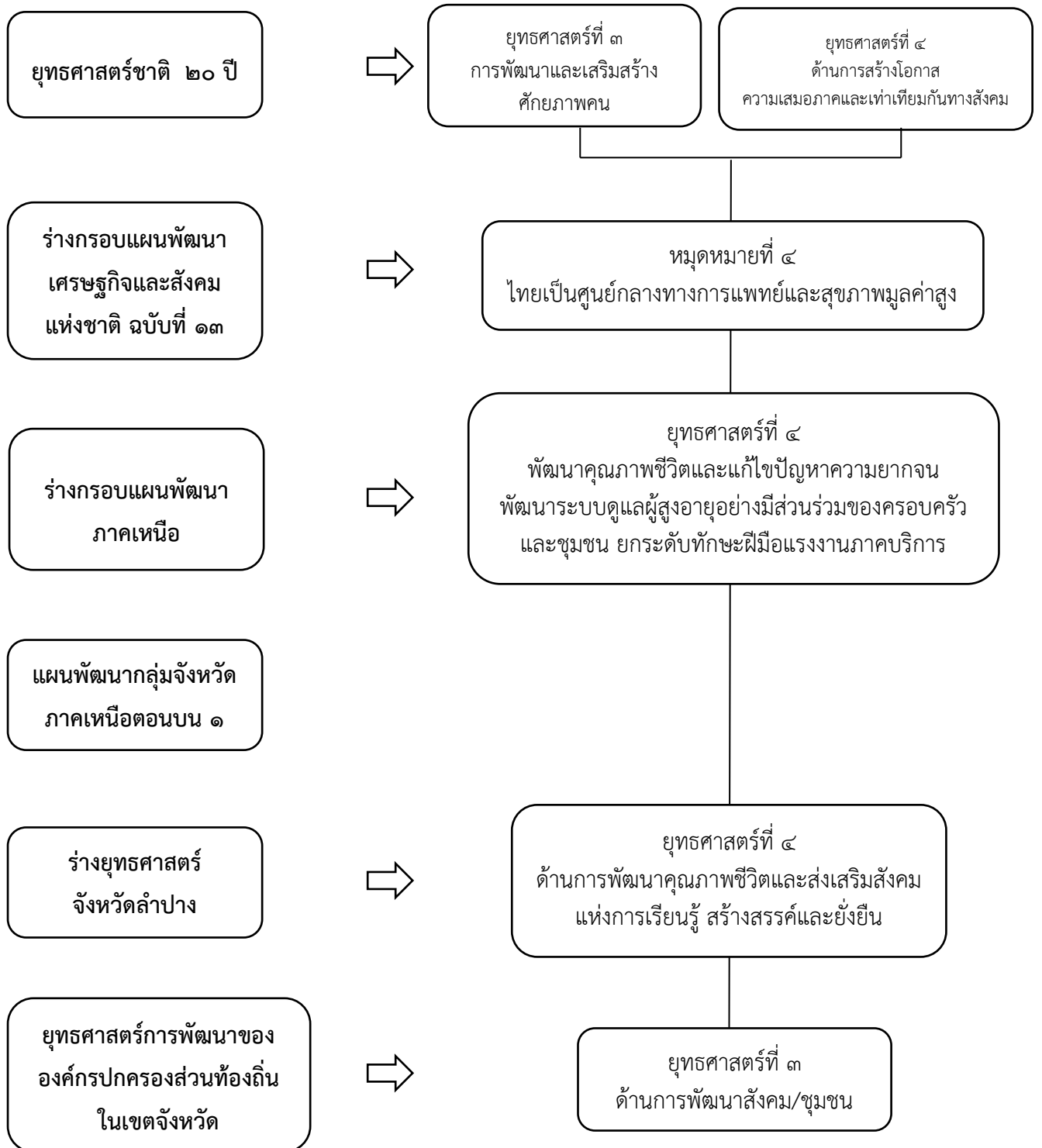
เทศบาลเมืองเขลางค์นคร กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา ๗ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเชื่อมโยงดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาการศึกษาสู่สังคมอย่างมีคุณภาพ

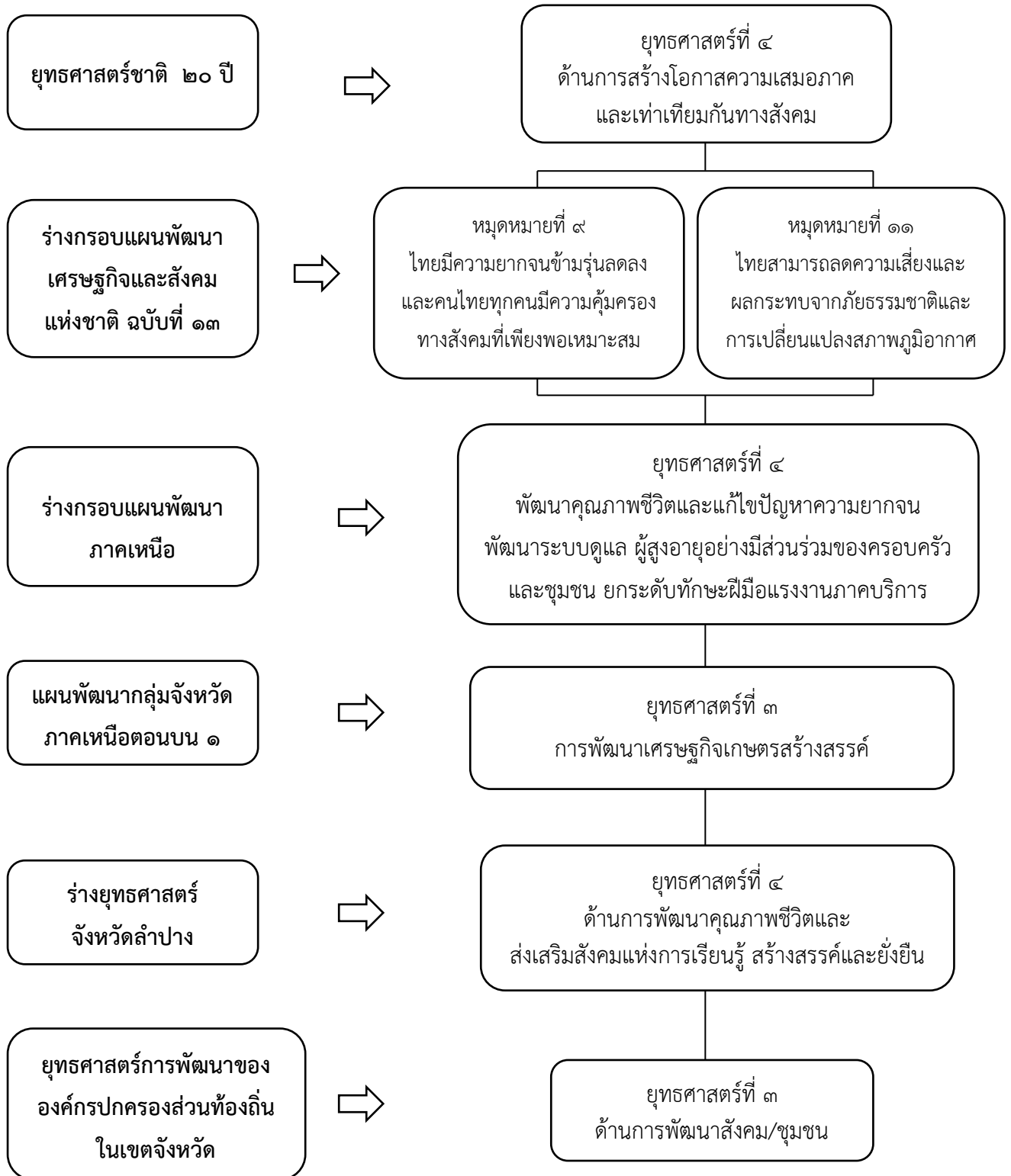

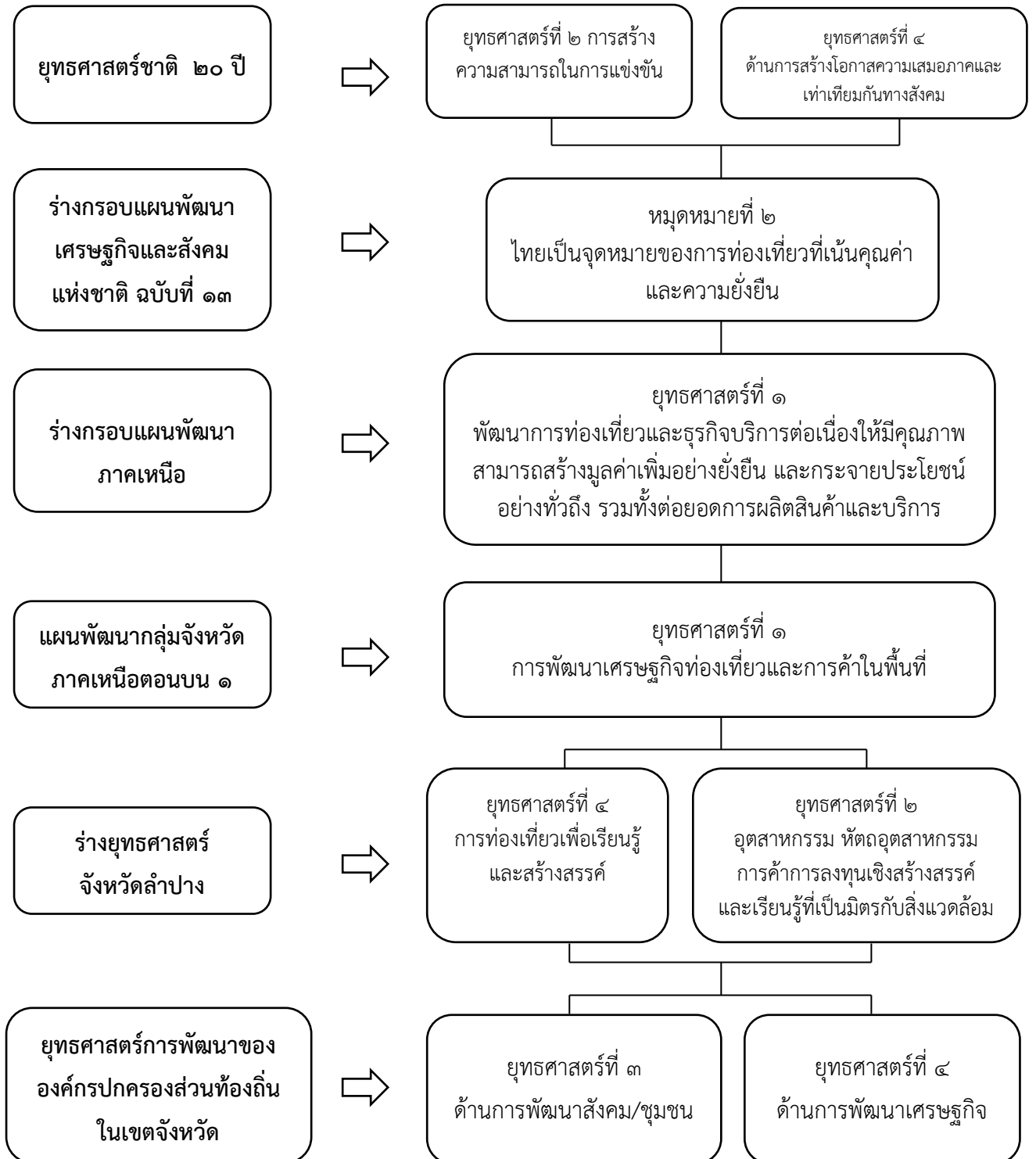
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดีครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม

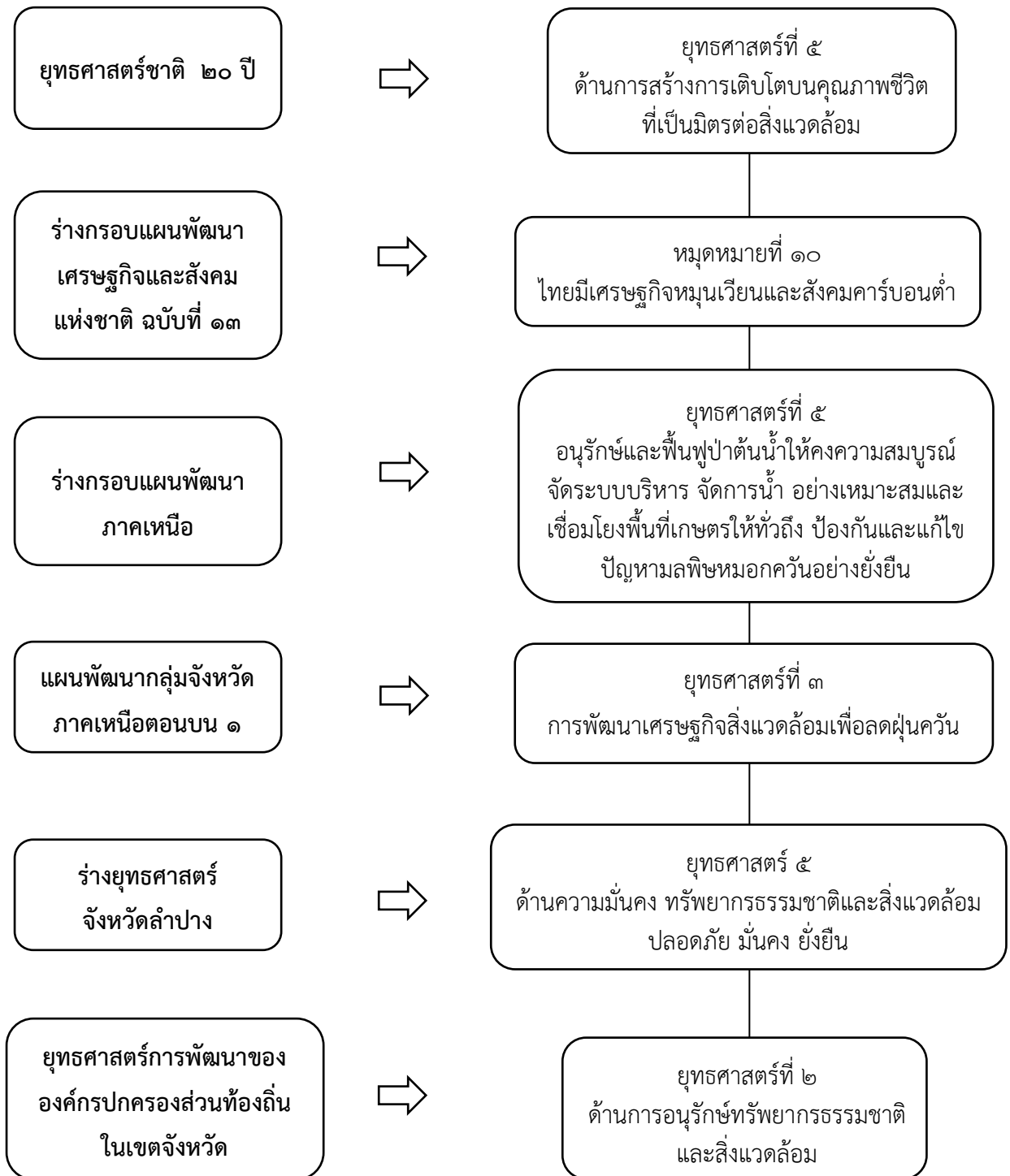
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาสังคม คุณภาพชีวิต และความเข้มแข็งของชุมชน การรักษาความสงบภายใน และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

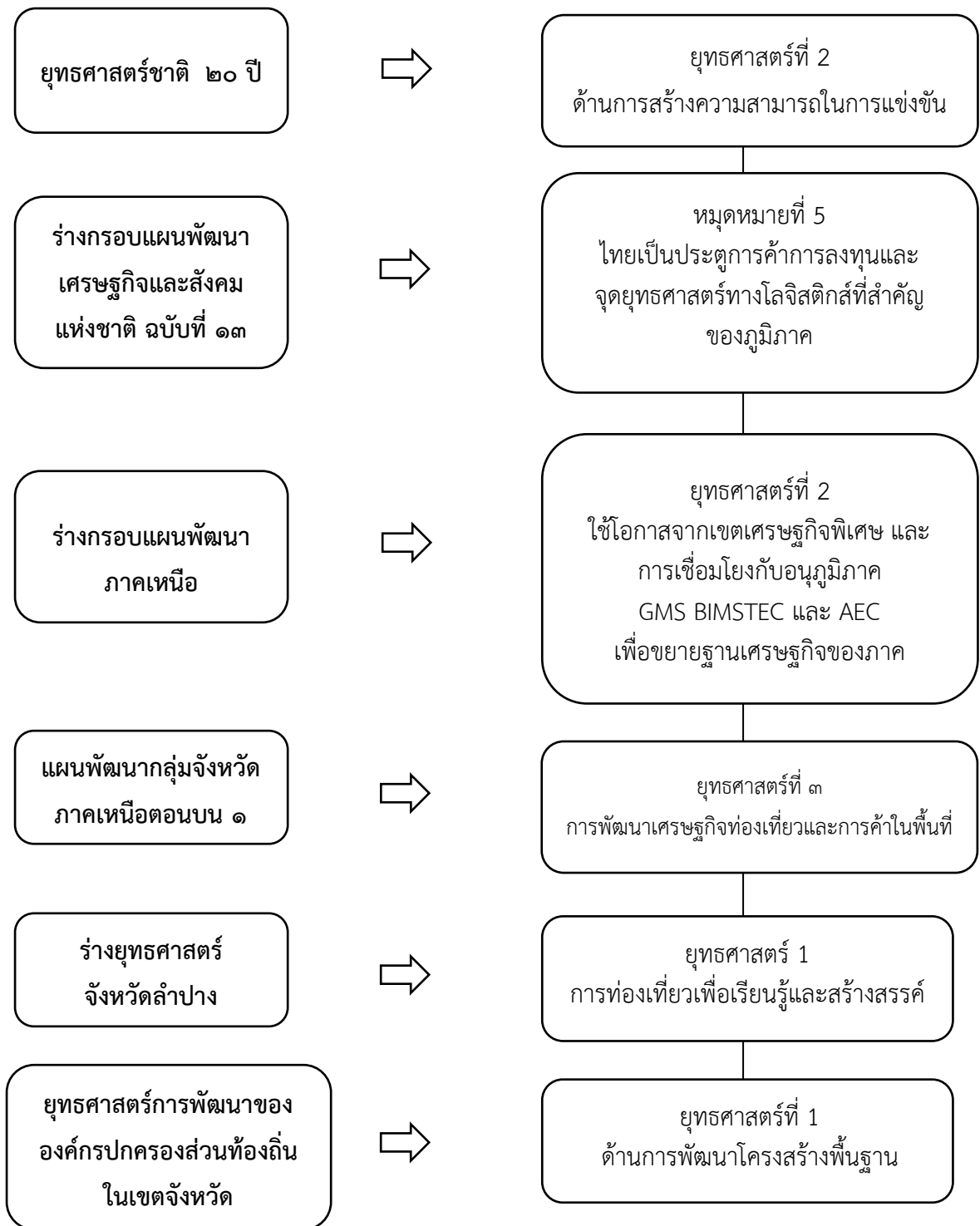
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การทำนุ บำรุงศาสนา ส่งเสริมและสืบสาน ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น กีฬา นันทนาการ และการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ

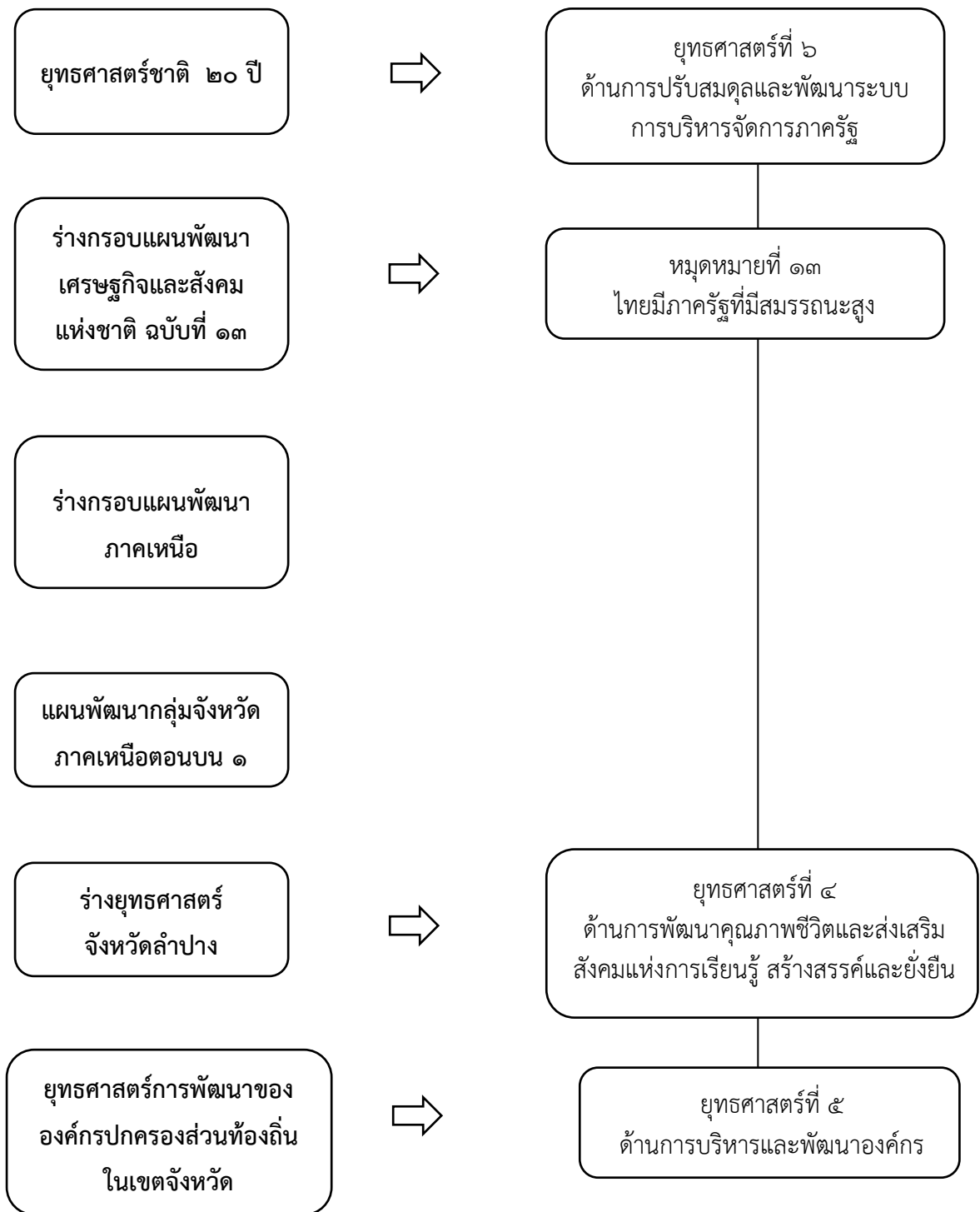
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการที่มีคุณภาพ
รองรับการขยายเมือง

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การบริหารองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อสนับสนุนการบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร ได้จัดทำการวิเคราะห์ SWOT Analysis จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) และศักยภาพของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร และจากการศึกษาสภาพแวดล้อมของทั้ง ๔ ตำบลในเขตเทศบาลเมืองเขลางค์นคร และการระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ

เทศบาลเมืองเขลางค์นครมีพื้นที่อาณาเขต ติดต่อกับเทศบาลนครลำปาง ซึ่งเป็นพื้นที่ใจกลางเมืองลำปาง เทศบาลเมืองเขลางค์นคร จึงเป็นพื้นที่ส่วนขยายทางเศรษฐกิจของเมืองลำปาง ประกอบด้วยมีเส้นทางด่วน สายอินทรีบุรี-เชียงใหม่ ตัดผ่าน ทำให้มีการคมนาคมที่สะดวกรวดเร็ว และเพิ่มเส้นทางเศรษฐกิจ รองรับการพัฒนาขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดลำปาง ความกว้างของพื้นที่ทำให้มีทุนทางสังคมที่หลากหลาย ทำให้มีประชากรที่มีอาชีพหลากหลาย อาชีพหลักได้แก่ เกษตรกรเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรกรรมขนาดใหญ่ พื้นที่ภาคการเกษตร ๔ ตำบล รวม ๓๐,๖๙๓ ไร่ จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ๕,๐๔๕ ครัวเรือน โดยมีพืชเศรษฐกิจที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตร ๖ ประเภท คือ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง สับปะรด ยางพารา และลำไย จึงเป็นแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์ นอกจากนี้ยังมีการประมง จำนวน ๑๐๙ ราย การปศุสัตว์ จำนวน ๑,๒๓๙ ราย แต่ยังคงพบว่า เกษตรกรยังมีบางส่วนที่มีวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมในการทำเกษตร ยังขาดการลงทุนในด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยหรือเหมาะสมกับการพัฒนา ประชากรในพื้นที่มีการประกอบอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลปงแสนทอง และประชากรบางส่วน ประกอบธุรกิจโรงงาน ร้านอาหาร ร้านขายของชำ และธุรกิจหอพักในย่านสถานบันการศึกษา ส่วนการประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ วัดพระธาตุดอยม่วงคำ วัดม่อนจำศีล วัดป่าต้นกุ่มเมือง วัดสามัคคีบุญญาราม แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ทะเลสาบวังเฮือหรือ “ทะเลลำปาง” ในด้านการท่องเที่ยวนั้นยังต้องมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานให้สวยงามมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว ตลอดจนการสร้างแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ในชุมชนเพิ่มมากขึ้น

ศักยภาพด้านสังคม

เทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีพื้นที่ กว้างถึง ๑๙๕.๔๙ ตารางกิโลเมตร มีถนนสายสำคัญผ่านหลายสายได้แก่ ถนนพหลโยธิน ถนนสายอินทรีบุรี-เชียงใหม่ ถนนวชิราวุธดำเนิน ถนนลำปาง-แม่ทะ และถนนลำปาง - เชียงใหม่ มีลักษณะเป็นสังคมเมืองกึ่งชนบท ชุมชนยังมีความเอื้ออาทรต่อกัน มีกลุ่มองค์กรที่หลากหลายในชุมชน ทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนาและเกิดสวัสดิการชุมชนหลายรูปแบบ ในเขตพื้นที่ตำบลกล้วยแพะ ประชากรส่วนใหญ่มีเชื้อสายไทลื้อ มีวัฒนธรรมทางภาษาเป็นของตนเอง ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน เช่น ด้านการแต่งกาย อาหาร และภาษา โดยประชาชนยังคงยึดถือตามประเพณีท้องถิ่นดั้งเดิม ทำให้รักษาวัฒนธรรมไว้ได้จนถึงปัจจุบันนี้ ในด้านการดูแลสุขภาพอนามัยของประชาชน เทศบาลมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๗ แห่งมีอาคารศูนย์สุขภาพชุมชนรองรับกิจกรรมการแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุข มีเครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ที่มีความเข้มแข็งอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์กรเป็นจำนวนมากทำให้มีความเข้มแข็งในการดูแลสุขภาพประชาชน อีกทั้งได้รับการสนับสนุนงบประมาณของงานกองทุนหลักประกันสุขภาพ ที่สามารถนำไปแก้ไขด้านสาธารณสุขของภาคส่วนต่าง ๆ ซึ่งมีการบริหารจัดการกองทุนอยู่ในระดับดีเด่น บุคลากรด้านสาธารณสุขที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะการแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขในพื้นที่ ส่วนของปัญหาทางด้านสังคม ยังพบปัญหาที่มีประชากรแฝงในพื้นที่ ทำให้ยังไม่เข้าถึงสวัสดิการภาครัฐไม่ครบถ้วน ยังมีปัญหาหายาเสพติดในชุมชน ซึ่งได้เพิ่มความปลอดภัยให้ชุมชนโดยการติดตั้ง

โทรทัศน์วงจรปิดในชุมชนที่มีความเสี่ยงปัญหาดังกล่าว ปัญหาการติดเกมส์ ติดโทรศัพท์ของเด็กและเยาวชน ยังขาดจิตสำนึกสาธารณะ การไม่เคารพและไม่ยอมรับในกฎระเบียบ กติกาของสังคม มีทัศนคติที่แตกต่างกัน ความแตกต่างทางด้านความคิด มีความเหลื่อมล้ำด้านรายได้และความแตกต่างในการพัฒนา

ศักยภาพด้านการศึกษา

เทศบาลเมืองเขลางค์นครมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ในความรับผิดชอบ จำนวน ๑๒ ศูนย์ การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองเขลางค์นคร มุ่งเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และสติปัญญา รวมทั้งปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างรากฐานของชีวิตในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข โดยยึดหลักโดยยึด หลักกระบวนการบูรณาการ การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง การจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์เรียนรู้ อย่างเหมาะสม มีครูผู้ดูแลเด็กเพียงพอ มีคุณวุฒิที่เหมาะสมและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกคน ทั้งด้านการอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นการเพิ่มประสบการณ์ความรู้และประสิทธิภาพในการทำงาน นอกจากนี้ ยังมีโรงเรียนสังกัด สพฐ. ในเขตพื้นที่ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนในระดับประถมศึกษาในท้องถิ่น ให้สามารถเรียนหนังสือใกล้บ้าน ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย เทศบาลเมืองเขลางค์นครยังได้ดำเนินการ จัดกิจกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน มีอุปกรณ์กีฬาที่มีมาตรฐานไว้เพื่อบริการแก่ประชาชนและสนับสนุน ด้านการกีฬาเพื่อประชาชนในเขตพื้นที่ อีกทั้งในภาคประชาชนได้ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ประชาชนทุกกลุ่ม เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และองค์ความรู้ที่หลากหลายในโรงเรียนผู้สูงอายุ และผู้สูงอายุในชุมชน และคนในชุมชน มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญที่หลากหลายมีศักยภาพในการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ต่างๆ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น)

ด้านผังเมือง

การจัดทำด้านผังเมืองภายในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ เทศบาลเมืองเขลางค์นครมี นโยบายจัดวางและทำผังเมืองรวมของเทศบาลเป็นแผนแม่บทด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินสำหรับการพัฒนา พื้นที่และรองรับการขยายตัวของเมือง มีการวางแผนเพื่อปรับปรุงผังเมืองรวมเมือง และผังเมืองรวมชุมชน แสดงประโยชน์การใช้ที่ดินในเขตพื้นที่ สามารถรองรับการขยายตัวด้านการลงทุนของภาคเอกชนที่ไม่กระทบ ต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติควบคู่ไปกับการพัฒนาเมืองไปพร้อมกัน รวมทั้งฟื้นฟูระบบ ชุมชนเดิมให้สอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่ได้อย่างดี

ด้านเทคโนโลยี

เทศบาลเมืองเขลางค์นครมีศักยภาพในการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง จากนโยบาย ของภาครัฐสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้งานมากขึ้น อีกทั้ง หน่วยงานส่วนกลางมีบริการ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่ต้องเสียงบประมาณในการดำเนินงาน เช่น ระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (สำหรับการทำ Server) ของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ระบบ Gin Conference (สำหรับการประชุมออนไลน์กับหน่วยงานส่วนกลาง) เทศบาลเมืองเขลางค์นคร จึงมีระบบการ จัดเก็บฐานข้อมูล และมีข้อมูลสำหรับผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจที่ครบถ้วน สามารถติดต่อสื่อสารและ ประสานงานระหว่างภาครัฐ และการติดต่อกับประชาชนได้อย่างรวดเร็ว มีการใช้โปรแกรมสำหรับ หน่วยงานภายในสนับสนุนการทำงานเกิดความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์สุขแก่ประชาชน มีเว็บไซต์ (www.kalangnakorn.com) Line facebook ซึ่งได้จัดทำรายการเทศบาลเมืองเขลางค์นครฯ ผ่านเฟซบุ๊กไลฟ์ การจำหน่ายสินค้าชุมชนออนไลน์ การสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ออนไลน์ อย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

สารสนเทศในด้านต่าง ๆ ทำให้การทำงานและการสื่อสารเกิดความสะดวกรวดเร็วเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ประหยัดค่าใช้จ่ายการเดินทางไปราชการ และเกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน

ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เทศบาลเมืองเขลางค์นครมีสภาพทางภูมิศาสตร์ หลากหลายตามแต่ละพื้นที่ มีพื้นที่ป่าชุมชน และพื้นที่อุทยาน ทำให้อัตราส่วนพื้นที่สีเขียวต่อประชากรสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานทั่วไป ตำบลพระบาทมีสภาพเป็นภูเขา ภูมิประเทศโดยรวมเป็นพื้นที่ลุ่มแม่น้ำ มีแม่น้ำวัง แม่น้ำสายหลักของจังหวัดลำปางไหลผ่าน ตำบลปลงแสนทอง และตำบลชมพู เป็นระยะทางจำนวนรวม ๑๒ กิโลเมตร ปัจจุบันสภาพแม่น้ำตื้นเขิน ปริมาณน้ำลดลงทุกปี คุณภาพของน้ำไม่ค่อยดี เนื่องจากมีการปล่อยน้ำเสียจากชุมชน ลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นที่ราบสูงมีภูเขาล้อมรอบและบางส่วนเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำวัง ทำให้เสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย โดยเฉพาะไฟป่า หมอกควัน น้ำป่าไหลหลาก ดินโคลนถล่มและวาตภัย โดยเฉพาะพื้นที่ป่าไม้และภูเขาสูง ประกอบกับปัญหาหมอกควันที่เป็นผลกระทบมาจากไฟป่า ส่งผลให้ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณดังกล่าวได้รับความเดือดร้อนจากมลพิษ จากสภาพสิ่งแวดล้อมที่หลากหลายเทศบาลมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอื่น ๆ อาทิ ห้วยพูนก ห้วยปานาด ทะเลสาบวังเฮือ สถานีสูบน้ำบ้านลำปางกลางตะวันตก สถานีสูบน้ำบ้านวังแก้ว และโครงการสูบน้ำด้วยพลังงานไฟฟ้าของกลุ่มทำนاب้านกล้วยแพะ ทำให้เทศบาลมีทุนทางธรรมชาติที่หลากหลาย จึงเป็นแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์ ทำให้เกิดหลายอาชีพมีการสร้างงานสร้างรายได้จากทุนธรรมชาติเหล่านี้ อีกทั้งมีหน่วยงานภายนอก จิตอาสาทั้งภาครัฐ และเอกชน ทั้งในและนอกพื้นที่ที่พร้อมร่วมมือกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมภายในเขตพื้นที่เทศบาล

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาศักยภาพ และสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาเทศบาลเมืองเขลางค์นคร และการระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานภายในเทศบาลเมืองเขลางค์นคร สามารถสรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Analysis) ได้ดังนี้

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน เทศบาลเมืองเขลางค์นคร เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ในประเด็นที่น่าสนใจตามแนวทางการพัฒนาเทศบาลที่นายกเทศมนตรีเมืองเขลางค์นครได้แถลงต่อสภาเทศบาลเมืองเขลางค์นครในด้านต่าง ๆ คือ ด้านการพัฒนาเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวและกีฬา ด้านการศึกษาด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านคุณภาพชีวิตและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารจัดการอันเป็นข้อได้เปรียบและเสียเปรียบต่อการพัฒนา โดยสรุป ได้ดังนี้

จุดแข็ง (Strength) พบว่า เทศบาลเมืองเขลางค์นคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ในความรับผิดชอบกว้างขวาง สำนักงานเป็นอาคารสถาปัตยกรรมที่สวยงามเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน มีความพร้อมทั้งด้านอัตรากำลัง บุคลากร สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือประกอบการดำเนินงานในพื้นที่ที่ตั้งสำนักงานอยู่บนเส้นทางคมนาคมได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจึงทำให้การคมนาคมสะดวก ในด้านการดูแลสุขภาพอนามัย มีศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมืองเขลางค์นคร จำนวน ๗ แห่ง มีอาคารศูนย์สุขภาพชุมชนรองรับกิจกรรมการแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุข มีเครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ที่มีความเข้มแข็งอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์กรเป็นจำนวนมาก การจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองเขลางค์นคร เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเตรียมความพร้อมให้แก่เด็ก ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์จิตใจ ด้านสังคม และ สติปัญญา รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างรากฐานของชีวิตในการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการ

ดำเนินงานของหน่วยงาน ความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นไปอย่างรวดเร็วทำให้มีทางเลือกในการนำมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อบริการประชาชนมากขึ้น

จุดอ่อน (Weakness) พบว่า พื้นที่ในความรับผิดชอบกว้างใหญ่ จำนวน ๑๕๕.๔๕ ตารางกิโลเมตร จึงทำให้การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และการพัฒนาโครงการหรือกิจกรรมขนาดใหญ่ยังดำเนินการไม่ต่อเนื่องมาจากงบประมาณรายได้จากการจัดเก็บภาษีลดลง การพัฒนาบุคลากรไม่สามารถดำเนินการได้เต็มที่ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยยังขาดการเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบฐานข้อมูลด้านสาธารณสุขในพื้นที่ระดับอำเภอและจังหวัด การเป็นสังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบททำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคม อีกทั้งแหล่งท่องเที่ยวยังคงขาดการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน ตลอดจนการสร้างแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ชุมชนท้องถิ่น ขาดการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเทศบาลเมืองเขลางค์นคร เป็นการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกหน่วยงาน ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อเทศบาลเมืองเขลางค์นคร เช่น การปรับบทบาทของภาครัฐ ซึ่งส่งผลต่อนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน่วย งานภาครัฐและภาคเอกชนมาเยี่ยมชมและศึกษาดูงาน ทำให้เกิดความร่วมมือและสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน อีกทั้ง ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการปฏิบัติงานและด้านบริการประชาชนได้ตามความจำเป็นเหมาะสมจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์และดำเนินตามกลยุทธ์ของหน่วยงานต่อไป

โอกาส (Opportunity) พบว่า นโยบายภาครัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงสวัสดิการแห่งรัฐหลากหลายรูปแบบอย่างทั่วถึง มีงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกที่สนับสนุน สามารถนำมาแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุข เช่น สสส./ศูนย์อนามัย/สถาบันการศึกษาในพื้นที่ นอกจากนี้รัฐบาลให้การสนับสนุนนโยบายด้านการศึกษาเป็นวาระแห่งชาติ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและสถานศึกษาของท้องถิ่น มีจิตอาสาในการดูแลสังคม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติร่วมกันจึงยังคงรักษาสภาพแวดล้อมคงเดิมไว้ได้ ในเขตพื้นที่มีสถานประกอบการขนาดใหญ่ในพื้นที่ ที่สามารถสร้างงาน และรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่เป็นจำนวนมาก อีกทั้งความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และความคล่องตัวในการดำเนินงาน การประสานงาน และการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ ระหว่างคนในชุมชนกับเทศบาล

อุปสรรค (Threats) พบว่า ปัญหาด้านการเมืองทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นที่เข้ามาแทรกแซง ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นทั้งภายในองค์กรและชุมชน ในด้านการบริหารจัดการภาครัฐยังมีข้อจำกัดในการให้ความช่วยเหลือเนื่องจากติดขัดกับกฎหมาย ระเบียบ ของหน่วยงานราชการอื่น เช่น การรถไฟ กรมเจ้าท่า กรมป่าไม้ เป็นต้น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด-๒๐๑๙ หรือ โควิด-๑๙ ทำให้ภาครัฐต้องปรับเปลี่ยนการทำงานมากขึ้น ยังส่งผลกระทบต่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านการท่องเที่ยว ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการและกีฬา รวมถึงด้านศาสนาและวัฒนธรรม ประเพณี การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก และภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นพื้นที่มีสภาพภูมิประเทศ และภูมิอากาศแห้งแล้ง ทำให้ไม่สามารถที่จะปลูกพันธุ์ไม้ที่เขียวร่มรื่นได้ตลอดทั้งปี (ส่วนใหญ่เป็นไม้ผลัดใบ) สังคมจังหวัดลำปางเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น ทำให้เทศบาลต้องปรับปรุงภารกิจงานให้สอดคล้องกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

การวิเคราะห์ศักยภาพในการพัฒนาของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร (SWOT Analysis)

จุดแข็ง (Strength)

๑. ผู้บริหารเทศบาลเมืองเขลางค์นครมีวิสัยทัศน์กว้างไกล บริหารงานบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้
๒. เป็นเทศบาลขนาดใหญ่ มีอาคารสถาปัตยกรรมล้านนาประยุกต์ที่สวยงาม ตั้งอยู่ในพื้นที่ทำเลที่ตั้งสามารถเดินทางสัญจรได้โดยสะดวก และเส้นทางคมนาคมได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีระบบสาธารณูปโภคครบครัน
๓. โครงสร้างของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร มีส่วนราชการ จำนวน ๘ กอง คือ สำนักปลัดเทศบาล กองช่าง กองคลัง กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม กองสวัสดิการสังคม กองการศึกษา กองการเจ้าหน้าที่ และกองยุทธศาสตร์และงบประมาณ มีสายการบังคับบัญชาที่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ
๔. มีงบประมาณจากการจัดเก็บรายได้ และการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอก และมีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการทำงาน สามารถพัฒนาศักยภาพการทำงานอย่างต่อเนื่อง
๕. มีการปฏิบัติงานเชิงรุกเพื่อแก้ไขปัญหา โดยมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ระบบการเงินการคลังที่มั่นคง มีศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาลเมืองเขลางค์นคร จำนวน ๗ แห่ง มีอาคารศูนย์สุขภาพชุมชน การจัดสวัสดิการของรัฐเพื่อประชาชน การจัดการการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีศูนย์บริการประจำ ๔ ตำบล
๖. บุคลากรมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง การปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นไปอย่างถูกต้อง มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ ทำงานเป็นทีมตามวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี
๗. ผู้บริหารเทศบาลได้วางแผน กำหนดเป้าหมาย ทิศทางการพัฒนาเทศบาลไว้อย่างชัดเจน และให้มีกระบวนการปฏิบัติงานตามสายการบังคับบัญชาตามลำดับชั้นที่กำหนดไว้

จุดอ่อน (Weakness)

๑. การดำเนินกิจกรรมการบริการสาธารณะ โดยเฉพาะโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ยังไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากงบประมาณรายได้จากการจัดเก็บภาษีเทศบาลลดลง
๒. มีพื้นที่ในความรับผิดชอบกว้างใหญ่ จำนวน ๑๙๕.๔๙ ตารางกิโลเมตร จึงทำให้การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่
๓. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีที่มีใช้งานอยู่ อาจล้าหลังได้ง่าย
๔. การพัฒนาบุคลากรไม่สามารถดำเนินการได้เต็มที่ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๕. ระบบฐานข้อมูลด้านสาธารณสุขในพื้นที่ระดับอำเภอและจังหวัด ยังขาดความสมบูรณ์ในการเชื่อมโยงข้อมูลและเป็นเอกภาพ
๖. ขาดเครื่องมือสำหรับการบำบัดฟื้นฟูสำหรับผู้ที่มีภาวะพึ่งพิงในระยะยาว
๗. สังคมกึ่งเมืองกึ่งชนบททำให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางสังคมคนที่ชุมชนยังขาดจิตสำนึกสาธารณะ
  - รวมถึงการไม่เคารพ และไม่ยอมรับในกฎระเบียบ กติกาของสังคม
๘. แหล่งท่องเที่ยวยังคงขาดการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน ตลอดจนการสร้างแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และชุมชน ท้องถิ่น ขาดการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว

โอกาส (Opportunity)

๑. นโยบายภาครัฐเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงสวัสดิการแห่งรัฐหลากหลายรูปแบบ
๒. กฎหมายกำหนดให้กรมกิจการเด็กและเยาวชนดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาสภาเด็กและเยาวชนในทุกระดับในฐานะเป็นแกนนำจิตอาสาเด็กและเยาวชน เพื่อให้เด็กและเยาวชนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ เผยแพร่ด้านวิชาการ การศึกษา กีฬา อาชีพ และวัฒนธรรม
๓. ได้รับการจัดสรรงบประมาณให้อย่างเพียงพอและเหมาะสม มีการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมการกำหนดให้เทศบาลเมืองเขลางค์นคร เป็นหน่วยรับงบประมาณจากสำนักงบประมาณโดยตรง ทำให้เข้าถึงงบประมาณเพื่อบริการสาธารณะมากขึ้น
๔. มีสถานประกอบการขนาดใหญ่ในพื้นที่ ที่สามารถสร้างงาน และรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่เป็นจำนวนมาก
๕. แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพที่สามารถสร้างงาน สร้างรายได้ ให้กับครัวเรือนในชุมชน
๖. มีจิตอาสาทั้งภาครัฐ และเอกชน ทั้งในและนอกพื้นที่พร้อมร่วมกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม
๗. มีสถานบริการทุติยภูมิ (โรงพยาบาล) หลายแห่ง ซึ่งตั้งอยู่ไม่ไกลจากเขตพื้นที่ประชาชนสามารถเข้าไปเลือกใช้บริการได้
๘. หน่วยงานส่วนกลางมีบริการเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่ต้องเสียงบประมาณในการดำเนินงาน เช่น ระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (สำหรับการทำ Server) ของสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ระบบ Gin Conference (สำหรับการประชุมออนไลน์)
๙. ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว และความคล่องตัวในการดำเนินงาน การประสานงาน และการติดต่อสื่อสารต่าง ๆ

อุปสรรค (Threats)

๑. ปัญหาด้านการเมืองทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่นที่เข้ามาแทรกแซง ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นทั้งภายในองค์กรและชุมชน
๒. ข้อจำกัดในด้านกฎหมาย ระเบียบ ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาแหล่งน้ำ การค้าและการลงทุน และจำกัดในระเบียบ ของหน่วยงานราชการอื่น เช่น การรถไฟ กรมเจ้าท่า กรมป่าไม้ เป็นต้น
๓. นโยบายรัฐบาลให้ท้องถิ่นลดการจัดเก็บภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง ลงร้อยละ ๕๐ คงเหลือจัดเก็บได้ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ทำให้มีรายได้ลดลงมาก การนำไปพัฒนาพื้นที่และช่วยเหลือประชาชนจึงไม่เพียงพอทั่วถึง

๔. การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านการท่องเที่ยว ด้านการศึกษา ด้านนันทนาการและกีฬา รวมถึงด้านศาสนาและวัฒนธรรมประเพณี
๕. นโยบายภาครัฐไม่สนับสนุนให้ประชาชนใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างแท้จริง
๖. พื้นที่มีสภาพภูมิประเทศ และภูมิอากาศแห้งแล้ง ทำให้ไม่สามารถที่จะปลูกพืชไม้ที่เขียวพร้อมรับได้ตลอดทั้งปี (ส่วนใหญ่เป็นไม้ผลัดใบ)
๗. การที่ประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยประชากรวัยสูงอายุมิแนวโน้มเพิ่มขึ้นประชากรวัยเด็ก และวัยแรงงานมีแนวโน้มลดลง ส่งผลให้เกิดภาวะขาดแคลนแรงงานและปัญหาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ
๘. มีภัยคุกคามต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศจากภายนอก เช่น ไวรัส, มัลแวร์, สแปม, Dos เป็นต้น